

32002O0002

15.7.2002

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

L 185/1

WYTYCZNE EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO

z dnia 7 marca 2002 r.

zmieniające wytyczne EBC/2000/7 w sprawie instrumentów i procedur polityki pieniężnej Eurosystemu

(EBC/2002/2)

(2002/553/WE)

RADA PREZESÓW EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO,

(4) Zgodnie z art. 12.1 i 14.3 Statutu, wytyczne EBC stanowią integralną część prawa wspólnotowego,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (zwany dalej „Traktatem”), w szczególności jego art. 105 ust. 2 tiret pierwsze,

PRZYJMUJE NINIEJSZE WYTYCZNE:

uwzględniając art. 12.1 i 14.3 Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego (zwanego dalej „Statutem”), w powiązaniu z art. 3.1 tiret pierwsze, art. 18.2 i art. 20 akapit pierwszy,

Artykuł 1

Zasady, instrumenty, procedury i kryteria realizacji jednolitej polityki pieniężnej

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Jednolita polityka pieniężna wymaga określenia instrumentów i procedur stosowanych w Eurosystemie, składającym się z krajowych banków centralnych (KBC) Państw Członkowskich, które przyjęły euro zgodnie z Traktatem (zwanymi dalej „uczestniczącymi Państwami Członkowskimi”) oraz Europejskiego Banku Centralnego (EBC), w celu realizowania tej polityki w sposób jednolity we wszystkich uczestniczących Państwach Członkowskich.

Załącznik do niniejszych wytycznych (Jednolita Polityka Pieniężna w strefie euro — Dokumentacja ogólna instrumentów i procedur polityki pieniężnej Eurosystemu) zastępuje załącznik 1 do wytycznych EBC/2000/7 z dnia 31 sierpnia 2000 r. w sprawie instrumentów i procedur polityki pieniężnej Eurosystemu⁽¹⁾ (Jednolita Polityka Pieniężna na Etapie Trzecim — Dokumentacja ogólna instrumentów i procedur polityki pieniężnej Eurosystemu).

Artykuł 2

- (2) Istnieje konieczność odpowiedniego odzwierciedlenia dalszego rozwoju definiowania i realizacji jednolitej polityki pieniężnej w strefie euro.

Weryfikacja

- (3) EBC posiada uprawnienia do ustanowienia niezbędnych wytycznych dla instrumentów i procedur stosowanych w celu realizacji jednolitej polityki pieniężnej, a KBC są zobowiązane do działania zgodnie z tymi wytycznymi.

KBC przesyłają szczegółoly tekstów i środków, z pomocą których zamierzają dostosować się do niniejszych wytycznych, do EBC najpóźniej do dnia 25 kwietnia 2002 r.

⁽¹⁾ Dz.U. L 310 z 11.12.2000, str. 1.

Artykuł 3

3. Niniejsze wytyczne zostaną opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Przepisy końcowe

1. Niniejsze wytyczne są skierowane do poszczególnych KBC uczestniczących Państw Członkowskich.

Frankfurt nad Menem, dnia 7 marca 2002 r.

2. Niniejsze wytyczne nabierają mocy obowiązującej z dniem 7 lipca 2002 r.

W imieniu Rady Prezesów EBC

Willem F. DUISENBERG

Prezes

ZAŁĄCZNIK

JEDNOLITA POLITYKA PIENIĘŻNA W STREFIE EURO

Dokumentacja ogólna instrumentów i procedur polityki pieniężnej Eurosystemu

Kwiecień 2002 r.

SPIS TREŚCI

	<i>Strona</i>
Wstęp	108
ROZDZIAŁ 1	
1. Ogólny zarys ram polityki pieniężnej	109
1.1. Europejski system Banków Centralnych	109
1.2. Cele Eurosystemu	109
1.3. Instrumenty polityki pieniężnej Eurosystemu	109
1.3.1. Operacje otwartego rynku	109
1.3.2. Kredyty i lokaty oferowane przez bank centralny na koniec dnia	110
1.3.3. Rezerwy obowiązkowe	110
1.4. Kontrahenci	110
1.5. Aktywa podstawowe	111
1.6. Zmiany w ramach polityki pieniężnej	111
ROZDZIAŁ 2	
2. Uprawnieni kontrahenci	112
2.1. Ogólne kryteria kwalifikujące	112
2.2. Wybór kontrahentów do szybkich przetargów i operacji dwustronnych	112
2.3. Sankcje w przypadku niespełnienia zobowiązań przez kontrahenta	113
2.4. Zawieszenie lub wyłączenie ze względu na wymogi ostrożności	113
ROZDZIAŁ 3	
3. Operacje otwartego rynku	114
3.1. Transakcje warunkowe	114
3.1.1. Charakterystyka ogólna	114
3.1.2. Główne operacje refinansowe	114
3.1.3. Średniookresowe operacje refinansowe	115
3.1.4. Warunkowe operacje dostosowawcze	115
3.1.5. Strukturalne operacje warunkowe	116
3.2. Transakcje bezpośrednie	116
3.3. Emisja certyfikatów dłużnych EBC	117
3.4. Swapy walutowe	118
3.5. Przyjmowanie lokat terminowych	119
ROZDZIAŁ 4	
4. Kredyty i lokaty oferowane przez bank na koniec dnia	119
4.1. Kredyt marginalny	119
4.2. Lokata	120
ROZDZIAŁ 5	
5. Procedury	121
5.1. Procedury przetargowe	121
5.1.1. Charakterystyka ogólna	121
5.1.2. Kalendarz operacji przetargowych	123
5.1.3. Ogłoszenie operacji przetargowych	124
5.1.4. Przygotowanie i złożenie ofert przez kontrahentów	125
5.1.5. Procedury rozstrzygnięcia przetargów	126

	<i>Strona</i>
5.1.6. Ogłoszenie wyników przetargu	129
5.2. Procedury dla operacji dwustronnych	130
5.3. Procedury rozliczeń	131
5.3.1. Charakterystyka ogólna	131
5.3.2. Rozliczenie operacji otwartego rynku	131
5.3.3. Procedury końca dnia	132
 ROZDZIAŁ 6	
6. Kwalifikowane aktywa	132
6.1. Charakterystyka ogólna	132
6.2. Aktywa poziomu 1	133
6.3. Aktywa poziomu 2	135
6.4. Środki kontroli ryzyka	137
6.4.1. Depozyty początkowe	138
6.4.2. Środki kontroli ryzyka dla aktywów poziomu 1	139
6.4.3. Środki kontroli ryzyka dla aktywów poziomu 2	141
6.5. Zasady wyceny dla aktywów podstawowych	143
6.6. Ponadgraniczne wykorzystywanie aktywów kwalifikowanych	144
6.6.1. Model ponadgranicznego wykorzystania zabezpieczenia w operacjach kredytowych w ramach Eurosystemu (CCBM)	144
6.6.2. Powiązania ponadgraniczne	145
 ROZDZIAŁ 7	
7. Rezerwy obowiązkowe	146
7.1. Charakterystyka ogólna	146
7.2. Instytucje podlegające systemowi rezerw obowiązkowych	146
7.3. Określenie rezerw obowiązkowych	147
7.4. Utrzymywanie rezerw	149
7.5. Sprawozdawczość i weryfikacja podstawy rezerw	150
7.6. Niespełnienie wymagań związanych z utrzymywaniem rezerw obowiązkowych	150
 Załączniki	
1. Przykłady operacji polityki pieniężnej i procedur	151
2. Glosariusz	162
3. Wybór kontrahentów do walutowych operacji interwencyjnych i swapów walutowych do celów polityki pieniężnej	169
4. Ramy sprawozdawczości w zakresie statystyk pieniężnych i bankowych Europejskiego Banku Centralnego	170
5. Strony internetowe Eurosystemu	177
6. Procedury i sankcje stosowane w przypadku niewywiązania się kontrahentów ze zobowiązań	178
 Wykaz wykresów, tabeli i rubryk	
<i>Wykresy</i>	
1. Normalne ramy czasowe dla etapów operacyjnych w przetargach standardowych	122
2. Normalne ramy czasowe dla etapów operacyjnych w szybkich przetargach	123
3. Model ponadgranicznego wykorzystania zabezpieczenia w operacjach kredytowych w ramach Eurosystemu (CCBM)	144
4. Powiązania pomiędzy systemami rozliczeń papierów wartościowych	145

	<i>Strona</i>
<i>Tabele</i>	
1. Operacje polityki pieniężnej Eurosystemu	111
2. Normalne dni handlowe dla głównych i średniookresowych operacji refinansowych	124
3. Normalne terminy rozliczenia operacji otwartego rynku Eurosystemu	132
4. Aktywa kwalifikowane do wykorzystania w operacjach polityki pieniężnej Eurosystemu	135
<i>Rubryki</i>	
1. Emisja certyfikatów dłużnych EBC	117
2. Swapy walutowe	118
3. Etapy operacyjne procedur przetargowych	122
4. Rozstrzygnięcie przetargów kwotowych	126
5. Rozstrzygnięcie przetargów procentowych w euro	127
6. Rozstrzygnięcie przetargów na swapy walutowe po zmiennym kursie	128
7. Środki kontroli ryzyka	138
8. Poziomy cięć w wycenie stosowane wobec kwalifikowanych aktywów poziomu 1	139
9. Kalkulacja depozytów początkowych i cięć w wycenie	140
10. Poziomy cięć w wycenie stosowane wobec kwalifikowanych aktywów poziomu 2	141
11. Podstawa i współczynniki rezerw	148
12. Obliczanie odsetek od rezerw obowiązkowych	149

Skróty

CCBM	Correspondent central banking model (model ponadgranicznego wykorzystania zabezpieczenia w operacjach kredytowych w ramach Eurosystemu)
CET	Czas środkowoeuropejski
CI	Instytucje kredytowe
CSD	Centralny depozyt papierów wartościowych
DVP	Wydanie po zapłacie
WE	Wspólnota Europejska
EBC	Europejski Bank Centralny
EOG	Europejski Obszar Gospodarczy
EWG	Europejska Wspólnota Gospodarcza
EPM	Mechanizm płatności EBC
ESBC	Europejski System Banków Centralnych
UE	Unia Europejska
FOP	Bez płatności
FRN	Skrypt dłużny o zmiennym oprocentowaniu
IDC	Kredyt spłacany w ciągu dnia
ISIN	Numer identyfikacyjny międzynarodowych papierów wartościowych
MFI	Pieniężna instytucja finansowa
MMF	Fundusz rynku pieniężnego
MMP	Papier wartościowy rynku pieniężnego
MU	Unia walutowa
MUMS	Państwa Członkowskie unii walutowej
KBC	Krajowy bank centralny
RoW	Reszta świata
RTGS	Rozliczenie brutto w czasie rzeczywistym
SSS	System rozliczania papierów wartościowych
Strip	Oddzielny obrót odsetkami i kapitałem
TARGET	Transeuropejski zautomatyzowany system rozliczeń przelewów ekspresowych brutto w czasie rzeczywistym
UCITS	Przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe

Wstęp

Niniejszy dokument przedstawia ramy operacyjne wybrane przez Eurosystem⁽¹⁾ dla jednolitej polityki pieniężnej w strefie euro. Dokument, który stanowi część ram prawnych Eurosystemu dla instrumentów i procedur polityki pieniężnej, ma służyć jako „Dokumentacja ogólna” instrumentów i procedur polityki pieniężnej Eurosystemu, w szczególności w celu dostarczenia kontrahentom informacji, jakich potrzebują w odniesieniu do ram polityki pieniężnej Eurosystemu.

Sama dokumentacja ogólna nie przyznaje żadnych praw ani nie nakłada żadnych zobowiązań na kontrahentów. Stosunek prawny między Eurosystemem a jego kontrahentami określają właściwe ustalenia umowne lub normatywne.

Niniejszy dokument jest podzielony na siedem rozdziałów. Rozdział 1 podaje ogólny zarys ram operacyjnych polityki pieniężnej Eurosystemu. W rozdziale 2 określone zostały kryteria kwalifikujące dla kontrahentów uczestniczących w operacjach polityki pieniężnej Eurosystemu. Rozdział 3 opisuje operacje otwartego rynku, podczas gdy rozdział 4 przedstawia dostępne dla kontrahentów kredyty i lokaty oferowane przez bank centralny na koniec dnia. Rozdział 5 określa procedury stosowane w realizacji operacji polityki pieniężnej. W rozdziale 6 określono kryteria kwalifikujące dla aktywów podstawowych w operacjach polityki pieniężnej. Rozdział 7 przedstawia system rezerw obowiązkowych Eurosystemu.

Załączniki zawierają przykłady operacji polityki pieniężnej, glosariusz, kryteria wyboru kontrahentów dla walutowych operacji interwencyjnych w ramach Eurosystemu, prezentację sprawozdawczości na temat statystyki pieniężnej i bankowej Europejskiego Banku Centralnego, wykaz stron internetowych Eurosystemu oraz opis procedur i sankcji stosowanych w przypadku niewykonania zobowiązań przez kontrahenta.

⁽¹⁾ Rada Prezesów Europejskiego Banku Centralnego uzgodniła stosowanie terminu „Eurosystem” jako wyrażenia określającego strukturę, w ramach której Europejski System Banków Centralnych wykonuje swoje podstawowe zadania, obejmujące krajowe banki centralne tych Państw Członkowskich, które przyjęły jedną walutę zgodnie z Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską oraz Europejski Bank Centralny.

ROZDZIAŁ 1

1. OGÓLNY ZARYS RAM POLITYKI PIENIĘŻNEJ

1.1. Europejski System Banków Centralnych

Europejski System Banków Centralnych (ESBC) składa się z Europejskiego Banku Centralnego (EBC) oraz krajowych banków centralnych Państw Członkowskich Unii Europejskiej (UE) ⁽¹⁾ESBC prowadzi działalność zgodnie z Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską (Traktat) oraz Statutem Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego (Statut ESBC). Na czele ESBC stoją organy decyzyjne EBC. W tym zakresie Rada Prezesów EBC jest odpowiedzialna za formułowanie polityki pieniężnej, podczas gdy Zarząd jest uprawniony do realizowania polityki pieniężnej zgodnie z decyzjami i wytycznymi Rady Prezesów. W zakresie uznanym za możliwy i właściwy oraz w celu zapewnienia efektywności operacyjnej, EBC może żądać od krajowych banków centralnych ⁽²⁾ realizowania operacji wchodzących w zakres zadań Eurosystemu. Operacje polityki pieniężnej Eurosystemu wykonywane są na jednolitych zasadach i warunkach we wszystkich Państwach Członkowskich ⁽³⁾.

1.2. Cele Eurosystemu

Głównym celem Eurosystemu jest utrzymywanie stabilności cenowej, określonej w art. 105 Traktatu. Bez uszczerbku dla głównego celu stabilności cenowej, Eurosystem musi wspierać ogólną politykę gospodarczą we Wspólnocie Europejskiej. Realizując te cele, Eurosystem musi działać zgodnie z zasadą otwartej gospodarki rynkowej z wolną konkurencją, sprzyjającą efektywnej alokacji zasobów.

1.3. Instrumenty polityki pieniężnej Eurosystemu

Aby osiągnąć swoje cele, Eurosystem ma do dyspozycji zestaw instrumentów polityki pieniężnej; Eurosystem prowadzi *operacje otwartego rynku*, oferuje *kredyty i lokaty oferowane przez bank centralny na koniec dnia*, oraz wymaga od instytucji kredytowych utrzymywania rezerw obowiązkowych na kontach w Eurosystemie.

1.3.1. Operacje otwartego rynku

Operacje na rynku otwartym odgrywają ważną rolę w polityce pieniężnej Eurosystemu w zakresie sterowania stopami procentowymi, zarządzania płynnością na rynku oraz sygnalizowania stanowiska polityki pieniężnej. Eurosystem dysponuje pięcioma rodzajami instrumentów do prowadzenia operacji otwartego rynku. Najważniejszym instrumentem są *transakcje warunkowe* (stosowane na podstawie umów odkupu lub zabezpieczonych kredytów). Eurosystem może również wykorzystywać *transakcje bezpośrednie*, *emisję certyfikatów dłużnych*, *swapy walutowe* i *przyjmowanie lokat terminowych*. Operacje otwartego rynku inicjowane są przez EBC, który również decyduje o stosowanych instrumentach oraz zasadach i warunkach ich wykonania. Można je wykonać w drodze przetargów standardowych, szybkich przetargów lub procedur dwustronnych ⁽⁴⁾. Jeżeli chodzi o cele, uregulowania i procedury, przeprowadzane w ramach Eurosystemu operacje otwartego rynku można podzielić na następujące cztery kategorie (patrz również tabela 1):

- *główne operacje refinansowe* to regularne transakcje warunkowe zapewniające płynność o tygodniowej częstotliwości i zazwyczaj z terminem zapadalności dwa tygodnie. Operacje te wykonywane są przez krajowe banki centralne na podstawie przetargów standardowych. Główne operacje refinansowe odgrywają istotną rolę w dążeniu do realizacji celów operacji Eurosystemu na otwartym rynku i zapewniają duże ilości środków refinansowych dla sektora finansowego,

⁽¹⁾ Należy zauważyć, że krajowe banki centralne Państw Członkowskich, które nie przyjęły jednej waluty zgodnie z Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską (Traktat), zatrzymują swoje uprawnienia w dziedzinie polityki pieniężnej zgodnie z prawem krajowym i nie angażują się tym samym w prowadzenie jednolitej polityki pieniężnej.

⁽²⁾ W całości niniejszego dokumentu termin „krajowe banki centralne” odnosi się do krajowych banków centralnych Państw Członkowskich, które przyjęły wspólną walutę zgodnie z Traktatem.

⁽³⁾ W całości niniejszego dokumentu termin „Państwo Członkowskie” odnosi się do Państwa Członkowskiego, które przyjęło wspólną walutę zgodnie z Traktatem.

⁽⁴⁾ Różne procedury realizacji operacji otwartego rynku Eurosystemu, tzn. przetargów standardowych, szybkich przetargów i procedur dwustronnych są określone w rozdziale 5. Dla przetargów standardowych upływa maksymalnie 24 godziny między ogłoszeniem przetargu a potwierdzeniem wyniku przydziału. Wszyscy kontrahenci spełniający ogólne kryteria kwalifikujące określone w sekcji 2.1 mogą uczestniczyć w przetargach standardowych. Szybkie przetargi są wykonywane w ciągu jednej godziny. Eurosystem może wybrać ograniczoną liczbę kontrahentów do udziału w szybkich przetargach. Termin „procedury dwustronne” dotyczy każdego przypadku przeprowadzania przez Eurosystem transakcji z jednym lub kilkoma kontrahentami bez stosowania procedur przetargowych. Procedury dwustronne obejmują operacje wykonywane poprzez giełdy lub agentów rynkowych.

- *średniokresowe operacje refinansowe* to transakcje warunkowe zapewniające płynność o miesięcznej częstotliwości i z terminem zapadalności trzy miesiące. Te operacje mają na celu dostarczenie kontrahentom dodatkowych, średniokresowych środków refinansowych i są wykonywane przez krajowe banki centralne na podstawie przetargów standardowych. W tych operacjach Eurosystem zasadniczo nie zamierza przysyłać sygnałów na rynek i dlatego zazwyczaj występuje w nich jako akceptujący stopę procentową (*rate taker*),
- *operacje dostosowawcze polityki finansowej* są wykonywane doraźnie, w celu kontrolowania płynności na rynku oraz sterowania stopami procentowymi, w szczególności w celu złagodzenia wpływu niespodziewanych wahań płynności na rynku na stopy procentowe. Operacje dostosowawcze są wykonywane przede wszystkim jako transakcje warunkowe, ale mogą także przyjąć formę transakcji bezpośrednich, swapów walutowych i przyjmowania lokat terminowych. Instrumenty i procedury stosowane w przeprowadzaniu operacji dostosowawczych są dostosowane do rodzajów transakcji i konkretnych celów realizowanych w ramach tych operacji. Operacje dostosowawcze są zazwyczaj wykonywane przez krajowe banki centralne poprzez szybkie przetargi lub procedury dwustronne. Rada Prezesów EBC zdecydowanie, czy w wyjątkowych okolicznościach dwustronne operacje dostosowawcze mogą być realizowane przez EBC,
- ponadto Eurosystem może realizować *operacje strukturalne* poprzez emitowanie certyfikatów dłużnych, transakcje warunkowe i transakcje bezpośrednie. Te operacje wykonywane są w każdym przypadku gdy EBC pragnie dopasować strukturalną pozycję Eurosystemu wobec sektora finansowego (regularnie lub nieregularnie). Operacje strukturalne w formie transakcji warunkowych i emisji instrumentów dłużnych są wykonywane przez krajowe banki centralne poprzez przetargi standardowe. Operacje strukturalne w formie transakcji bezpośrednich są wykonywane poprzez procedury dwustronne.

1.3.2. Kredyty i lokaty oferowane przez bank centralny na koniec dnia

Kredyty i lokaty oferowane przez bank centralny na koniec dnia mają na celu dostarczyć i zaabsorbować bieżącą płynność, zasygnalizować generalne stanowisko polityki pieniężnej oraz ograniczyć stopy procentowe na rynku overnight. Uprawnieni kontrahenci mogą z własnej inicjatywy skorzystać z następujących lokat i kredytów oferowanych przez bank centralny na koniec dnia, pod warunkiem spełnienia pewnych warunków dostępu operacyjnego (patrz również tabela 1):

- kontrahenci mogą skorzystać z *kredytu marginalnego* w celu uzyskania bieżącej płynności z krajowego banku centralnego w zamian za kwalifikowane aktywa. W normalnych okolicznościach nie stosuje się limitów kredytowych ani innych ograniczeń dostępu kontrahentów do kredytu, z wyjątkiem wymogu przedstawienia wystarczających aktywów podstawowych. Oprocentowanie kredytu marginalnego zazwyczaj stanowi pułap dla stopy procentowej na rynku overnight,
- kontrahenci mogą skorzystać z *udogodnienia depozytowego* w celu dokonania lokaty w krajowym banku centralnym. W normalnych okolicznościach nie stosuje się limitów depozytowych ani innych ograniczeń dostępu kontrahentów do lokaty. Oprocentowanie lokaty zazwyczaj stanowi minimalny poziom dla stopy procentowej na rynku overnight.

Kredyty i lokaty oferowane przez bank centralny na koniec dnia są administrowane w sposób zdecentralizowany przez krajowe banki centralne.

1.3.3. Rezerwy obowiązkowe

System rezerw obowiązkowych Eurosystemu dotyczy instytucji kredytowych w strefie euro i przede wszystkim ma na celu stabilizację stóp procentowych na rynku pieniężnym oraz stworzenie (lub powiększenie) strukturalnego niedoboru płynności. Rezerwa obowiązkowa dla każdej instytucji jest ustalana w stosunku do elementów jej bilansu. W celu stabilizowania stóp procentowych system rezerw obowiązkowych Eurosystemu umożliwia instytucjom wykorzystanie rezerw uśredniających. Spełnienie wymogów w zakresie rezerw obowiązkowych ustala się na podstawie przeciętnej dziennej wielkości rezerw instytucji w okresie jednego miesiąca. Rezerwy obowiązkowe instytucji kredytowych są oprocentowane według stopy procentowej głównych operacji refinansowych Eurosystemu.

1.4. Kontrahenci

Ramy polityki pieniężnej Eurosystemu formułuje się w celu zapewnienia szerokiego udziału kontrahentów. Instytucje podlegające wymaganiom w zakresie minimalnych rezerw obowiązkowych zgodnie z art. 19.1 Statutu ESBC mają dostęp do lokat i kredytów oferowanych przez bank centralny na koniec dnia oraz mogą uczestniczyć w operacjach otwartego rynku w oparciu o przetargi standardowe. Eurosystem może wybrać ograniczoną liczbę kontrahentów do udziału w operacjach dostosowawczych. Dla transakcji bezpośrednich nie wprowadza się z góry żadnych ograniczeń co do kontrahentów. Dla swapów walutowych prowadzonych do celów polityki pieniężnej, wykorzystuje się aktywnych graczy na rynku walutowym. Grupa kontrahentów do udziału w tych operacjach ogranicza się do tych instytucji wybranych dla interwencji walutowych Eurosystemu, które usytuowane są w strefie euro.

1.5. Aktywa podstawowe

Na mocy art. 18.1 Statutu ESBC, wszystkie operacje kredytowe Eurosystemu (tzn. operacje zapewniające płynność) muszą opierać się na odpowiednim zabezpieczeniu. Eurosystem akceptuje szeroki zakres aktywów, na których opierają się te operacje. Rozróżnia się, głównie do celów wewnętrznych Eurosystemu, dwie kategorie kwalifikowanych aktywów: odpowiednio „poziomu 1” i „poziomu 2”. Poziom 1 obejmuje zbywalne instrumenty dłużne spełniające jednolite dla całej strefy euro kryteria kwalifikujące określone przez EBC. Poziom 2 obejmuje aktywa dodatkowe, zbywalne i niezbywalne, które mają szczególne znaczenie dla krajowych rynków finansowych i systemów bankowych, oraz dla których kryteria kwalifikujące ustalają krajowe banki centralne, przy zatwierdzeniu przez EBC. Nie wprowadza się rozróżnienia pomiędzy obydwoma poziomami w odniesieniu do jakości aktywów i ich przydatności dla różnych rodzajów operacji polityki pieniężnej Eurosystemu (z tym wyjątkiem, że aktywa poziomu 2 są zazwyczaj wykorzystywane przez Eurosystem w transakcjach bezpośrednich). Kwalifikowane aktywa można wykorzystywać w operacjach ponadgranicznych, przy wykorzystaniu modelu CCBM albo poprzez kwalifikowane powiązania pomiędzy systemami rozliczeń papierów wartościowych (SSS) UE, w celu zabezpieczenia wszystkich rodzajów kredytów Eurosystemu ⁽⁵⁾. Wszystkie aktywa kwalifikujące się do operacji polityki pieniężnej Eurosystemu można również wykorzystywać jako aktywa podstawowe dla kredytu spłacanego w ciągu dnia.

1.6. Zmiany w ramach polityki pieniężnej

Rada Prezesów EBC może w każdym terminie zmienić instrumenty, warunki, kryteria i procedury realizacji operacji polityki pieniężnej Eurosystemu.

TABELA 1

Operacje polityki pieniężnej Eurosystemu

Operacje polityki pieniężnej	Rodzaje transakcji		Termin zapadalności	Częstotliwość	Procedura
	Zapewnienie płynności	Absorpcja płynności			
Operacje otwartego rynku					
Główne operacje refinansowe	Transakcje warunkowe	—	Dwa tygodnie	Tygodniowo	Przetargi standardowe
Średnio-terminowe operacje refinansowe	Transakcje warunkowe	—	Trzy miesiące	Miesięcznie	Przetargi standardowe
Operacje dostawowe	— Transakcje warunkowe — Swapy walutowe	— Swapy walutowe — Przyjmowanie lokat terminowych — Transakcje warunkowe	Nieznormalizowany	Nieregularne	— Przetargi szybkie — Procedury dwustronne
	Kupno w całości	Sprzedaż w całości	—	Nieregularne	Procedury dwustronne
Operacje strukturalne	Transakcje warunkowe	Emisja certyfikatów dłużnych	Znormalizowany/nieznormalizowany	Regularne i nieregularne	Przetargi standardowe
	Kupno w całości	Sprzedaż w całości	—	Nieregularne	Dwustronny procedury
Kredyty i lokaty oferowane przez bank centralny na koniec dnia					
Kredyt marginalny	Transakcje warunkowe	—	Overnight	Dostęp według uznania kontrahentów	
Lokata	—	Lokaty	Overnight	Dostęp według uznania kontrahentów	

⁽⁵⁾ Patrz sekcje 6.6.1 i 6.6.2.

ROZDZIAŁ 2

2. UPRAWNIENI KONTRAHENCI**2.1. Ogólne kryteria kwalifikujące**

Kontrahenci operacji polityki pieniężnej Eurosystemu muszą spełnić pewne kryteria kwalifikujące⁽⁶⁾. Kryteria te określa się w celu zapewnienia dostępu operacji polityki pieniężnej Eurosystemu jak największej liczbie instytucji, wzmacniając równość traktowania instytucji w całej strefie euro i zapewniając, że kontrahenci spełniają pewne wymogi operacyjne i ostrożnościowe:

- jedynie instytucje podlegające systemowi rezerw obowiązkowych Eurosystemu zgodnie z art. 19.1 Statutu ESBC kwalifikują się do bycia kontrahentami. Instytucje zwolnione z zobowiązań w ramach systemu rezerw obowiązkowych Eurosystemu (patrz sekcja 7.2) nie mogą korzystać z lokat i kredytów oferowanych przez bank centralny na koniec dnia oraz operacji otwartego rynku Eurosystemu,
- kontrahenci muszą posiadać dobrą kondycję finansową. Powinni oni podlegać przynajmniej jednej formie zharmonizowanego nadzoru UE/EOG wykonywanego przez organa krajowe⁽⁷⁾. Jednakże posiadając dobrą sytuację finansową instytucje podlegające niezharmonizowanemu nadzorowi krajowemu o porównywalnym standardzie również można zaakceptować jako kontrahentów, na przykład utworzone w strefie euro oddziały instytucje posiadające rzeczywistą siedzibę poza Europejskim Obszarem Gospodarczym (EOG),
- kontrahenci muszą spełniać wszelkie kryteria operacyjne określone w odpowiednich ustaleniach umownych lub normatywnych stosowanych przez dany krajowy bank centralny (lub EBC), aby zapewnić sprawne przeprowadzenie operacji polityki pieniężnej Eurosystemu.

Te ogólne kryteria kwalifikujące są jednolite dla całej strefy euro. Instytucje spełniające ogólne kryteria kwalifikujące mogą:

- korzystać z lokat i kredytów oferowanych przez bank centralny na koniec dnia w ramach Eurosystemu, oraz
- uczestniczyć w operacjach otwartego rynku Eurosystemu w oparciu o przetargi standardowe.

Instytucja może korzystać z lokat i kredytów oferowanych przez bank centralny na koniec dnia w ramach Eurosystemu w oparciu o przetargi standardowe wyłącznie za pośrednictwem krajowego banku centralnego Państwa Członkowskiego, w którym jest ustanowiona. Jeżeli instytucja posiada zakłady (rzeczywistą siedzibę lub oddziały) w więcej niż jednym Państwie Członkowskim, każdy podmiot ma dostęp do tych operacji za pośrednictwem krajowego banku centralnego Państwa Członkowskiego, w którym jest usytuowany, bez względu na fakt, że oferty przetargowe instytucji mogą być składane tylko przez jeden podmiot (rzeczywistą siedzibę albo wyznaczony oddział) w każdym Państwie Członkowskim.

2.2. Wybór kontrahentów do szybkich przetargów i operacji dwustronnych

Dla transakcji bezpośrednich nie wprowadza się z góry żadnych ograniczeń co do wyboru kontrahentów.

Dla walutowych transakcji swapowych realizowanych do celów polityki pieniężnej, kontrahenci muszą być w stanie sprawnie wykonywać duże operacje walutowe we wszystkich warunkach rynkowych. Grupa potencjalnych kontrahentów swapów walutowych odpowiada grupie kontrahentów zlokalizowanych w strefie euro, którzy są wybrani do interwencyjnych operacji walutowych Eurosystemu. Kryteria i procedury stosowane w wyborze kontrahentów do interwencyjnych operacji walutowych są przedstawione w załączniku 3.

Dla innych operacji opartych na szybkich przetargach i procedurach dwustronnych (dostosowawcze transakcje warunkowe i przyjmowanie lokat terminowych), każdy krajowy bank centralny wybiera grupę kontrahentów spośród instytucji ustanowionych w jego Państwie Członkowskim, które spełniają ogólne kryteria kwalifikujące. Pod tym względem działalność na rynku pieniężnym jest podstawowym kryterium selekcji. Inne kryteria, jakie można wziąć pod uwagę, to na przykład sprawność działu handlowego i potencjał ofertowy.

⁽⁶⁾ Dla transakcji bezpośrednich nie stosuje się z góry żadnych ograniczeń co do wyboru kontrahentów.

⁽⁷⁾ Zharmonizowany nadzór instytucji kredytowych opiera się na dyrektywie 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 marca 2000 r. odnoszącej się do podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (ze zmianami).

W szybkich przetargach i operacjach dwustronnych krajowe banki centralne mają do czynienia wyłącznie z kontrahentami, którzy wchodzą w skład ich odpowiednich grup kontrahentów operacji dostosowawczych. Jeżeli z powodów operacyjnych krajowy bank centralny nie może obsłużyć w każdej operacji wszystkich swoich kontrahentów operacji dostosowawczych, wybór kontrahentów w tym Państwie Członkowskim będzie opierać się na systemie rotacji w celu zapewnienia równoprawnego dostępu.

Rada Prezesów EBC zdecyduje, czy w wyjątkowych okolicznościach dwustronne operacje dostosowawcze mogą być realizowane przez sam EBC. Gdyby EBC miał realizować operacje dwustronne, wybór kontrahentów byłby w takim przypadku dokonany przez EBC zgodnie z systemem rotacji spośród tych kontrahentów w strefie EURO, którzy kwalifikują się do szybkich przetargów i operacji dwustronnych w celu zapewnienia równoprawnego dostępu.

2.3. Sankcje w przypadku niewykonania zobowiązań przez kontrahenta

EBC nakłada sankcje, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 2532/98 z dnia 23 listopada 1998 r. dotyczącym uprawnień EBC do nakładania sankcji, rozporządzeniem EBC z dnia 23 września 1999 r. w sprawie uprawnień EBC do nakładania sankcji (EBC/1999/4), rozporządzeniem Rady (WE) nr 2531/98 z dnia 23 listopada 1998 r. dotyczące stosowania stóp rezerw obowiązkowych przez EBC oraz rozporządzeniem EBC z dnia 1 grudnia 1998 r. w sprawie stosowania stóp rezerw obowiązkowych (EBC/1998/15), na instytucje, które nie wykonują zobowiązań wynikających z rozporządzeń i decyzji EBC dotyczących stosowania rezerw obowiązkowych. Odpowiednie sankcje i zasady proceduralne ich stosowania określone są w wyżej wspomnianych rozporządzeniach. Ponadto w przypadku poważnego naruszenia wymagań dotyczących rezerw obowiązkowych, Eurosystem może zawiesić udział kontrahentów w operacjach otwartego rynku.

Zgodnie z postanowieniami zawartymi w ustaleniach umownych lub normatywnych stosowanych przez odpowiedni krajowy bank centralny (lub przez EBC), Eurosystem nakłada kary finansowe na kontrahentów lub zawiesza ich udział w operacjach otwartego rynku, jeżeli kontrahenci nie wykonują swoich zobowiązań wynikających z ustaleń umownych lub normatywnych stosowanych przez krajowy bank centralny (lub przez EBC) jak określono poniżej.

Dotyczy to przypadków naruszenia zasad przetargowych (jeżeli kontrahent nie jest w stanie przekazać wystarczającej ilości aktywów podstawowych w celu rozliczenia wielkości płynności, jaką mu przyznano w ramach operacji zapewniającej płynność lub jeżeli nie jest w stanie dostarczyć wystarczającej kwoty środków pieniężnych do rozliczenia wielkości, jaką mu przyznano w ramach operacji absorbującej płynność) i zasad transakcji dwustronnych (jeżeli kontrahent nie jest w stanie dostarczyć wystarczającej ilości kwalifikowanych aktywów podstawowych lub jeżeli nie jest w stanie dostarczyć wystarczającej kwoty środków pieniężnych do rozliczenia wielkości uzgodnionej w ramach transakcji dwustronnych).

Dotyczy to również przypadków niestosowania się kontrahenta do zasad wykorzystania aktywów podstawowych (jeżeli kontrahent wykorzystuje aktywa, które nie kwalifikują się lub przestały się kwalifikować, albo których kontrahent nie może użyć, na przykład z powodu bliskich powiązań lub identyczności remitenta/poręczyciela i kontrahenta) oraz nieprzestrzegania zasad procedur końca dnia i warunków dostępu do kredytu marginalnego (jeżeli kontrahent, który posiada saldo ujemne na rachunku rozliczeń na koniec dnia nie spełnia warunków dostępu do kredytu marginalnego).

Ponadto zawieszenie zastosowane w stosunku do naruszającego zasady kontrahenta może być stosowane do oddziałów tej samej instytucji usytuowanych w innych Państwach Członkowskich. Jeżeli jest to konieczne, jako środek wyjątkowy, zważywszy na powagę naruszenia, czego dowodem może być na przykład jego częstotliwość lub długotrwałość, kontrahent może zostać zawieszony od udziału we wszystkich przyszłych operacji polityki pieniężnej przez pewien okres czasu.

Kary finansowe nakładane przez krajowe banki centralne w przypadku naruszenia zasad dotyczących operacji przetargowych, transakcji dwustronnych, aktywów podstawowych, procedur końca dnia lub warunków dostępu do kredytu marginalnego oblicza się według określonej z góry stopy karnych odsetek (przedstawionej w załączniku 6).

2.4. Zawieszenie lub wyłączenie ze względu na wymogi ostrożności

Zgodnie z postanowieniami ustaleń umownych lub normatywnych stosowanych przez dany krajowy bank centralny (lub przez EBC), Eurosystem może zawiesić lub wyłączyć dostęp kontrahentów do instrumentów polityki pieniężnej ze względu na wymogi ostrożności.

Ponadto zawieszenie lub wyłączenie kontrahentów może być uzasadnione w pewnych przypadkach kwalifikujących się do określenia jako „niedotrzymanie warunków” przez kontrahenta określonych w ustaleniach umownych lub normatywnych stosowanych przez krajowe banki centralne.

ROZDZIAŁ 3

3. OPERACJE OTWARTEGO RYNKU

Operacje otwartego rynku odgrywają ważną rolę w polityce pieniężnej Eurosystemu, realizując cele sterowania stopami procentowymi, zarządzania sytuacją płynności na rynku i sygnalizowania pozycji polityki pieniężnej. Ze względu na ich cele, prawidłowości i procedury, operacje otwartego rynku Eurosystemu można podzielić na cztery kategorie: główne operacje refinansowe, średniookresowe operacje refinansowe, operacje dostosowawcze i operacje strukturalne. Jeżeli chodzi o stosowane instrumenty, transakcje warunkowe stanowią główny instrument otwartego rynku Eurosystemu i można je wykorzystywać we wszystkich czterech kategoriach operacji, podczas gdy certyfikaty dłużne można wykorzystywać w strukturalnych operacjach absorbowania płynności. Ponadto Eurosystem posiada trzy inne instrumenty dostępne do prowadzenia operacji dostosowawczych: transakcje bezpośrednie, swapy walutowe i przyjmowanie lokat terminowych. W następnych sekcjach szczegółowo przedstawiono charakterystykę poszczególnych rodzajów instrumentów otwartego rynku wykorzystywanych przez Eurosystem.

3.1. Transakcje warunkowe

3.1.1. Charakterystyka ogólna

a) Rodzaj instrumentu

Transakcje warunkowe dotyczą operacji, w ramach których Eurosystem kupuje lub sprzedaje kwalifikowane aktywa na podstawie umów odkupu lub prowadzi operacje kredytowe, wykorzystując kwalifikowane aktywa jako zabezpieczenie. Transakcje warunkowe wykorzystuje się w głównych operacjach refinansowych i średniookresowych operacjach refinansowych. Ponadto Eurosystem może wykorzystywać transakcje warunkowe w operacjach strukturalnych i dostosowawczych.

b) Charakter prawny

Krajowy bank centralny może wykonywać transakcje warunkowe w formie umów odkupu (tzn. własność aktywów cedowana jest na kredytodawcę, podczas gdy strony umawiają się na odwrócenie transakcji poprzez retrocesję aktywów na dłużnika w przyszłości) lub jako kredyty zabezpieczone (tzn. prawo do aktywów przykazywane jest tytułem zabezpieczenia kredytu, zakładając spełnienie zobowiązania kredytowego, własność aktywów zatrzymuje dłużnik). Dalsze postanowienia dotyczące transakcji odwróconych opartych na umowach odkupu są określone w ustaleniach umownych stosowanych przez dany krajowy bank centralny (lub EBC). Uzgodnienia dotyczące transakcji warunkowych opartych na kredytach zabezpieczonych uwzględniają różne procedury i formalności wymagane do ustanowienia i następnie realizacji danego zabezpieczenia (np. zastawu), które obowiązują w różnych jurysdykcjach.

c) Oprocentowanie

Różnica między ceną zakupu a ceną odkupu na podstawie umowy odkupu stanowi odsetki należne w stosunku do pożyczonej kwoty po terminie zapadalności operacji, tzn. cena odkupu obejmuje wielkość odsetek do zaplacenja. Oprocentowanie transakcji warunkowych w formie kredytu zabezpieczonego ustala się poprzez zastosowanie określonej stopy procentowej w stosunku do kwoty kredytu po terminie zapadalności operacji. Stopa procentowa stosowana w operacjach warunkowych otwartego rynku Eurosystemu to prosta stopa procentowa obliczana w stosunku dziennym według wzoru „faktyczna stopa procentowa/360”.

3.1.2. Główne operacje refinansowe

Główne operacje refinansowe to najważniejsze operacje otwartego rynku prowadzone przez Eurosystem, odgrywające istotną rolę w realizacji celów sterowania stopami procentowymi, zarządzania sytuacją płynności na rynku i sygnalizowania pozycji polityki pieniężnej. Zapewniają one również większość środków refinansowych dla sektora finansowego. Cechy operacyjne głównych operacji refinansowych można podsumować następująco:

- są to operacje zapewniające płynność,
- wykonywane są regularnie co tydzień ⁽⁸⁾,

⁽⁸⁾ Główne i średniookresowe operacje refinansowe są wykonywane zgodnie z ogłaszanym z góry kalendarzem operacji przetargowych Eurosystemu (patrz również sekcja 5.1.2), który można znaleźć na stronie internetowej EBC (www.ECB.int); patrz również strony internetowe Eurosystemu (załącznik 5).

- zazwyczaj posiadają termin zapadalności dwa tygodnie ⁽⁹⁾, ⁽¹⁰⁾,
- mogą być wykonywane w sposób zdecentralizowany przez krajowe banki centralne,
- są wykonywane poprzez przetargi standardowe (określone w sekcji 5.1),
- wszyscy kontrahenci spełniający ogólne kryteria kwalifikujące (określone w sekcji 2.1) mogą składać oferty przetargowe na główne operacje refinansowe, i
- aktywami kwalifikowanymi jako podstawowe dla głównych operacji refinansowych są aktywa poziomu 1 i 2 (określone w rozdziale 6).

3.1.3. Średniookresowe operacje refinansowe

Eurosystem wykonuje również regularne operacje refinansowe o terminie zapadalności trzy miesiące, których celem jest zapewnienie średniookresowego refinansowania dla sektora finansowego. Te operacje stanowią tylko ograniczoną część globalnej wielkości refinansowania. W tych operacjach Eurosystem z zasady nie zamierza przesyłać sygnałów na rynek i dlatego zazwyczaj działa jako akceptujący stopę procentową. Odpowiednio, średniookresowe operacje refinansowe wykonywane są zazwyczaj w formie przetargów procentowych i, od czasu do czasu, EBC wskazuje na wielkość operacji, jaka ma być przedmiotem przyszłych przetargów. W wyjątkowych okolicznościach Eurosystem może również wykonywać średniookresowe operacje refinansowe poprzez przetargi kwotowe.

Cechy operacyjne średniookresowe operacje refinansowe można podsumować następująco:

- są to operacje zapewniające płynność,
- są wykonywane regularnie co miesiąc ⁽¹¹⁾,
- zazwyczaj posiadają termin zapadalności trzy miesiące ⁽¹²⁾,
- są wykonywane w sposób zdecentralizowany przez krajowe banki centralne,
- są wykonywane poprzez przetargi standardowe (określone w sekcji 5.1),
- wszyscy kontrahenci spełniający ogólne kryteria kwalifikujące (określone w sekcji 2.1) mogą składać oferty przetargowe na średniookresowe operacje refinansowe, i
- aktywami kwalifikowanymi jako podstawowe dla średniookresowych operacji refinansowych są aktywa poziomu 1 i 2 (określone w rozdziale 6).

3.1.4. Warunkowe operacje dostosowawcze

Eurosystem może wykonywać operacje dostosowawcze w formie transakcji warunkowych otwartego rynku. Celem operacji dostosowawczych jest zarządzanie sytuacją płynności na rynku i sterowanie stopami procentowymi, w szczególności w celu złagodzenia wpływu niespodziewanych wahań płynności na rynku na stopy procentowe. Potencjalna konieczność szybkiego reagowania w przypadku nieoczekiwanego rozwoju sytuacji rynkowej powoduje, iż pożądane jest utrzymywanie wysokiego stopnia elastyczności w wyborze procedur i cech operacyjnych w przeprowadzaniu tych operacji:

- mogą występować w formie operacji zapewniających płynność lub absorbujących płynność,
- ich częstotliwość nie jest znormalizowana,
- ich termin zapadalności nie jest znormalizowany,
- zapewniające płynność warunkowe transakcje dostosowawcze zazwyczaj wykonuje się poprzez szybkie przetargi, chociaż nie wyklucza się możliwości wykorzystania procedur dwustronnych (patrz rozdział 5),
- absorbujące płynność warunkowe transakcje dostosowawcze są z zasady wykonywane poprzez procedury dwustronne (określone w sekcji 5.2),

⁽⁹⁾ Termin zapadalności głównych i średniookresowych operacji refinansowych może czasami być różny w zależności od, między innymi, dni wolnych od pracy w Państwach Członkowskich.

⁽¹⁰⁾ Oprócz tego, Eurosystem może okazjonalnie przeprowadzać główne operacje refinansowe z innym terminem zapadalności (np. jeden tydzień), równoległe do regularnych głównych operacji refinansowych. Na przykład, może tak dziać się w celu zmniejszenia różnicy między wielkościami dwóch niezakończonych głównych operacji refinansowych.

⁽¹¹⁾ Patrz: przypis 10.

⁽¹²⁾ Patrz: przypis 11.

- te operacje wykonywane są zazwyczaj w sposób zdecentralizowany przez krajowe banki centralne (Rada Prezesów EBC zdecyduje, czy w wyjątkowych okolicznościach dwustronne warunkowe operacje dostosowawcze mogą być wykonywane przez EBC),
- Eurosystem może wybrać, zgodnie z kryteriami określonymi w sekcji 2.2, ograniczoną liczbę kontrahentów do udziału w warunkowych operacjach dostosowawczych, i
- aktywami kwalifikowanymi jako podstawowe dla warunkowych operacji dostosowawczych typu są aktywa poziomu 1 i 2 (określone w rozdziale 6).

3.1.5. *Strukturalne operacje warunkowe*

Eurosystem może wykonywać działania strukturalne w formie warunkowych transakcji otwartego rynku w celu dostosowania pozycji strukturalnej Eurosystemu wobec sektora finansowego. Cechy operacyjne tych operacji można podsumować następująco:

- są to operacje zapewniające płynność,
- ich częstotliwość regularna lub nieregularna,
- ich termin zapadalności nie jest z góry znormalizowany,
- są wykonywane poprzez przetargi standardowe (określone w sekcji 5.1),
- są wykonywane w sposób zdecentralizowany przez krajowe banki centralne,
- wszyscy kontrahenci spełniający ogólne kryteria kwalifikujące (określone w sekcji 2.1) mogą składać oferty przetargowe na strukturalne operacje warunkowe,
- aktywami kwalifikowanymi jako podstawowe dla strukturalnych operacji warunkowych są aktywa poziomu 1 i 2 (określone w rozdziale 6).

3.2. **Transakcje bezpośrednie**

a) Rodzaj instrumentu

Proste transakcje otwartego rynku to operacje, w ramach których Eurosystem kupuje lub sprzedaje kwalifikowane aktywa bezpośrednio na rynku. Takie operacje wykonywane są wyłącznie w celach strukturalnych i dostosowawczych.

b) Charakter prawny

Prosta transakcja implikuje pełne przeniesienie własności ze sprzedającego na nabywcę bez powiązanego odwróconego przeniesienia własności. Transakcje są wykonywane zgodnie z konwencjami rynkowymi dla instrumentu dłużnego wykorzystanego w transakcji.

c) Warunki cenowe

W kalkulacji cel Eurosystem działa zgodnie z najszerzej akceptowaną konwencją rynkową dla instrumentów dłużnych wykorzystanych w transakcji.

d) Inne cechy operacyjne

Cechy operacyjne transakcji bezpośrednich Eurosystemu można podsumować następująco:

- mogą przyjmować formę operacji zapewniających płynność (nabycie) lub absorbujących płynność (sprzedaż),
- ich częstotliwość nie jest znormalizowana,
- są wykonywane poprzez procedury dwustronne (określone w sekcji 5.2),
- są one zazwyczaj wykonywane w sposób zdecentralizowany przez krajowe banki centralne (Rada Prezesów EBC zdecyduje, czy w wyjątkowych okolicznościach dwustronne proste operacje dostosowawcze mogą być wykonywane przez EBC),

- nie nakłada się z góry żadnych ograniczeń co do kontrahentów uczestniczących w transakcjach bezpośrednich, i
- wyłącznie instrumenty poziomu 1 (określone w sekcji 6.1) zazwyczaj wykorzystywane jako aktywa podstawowe w transakcjach bezpośrednich.

3.3. Emisja certyfikatów dłużnych EBC

a) Rodzaj instrumentu

EBC może emitować certyfikaty dłużne w celu dostosowania strukturalnej pozycji Eurosystemu wobec sektora finansowego, aby stworzyć (lub zwiększyć) niedobór płynności na rynku.

b) Charakter prawny

Certyfikaty stanowią zobowiązanie dłużne EBC wobec posiadacza certyfikatu. Certyfikaty są emitowane i przechowywane w formie zapisów księgowych w depozytach papierów wartościowych w strefie EURO EBC nie nakłada żadnych ograniczeń, jeżeli chodzi o zbywalność certyfikatów. Dalsze przepisy dotyczące certyfikatów dłużnych EBC będą zawarte w zasadach i warunkach dla takich certyfikatów.

c) Oprocentowanie

Certyfikaty emitowane są z dyskontem, tzn. emitowane są poniżej ceny nominalnej i wykupywane są w terminie zapadalności po cenie nominalnej. Różnica między ceną emisyjną a ceną wykupu jest równa odsetkom narosłym od ceny emisyjnej, po uzgodnionej stopie procentowej, w okresie zapadalności certyfikatu. Stosowana stopa procentowa to prosta stopa procentowa obliczana w stosunku dziennym według wzoru „faktyczna stopa procentowa/360”. Kalkulacja ceny emisyjnej pokazana jest w ramce 1.

RUBRYKA 1	
Emisja certyfikatów dłużnych EBC	
gdzie:	
N:	cena nominalna certyfikatu dłużnego
r_1 :	stopa procentowa (w procentach)
D:	termin zapadalności certyfikatu dłużnego (w dniach)
P_T :	cena emisyjna certyfikatu dłużnego
Cena emisyjna wynosi:	$P_T = N \times \frac{1}{1 + \frac{r_1 \times D}{36\,000}}$

d) Inne cechy operacyjne

Cechy operacyjne emisji certyfikatów dłużnych EBC można podsumować następująco:

- certyfikaty emituje się w celu zabsorbowania płynności z rynku,
- certyfikaty mogą być emitowane regularnie lub nieregularnie,
- certyfikaty posiadają termin zapadalności poniżej 12 miesięcy,
- certyfikaty emituje się poprzez przetargi standardowe (określone w ppkt 5.1),

- przetargów i rozliczeń certyfikatów dokonują w sposób zdecentralizowany krajowe banki centralne,
- wszyscy kontrahenci spełniający ogólne kryteria kwalifikujące (określone w ppkt 2.1) mogą składać oferty przetargowe na prawa poboru certyfikatów dłużnych EBC.

3.4. Walutowe transakcje swapowe

a) Rodzaj instrumentu

Swapy walutowe wykonywane do celów polityki pieniężnej obejmują równoczesne transakcje spot i forward na euro wobec obcej waluty. Wykorzystuje się je do celów dostosowawczych, głównie w celu zarządzania sytuacją płynności na rynku i sterowania stopami procentowymi.

b) Charakter prawny

Swapy walutowe wykonywane do celów polityki pieniężnej dotyczą operacji, w ramach których Eurosystem kupuje (lub sprzedaje) spoty euro wobec obcej waluty i jednocześnie odsprzedaje (lub odkupuje) je w ramach transakcji forward w określonym terminie. Dalsze przepisy dla swapów walutowych określone są w ustaleniach umownych stosowanych przez dany krajowy bank centralny (lub EBC).

c) Waluta i kurs wymiany

Zasadniczo Eurosystem działa wyłącznie w zakresie walut znajdujących się w szerokim obrocie i zgodnie ze standardową praktyką rynkową. W każdej operacji swapowej Eurosystem i kontrahenci uzgadniają punkty swapowe transakcji. Punkty swapowe to różnica między kursem transakcji forward i kursem transakcji spot. Punkty swapowe euro wobec obcej waluty są kwotowane zgodnie z ogólnymi konwencjami rynkowymi. Warunki kursowe swapów walutowych są określone w ramce 2.

RUBRYKA 2	
Swapy walutowe	
S:	spot (w dniu transakcji swapu walutowego) kursu wymiany między euro (EUR) i obcą walutą ABC $S = \frac{x \times ABC}{1 \times EUR}$
F_M :	kurs forward między euro i obcą walutą ABC w dniu odkupu swapu (M) $F_M = \frac{y \times ABC}{1 \times EUR}$
Δ_M :	punkty forward między euro i ABC w dniu odkupu swapu (M) $\Delta_M = F_M - S$
N(.):	cena spot waluty; $N(,)_M$ to cena forward waluty: $N(ABC) = N(EUR) \times S \text{ or } N(EUR) = \frac{N(ABC)}{S}$ $N(ABC)_M = N(EUR)_M \times F_M \text{ or } N(EUR)_M = \frac{N(ABC)_M}{F_M}$

d) Inne cechy operacyjne

Cechy operacyjne swapów walutowych można podsumować następująco:

- mogą przyjmować formę operacji zapewniających płynność lub absorbujących płynność,
- ich częstotliwość nie jest znormalizowana,
- ich termin zapadalności nie jest znormalizowany,

- są wykonywane poprzez szybkie przetargi lub procedury dwustronne (patrz rozdział 5),
- są zazwyczaj wykonywane w sposób zdecentralizowany przez krajowe banki centralne (Rada Prezesów EBC zdecyduje, czy w wyjątkowych okolicznościach dwustronne swapy walutowe mogą być wykonywane przez EBC),
- Eurosystem może wybrać, zgodnie z kryteriami określonymi w ppkt 2.2 i załączniku 3, ograniczoną liczbę kontrahentów do udziału w swapach walutowych.

3.5. Przyjmowanie lokat terminowych

a) Rodzaj instrumentu

Eurosystem może zaprosić kontrahentów do składania oprocentowanych lokat terminowych krajowym banku centralnym w Państwie Członkowskim, w którym kontrahent jest ustanowiony. Przyjmowanie lokat terminowych przewiduje się w celach dostosowawczych, aby zaabsorbować płynność na rynku.

b) Charakter prawny

Lokaty przyjmowane od kontrahentów są lokatami terminowymi i o stałej stopie odsetkowej. W zamian za lokaty krajowe banki centralne nie udzielają żadnych zabezpieczeń.

c) Oprocentowanie

Stopa procentowa stosowana dla lokat to prosta stopa procentowa obliczana w stosunku dziennym według wzoru „faktyczna stopa procentowa/360”. Odsetki wypłacane są w terminie zapadalności lokaty.

d) Inne cechy operacyjne

Cechy operacyjne przyjmowanie lokat terminowych można podsumować następująco:

- lokaty przyjmuje się w celu zaabsorbowania płynności,
- częstotliwość przyjmowania lokat nie jest znormalizowana,
- termin zapadalności lokat nie jest znormalizowany,
- przyjmowanie lokat zazwyczaj dokonywane jest poprzez szybkie przetargi, chociaż nie jest wykluczona możliwość wykorzystania procedur dwustronnych (patrz rozdział 5),
- przyjmowanie lokat zazwyczaj dokonywane jest w sposób zdecentralizowany przez krajowe banki centralne (Rada Prezesów EBC zdecyduje, czy w wyjątkowych okolicznościach dwustronne przyjmowanie lokat terminowych może być wykonywane przez EBC) ⁽¹³⁾,
- Eurosystem może wybrać, zgodnie z kryteriami określonymi w ppkt 2.2, ograniczoną liczbę kontrahentów do udziału w przyjmowaniu lokat terminowych.

ROZDZIAŁ 4

4. KREDYTY I LOKATY OFEROWANE PRZEZ BANK CENTRALNY NA KONIEC DNIA

4.1. Kredyt marginalny

a) Rodzaj instrumentu

Kontrahenci skorzystać z kredytu marginalne dla uzyskania płynności overnight z krajowych banków centralnych przy z góry określonej stopie procentowej w zamian za kwalifikujące się aktywa (jak określono w rozdziale 6). Kredyt ma na celu zaspokojenie czasowego zapotrzebowania kontrahentów na płynność. W typowych okolicznościach oprocentowanie kredytu stanowi pułap dla rynkowej stopy procentowej overnight. Zasady i warunki kredytu są identyczne w całej strefie euro.

b) Charakter prawny

Krajowe banki centralne mogą zapewnić płynność w postaci kredytu marginalnego udzielanego w formie umów odkupu overnight (tzn. własność aktywów przechodzi na kredytodawcę, podczas gdy strony umawiają się ponownie przekazać aktywa dłużnikowi następnego dnia roboczego) lub jako zabezpieczone kredyty overnight (tzn. prawo do aktywów przykazywane jest tytułem zabezpieczenia kredytu, zakładając spełnienie zobowiązania kredytowego, własność aktywów zatrzymuje dłużnik). Dalsze przepisy dotyczące umów odkupu są określone w ustaleniach umownych stosowanych przez dany krajowy bank centralny. Uzgodnienia dotyczące zabezpieczenia płynności w formie zabezpieczonych kredytów uwzględniają

⁽¹³⁾ Lokaty terminowe utrzymywane są na rachunkach w krajowych bankach centralnych, nawet wówczas, gdy takie operacje są wykonywane w sposób scentralizowany przez EBC.

różne procedury i formalności wymagane do ustanowienia i następnie realizacji danego zabezpieczenia (np. zastawu), które obowiązują w obrębie różnych jurysdykcji krajowych.

c) Warunki dostępu

Institucje spełniające ogólne kryteria kwalifikujące określone w ppkt 2.1 mają dostęp do kredytu marginalnego. Dostęp do kredytu marginalnego udzielany jest przez krajowy bank centralny w Państwie Członkowskim, w którym instytucja jest ustanowiona. Dostęp do kredytu marginalnego udzielany jest wyłącznie w dniach, kiedy działa dany krajowy system rozliczeń brutto w czasie rzeczywistym (RTGS) i dany SSS.

Na koniec dnia, pozycje debetowe dnia bieżącego na kontach rozliczeń kontrahentów w krajowych bankach centralnych są automatycznie uwzględniane jako zlecenie udzielenia kredytu marginalnego. Procedury dla dostępu do kredytu marginalnego na koniec dnia określone są w ppkt 5.3.3.

Kontrahent może również uzyskać dostęp do kredytu marginalnego poprzez przesłanie zlecenia do krajowego banku centralnego w Państwie Członkowskim, w którym kontrahent jest ustanowiony. Aby krajowy bank centralny zrealizował zlecenie tego samego dnia, krajowy bank centralny musi otrzymać je najpóźniej 30 minut po faktycznym terminie zamknięcia systemu TARGET⁽¹⁴⁾ ⁽¹⁵⁾. Jako generalna zasada, termin zamknięcia systemu TARGET to godz. 18.00 czasu EBC (CET). Nieprzekraczalny termin żądania dostępu do kredytu marginalnego jest odroczone o dodatkowe 30 minut ostatniego dnia roboczego Eurosystemu okresu utrzymywania rezerwy. W zleceniu należy podać kwotę kredytu oraz, jeżeli aktywa podstawowe dla transakcji nie zostały jeszcze wstępnie złożone w krajowym banku centralnym, należy określić aktywa podstawowe, jakie zostaną dostarczone w ramach transakcji.

Oprócz wymogu dostarczenia wystarczających kwalifikowanych aktywów podstawowych, nie ma ograniczenia co do kwoty środków, jakie mogą zostać przekazane z tytułu kredytu marginalnego.

d) Termin zapadalności i oprocentowanie

Terminem zapadalności kredytu marginalnego jest następny dzień (overnight). Kontrahenci bezpośrednio uczestniczący w systemie TARGET spłacają kredyt następnego dnia, w którym działa odpowiedni krajowy system RTGS i odpowiedni SSS, w godzinach otwarcia tych systemów.

Stopa procentowa jest ogłaszana z góry przez Eurosystem jako prosta stopa procentowa obliczana w stosunku dziennym według wzoru „faktyczna stopa procentowa/360”. EBC może w każdym czasie zmienić stopę procentową, ze skutkiem nie wcześniej niż następnego dnia roboczego Eurosystemu⁽¹⁶⁾. Odsetki od kredytu płatne są razem ze spłatą kredytu.

e) Zawieszenie kredytu

Dostępu do kredytu udziela się wyłącznie zgodnie z celami i ogólnymi przesłankami polityki pieniężnej EBC. EBC może dostosować warunki kredytu albo zawiesić go w każdym czasie.

4.2. Lokata

a) Rodzaj instrumentu

Kontrahenci mogą skorzystać z możliwości dokonywania lokat overnight w krajowym banku centralnym. Lokaty oprocentowane są według z góry określonej stopy procentowej. W typowych okolicznościach, oprocentowanie lokaty stanowi dolny poziom rynkowej stopy overnight. Zasady i warunki lokaty są identyczne w całej strefie EURO⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁴⁾ W niektórych Państwach Członkowskich, krajowy bank centralny (lub niektóre z jego oddziałów) mogą nie być otwarte do celów prowadzenia operacji polityki pieniężnej w pewne dni robocze Eurosystemu z powodu narodowych lub regionalnych świąt. W takich przypadkach odpowiedni krajowy bank centralny odpowiada za poinformowanie kontrahentów z góry, jakie kroki należy przedsięwziąć w celu uzyskania dostępu do kredytu marginalnego w dni wolne od pracy.

⁽¹⁵⁾ Dni zamknięcia systemu TARGET są ogłaszane na stronie internetowej EBC (www.ecb.int); patrz również strony internetowe Eurosystemu (załącznik 5).

⁽¹⁶⁾ W całości niniejszego dokumentu termin „dzień roboczy Eurosystemu” dotyczy każdego dnia, w którym otwarty jest EBC i co najmniej jeden krajowy bank centralny do celów prowadzenia operacji polityki pieniężnej Eurosystemu.

⁽¹⁷⁾ Różnice operacyjne wynikające z istnienia różnic w strukturze rachunków pomiędzy krajowymi bankami centralnymi mogą występować we wszystkich krajach strefy euro.

b) Charakter prawny

Lokaty overnight przyjmowane od kontrahentów są oprocentowane według stałej stopy procentowej. W zamian za lokatę kontrahent nie otrzymuje żadnego zabezpieczenia.

c) Warunki dostępu ⁽¹⁸⁾

Instytucje spełniające ogólne kryteria kwalifikujące określone w ppkt 2.1 mają dostęp do lokaty. Dostęp do lokaty udzielany jest przez krajowy bank centralny w Państwie Członkowskim, w którym instytucja jest ustanowiona. Dostęp do lokaty udzielany jest wyłącznie w dniach, w których otwarty jest odpowiedni krajowy system RTGS.

Aby uzyskać dostęp do lokaty, kontrahent musi przesłać zlecenie do krajowego banku centralnego w Państwie Członkowskim, w którym kontrahent jest ustanowiony. Aby krajowy bank centralny zrealizował zlecenie tego samego dnia, krajowy bank centralny musi otrzymać je najpóźniej 30 minut po faktycznym terminie zamknięcia systemu TARGET, który, jako zasada generalna, zamykany jest o godz. 18.00 czasu EBC (CET) ⁽¹⁹⁾ ⁽²⁰⁾ Nieprzekraczalny termin żądania dostępu do lokaty jest odroczony o dodatkowe 30 minut ostatniego dnia roboczego Eurosystemu okresu utrzymywania rezerwy. W zleceniu należy podać wielkość lokaty.

Nie ma ograniczeń co do wielkości lokaty, jaką może złożyć kontrahent.

d) Termin zapadalności i oprocentowanie

Terminem zapadalności lokat jest następny dzień (overnight). Dla kontrahentów bezpośrednio uczestniczących w systemie TARGET, lokaty zapadają następnego dnia, w którym działa odpowiedni krajowy system RTGS, w godzinach otwarcia tego systemu. Stopa procentowa jest ogłaszana z góry przez Eurosystem jako prosta stopa procentowa obliczana w stosunku dziennym według wzoru „faktyczna stopa procentowa/360”. EBC może w każdym czasie zmienić stopę procentową, ze skutkiem nie wcześniej niż następnego dnia roboczego Eurosystemu. Odsetki od lokaty płatne są w terminie zapadalności lokaty.

e) Zawieszenie lokat

Dostępu do lokaty udziela się wyłącznie zgodnie z celami i ogólnymi przesłankami polityki pieniężnej EBC. EBC może dostosować warunki lokaty albo zawiesić ją w każdym czasie.

ROZDZIAŁ 5

5. PROCEDURY

5.1. Procedury przetargowe

5.1.1. Charakterystyka ogólna

Operacje otwartego rynku Eurosystemu są zazwyczaj wykonywane w formie procedury przetargowej. Procedury przetargowe Eurosystemu realizuje się w sześciu etapach operacyjnych określonych w ramce 3.

W Eurosystemie wyróżnia się dwa różne rodzaje procedur przetargowych: przetargi standardowe i przetargi szybkie. Procedury przetargów standardowych i szybkich są identyczne, z wyjątkiem ram czasowych i zakresu kontrahentów.

⁽¹⁸⁾ Z powodu istnienia różnych struktur rachunków w krajowych bankach centralnych, EBC może zezwolić krajowym bankom centralnym na stosowanie warunków dostępu, które różnią się nieco od określonych tutaj. Krajowe banki centralne będą przekazywać informacje na temat wszystkich wyłączeń od warunków dostępu określonych w niniejszym dokumencie.

⁽¹⁹⁾ W niektórych Państwach Członkowskich, krajowy bank centralny (lub niektóre z jego oddziałów) mogą nie być otwarte do celów prowadzenia operacji polityki pieniężnej w pewne dni robocze Eurosystemu z powodu narodowych lub regionalnych świąt. W takich przypadkach, odpowiedni krajowy bank centralny odpowiada za poinformowanie kontrahentów z góry, jakie kroki należy przedsięwziąć w celu uzyskania dostępu do lokaty marginalnego w dni wolne od pracy.

⁽²⁰⁾ Dni zamknięcia systemu TARGET są ogłaszane na stronie internetowej EBC (www.ecb.int); patrz również strony internetowe Eurosystemu (załącznik 5).

RUBRYKA 3	
Etapy operacyjne procedur przetargowych	
Etap 1:	Ogłoszenie przetargu
	a) Ogłoszenie przez EBC za pośrednictwem serwisów agencyjnych
	b) Ogłoszenie przez krajowy bank centralny za pośrednictwem serwisów agencyjnych i bezpośrednio dla poszczególnych kontrahentów (jeżeli uważane jest za niezbędne)
Etap 2:	Przygotowanie i złożenie ofert przez kontrahentów
Etap 3:	Zebranie ofert przez Eurosystem
Etap 4:	Rozstrzygnięcie przetargowy i ogłoszenie wyników przetargu
	a) Decyzja EBC dotycząca rozstrzygnięcia przetargu
	b) Ogłoszeniu wyniku
Etap 5:	Potwierdzenie indywidualnych wyników
Etap 6:	Rozliczenie transakcji (patrz ppkt 5.3)

a) Przetargi standardowe

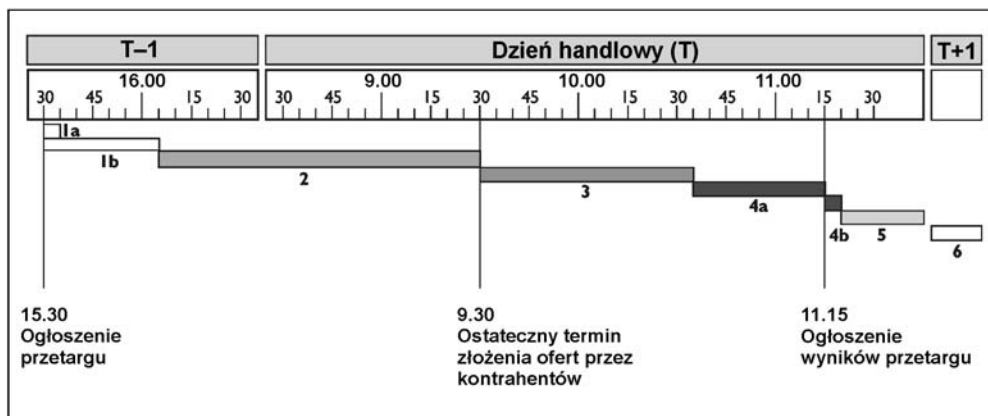
W przetargach standardowych od ogłoszenia przetargu do potwierdzenia wyniku mijają maksymalnie 24 godziny (czas między ostatecznym terminem złożenia ofert i ogłoszeniem wyniku przetargu wynosi ok. dwóch godzin). Na wykresie 1 przedstawiono ogólny zarys normalnych ram czasowych etapów operacyjnych przetargów standardowych. EBC może podjąć decyzję o dostosowaniu ram czasowych w poszczególnych operacjach, jeżeli uzna to za stosowne.

Główne operacje refinansowe, średniookresowe operacje refinansowe i działania strukturalne (z wyjątkiem transakcji bezpośrednich) zawsze wykonuje się w formie przetargów standardowych. Kontrahenci spełniający ogólne kryteria kwalifikujące określone w ppkt 2.1 mogą uczestniczyć w przetargach standardowych.

WYKRES 1

Normalne ramy czasowe dla etapów operacyjnych w przetargach standardowych

(Czas podany jako czas EBC (CET))

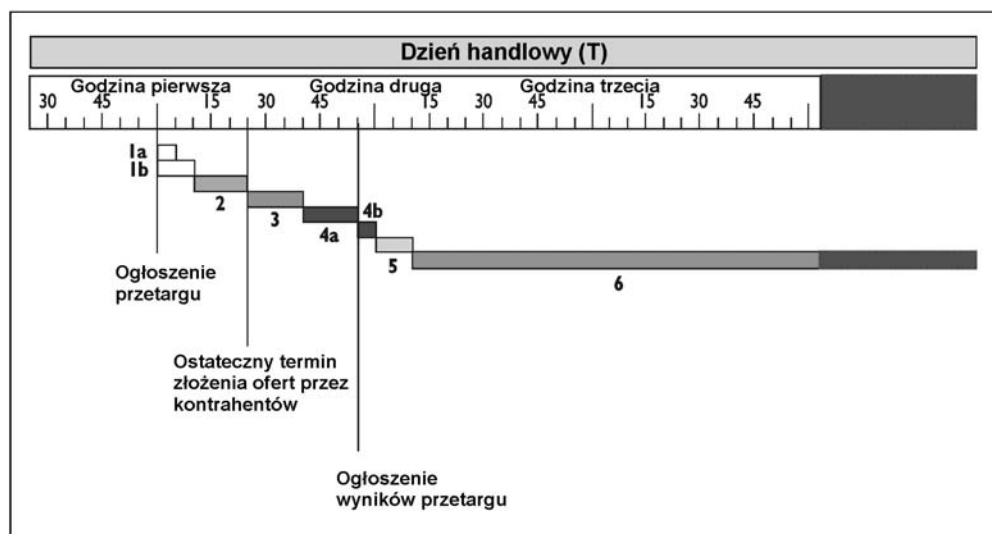
Uwaga: Liczby dotyczą etapów operacyjnych określonych w rubryce 3.

b) Szybkie przetargi

Szybkie przetargi są zazwyczaj wykonywane w ciągu jednej godziny od ogłoszenia przetargu, przy czym potwierdzenie następuje niezwłocznie po ogłoszeniu rozstrzygnięcia przetargu. Normalne ramy czasowe dla etapów operacyjnych szybkich przetargów pokazane są na wykresie 2. EBC może podjąć decyzję o dostosowaniu ram czasowych w poszczególnych operacjach, jeżeli uzna to za stosowne. Szybkie przetargi są wykorzystywane wyłącznie do realizacji operacji dostosowawczych. Eurosystem może wybrać, zgodnie z kryteriami i procedurami określonymi w ppkt 2.2, ograniczoną liczbę kontrahentów do udziału w szybkich przetargach.

WYKRES 2

Normalne ramy czasowe dla etapów operacyjnych w szybkich przetargach

Uwaga: Liczby dotyczą etapów operacyjnych określonych w rubryce 3.

c) Przetarg kwotowy i procentowy

Eurosystem posiada opcję przeprowadzania przetargów kwotowych lub procentowych. W przetargu kwotowym EBC określa stopę procentową z góry, a uczestniczący kontrahenci oferują kwotę do transakcji po ustalonej stopie procentowej ⁽²¹⁾. W przetargu procentowym kontrahenci oferują kwoty i stopy procentowe, po których chcą wejść do transakcji z krajowymi bankami centralnymi ⁽²²⁾.

5.1.2. Kalendarz operacji przetargowych

a) Główne i średniookresowe operacje refinansowe

Główne i średniookresowe operacje refinansowe są wykonywane zgodnie z kalendarzem publikowanym przez Eurosystem ⁽²³⁾. Kalendarz publikowany jest co najmniej na trzy miesiące przed rozpoczęciem roku, którego dotyczy. Normalne dni handlowe dla głównych i średniookresowych operacji refinansowych są określone w tabeli 2. EBC dąży do tego, aby kontrahenci we wszystkich Państwach Członkowskich mogli uczestniczyć w głównych i średniookresowych operacjach refinansowych. Dlatego przygotowując kalendarz operacji, EBC dokonuje właściwych dostosowań do normalnego harmonogramu, tak aby uwzględnić dni wolne od pracy w poszczególnych Państwach Członkowskich.

⁽²¹⁾ W kwotowych przetargach na swapy walutowe, EBC ustala punkty swapowe operacji i kontrahenci oferują ilość waluty, jaką pragną sprzedać (i odkupić) lub kupić (i odsprzedać) po tym kursie.

⁽²²⁾ W procentowych przetargach na swapy walutowe, kontrahenci oferują ilość waluty i kwotowanie punktu swapowego, przy jakim pragną wejść do operacji.

⁽²³⁾ Kalendarz operacji przetargowych Eurosystemu można znaleźć na stronie internetowej EBC (www.ecb.int); patrz również strony internetowe Eurosystemu (załącznik 5).

TABELA 2

Normalne dni handlowe dla głównych i średniookresowych operacji refinansowych

Rodzaj operacji	Normalny dzień handlowy (T)
Główne operacje refinansowe	Każdy wtorek
Średniookresowe operacje refinansowe	Pierwsza środa każdego okresu utrzymywania rezerwy obowiązkowej ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Z powodu świąt Bożego Narodzenia operacja grudniowa jest przyspieszona o jeden tydzień i przeprowadzana pod koniec okresu trzymania rezerwy obowiązkowej kończącego się 23 grudnia zamiast na początku następnego okresu.

b) Operacje strukturalne

Operacje strukturalne poprzez przetargi standardowe nie są wykonywane zgodnie z żadnym z góry określonym kalendarzem. Jednakże są one zazwyczaj przeprowadzane i rozliczane wyłącznie w dniach, które są dniami roboczymi dla KBC ⁽²⁴⁾ we wszystkich Państwach Członkowskich.

c) Operacje dostosowawcze

Operacje dostosowawcze nie są wykonywane zgodnie z żadnym z góry określonym kalendarzem. EBC może podjąć decyzję przeprowadzenia operacji dostosowawczych któregośkolwiek dnia roboczego Eurosystemu. Wyłącznie krajowe banki centralne Państw Członkowskich, gdzie dzień handlowy, dzień rozliczenia i dzień płatności są dniami roboczymi KBC uczestniczą w takich operacjach.

5.1.3. Ogłoszenie operacji przetargowych

Przetargi standardowe Eurosystemu są ogłaszane publicznie za pośrednictwem serwisów agencyjnych. Ponadto krajowe banki centralne mogą ogłaszać operacje przetargowa bezpośrednio kontrahentom, którzy nie mają dostępu do serwisów agencyjnych. Publiczne ogłoszenie o przetargu zazwyczaj zawiera następujące informacje:

- numer referencyjny operacji przetargowej,
- dzień przeprowadzenia operacji przetargowej,
- rodzaj operacji (zapewnienie lub absorpcja płynności i rodzaj wykorzystanego instrumentu polityki pieniężnej),
- termin zapadalności operacji,
- rodzaj przetargu (przetarg kwotowy lub procentowy),
- sposób rozstrzygnięcia przetargu (przetarg „holenderski” lub „amerykański”, jak określono w ppkt 5.1.5 lit. d)),
- przewidywana wielkość operacji (zazwyczaj wyłącznie w przypadku średniookresowych operacji refinansowych),
- określona przetargowa stopa procentowa/cena/punkt swapowy (w przypadku przetargu kwotowego),
- minimalna/maksymalna akceptowana stopa procentowa/cena/punkt swapowy (jeżeli dotyczy),
- termin rozpoczęcia i termin zapadalności operacji (jeżeli dotyczy) lub data waluty i termin zapadalności instrumentu (w przypadku emisji certyfikatów dłużnych),
- waluty objęte operacją i waluta, której kwota utrzymywana jest na stałym poziomie (w przypadku swapów walutowych),

⁽²⁴⁾ W całości niniejszego dokumentu, termin „dzień roboczy KBC” odnosi się do dnia, w którym krajowy bank centralny danego Państwa Członkowskiego jest otwarty i do celów prowadzenia operacji polityki pieniężnej Eurosystemu. W niektórych Państwach Członkowskich oddziały krajowego banku centralnego mogą być zamknięte w dni robocze KBC z powodu lokalnych lub regionalnych świąt. W takich przypadkach odpowiedni krajowy bank centralny odpowiada za poinformowanie kontrahentów z góry, jakie należy poczynić ustalenia dotyczące transakcji, w których zaangażowane są te oddziały.

- referencyjny kurs kasowy wykorzystany do kalkulacji ofert (w przypadku swapów walutowych),
- maksymalny limit oferty (jeżeli dotyczy),
- minimalna indywidualnie przydzielona kwota (jeżeli dotyczy),
- minimalny współczynnik przydziału (jeżeli dotyczy),
- termin składania ofert,
- denominacja certyfikatów (w przypadku emisji certyfikatów dłużnych), i
- kod ISIN emisji (w przypadku emisji certyfikatów dłużnych).

W celu zwiększenia przejrzystości operacji dostosowawczych Eurosystem zazwyczaj ogłasza szybkie przetargi publicznie z wyprzedzeniem. Jednakże w wyjątkowych okolicznościach EBC może podjąć decyzję o nieogłaszaniu szybkich przetargów publicznie z wyprzedzeniem. Ogłoszenie szybkich przetargów dokonywane jest tym samym trybem, co przetargów standardowych. W szybkim przetargu, niezależnie od tego, czy jest ogłoszony publicznie czy nie, krajowe banki centralne kontaktują się bezpośrednio z wybranymi kontrahentami.

5.1.4. Przygotowanie i złożenie ofert przez kontrahentów

Oferty przetargowe kontrahentów muszą być w formie według wzoru dostarczonego przez krajowe banki centralne dla danej operacji. Oferty przetargowe należy składać do krajowego banku centralnego Państwa Członkowskiego, w którym instytucja posiada zakład (rzeczywistą siedzibę lub oddział). Oferty przetargowe instytucji mogą być składane wyłącznie przez jeden podmiot (rzeczywistą siedzibę lub wyznaczony oddział) w każdym Państwie Członkowskim.

W przetargach kwotowych kontrahenci określają w swoich ofertach kwotę, jaką oferują do transakcji z krajowymi bankami centralnymi ⁽²⁵⁾.

W przetargach procentowych kontrahenci mogą składać oferty na do 10 różnych stóp procentowych/cen/ poziomów punktu swapowego. W każdej ofercie określają kwotę, jaką oferują do transakcji z krajowymi bankami centralnymi i odpowiednią stopę procentową ⁽²⁶⁾ ⁽²⁷⁾. Oferta procentowa musi być wyrażona jako wielokrotność 0,01 punktu procentowego. W przypadku przetargu na swap walutowy o zmiennej stopie procentowej, punkty swapowe należy kwotować zgodnie ze standardowymi konwencjami rynkowymi, a oferty muszą być wyrażone jako wielokrotności 0,01 punktu swapowego.

Dla głównych operacji refinansowych minimalna wielkość oferty wynosi 1 000 000 EUR. Oferty powyżej tej kwoty muszą być wyrażone jako wielokrotności 100 000 EUR. Te same minimalne wielkości oferty i wielokrotności stosowane są w operacjach dostosowawczych i strukturalnych. Minimalna wielkość oferty dotyczy każdego indywidualnego poziomu stopy procentowej/ceny/punktu swapowego.

Dla średniookresowych operacji refinansowych każdy krajowy bank centralny określa minimalną wielkość oferty w zakresie od 10 000 EUR do 1 000 000 EUR. Oferty przekraczające określoną minimalną wielkość muszą być wyrażone jako wielokrotności 10 000 EUR. Minimalna wielkość oferty dotyczy każdego indywidualnego poziomu stopy procentowej.

EBC może wprowadzić maksymalny limit oferty, aby zapobiec składaniu nieproporcjonalnie wielkich ofert. Każdy taki maksymalny limit oferty jest zawsze określony w publicznym ogłoszeniu przetargowym.

Od kontrahentów oczekuje się, iż będą zawsze w stanie pokryć kwoty im przyznane odpowiednią ilością kwalifikowanych aktywów podstawowych ⁽²⁸⁾. Ustalenia umowne lub normatywne stosowane przez odpowiedni krajowy bank centralny umożliwiają nałożenie, jeżeli kontrahent nie jest w stanie przekazać wystarczającej ilości aktywów podstawowych lub środków pieniężnych w celu rozliczenia kwoty, jaką mu przyznano w wyniku operacji przetargowej.

⁽²⁵⁾ W kwotowych swapach walutowych należy określić ilość waluty, na jaką kontrahent pragnie przeprowadzić transakcję z Eurosystemem.

⁽²⁶⁾ W odniesieniu do emisji certyfikatów dłużnych EBC, EBC może podjąć decyzję, że oferty mają być wyrażone w formie ceny, a nie stopy procentowej. W takich przypadkach ceny kwotuje się jako procent nominalu.

⁽²⁷⁾ W procentowych swapach walutowych należy określić ilość waluty, na jaką kontrahent pragnie przeprowadzić transakcję z Eurosystemem i odpowiedni punkt swapowy.

⁽²⁸⁾ Lub rozliczyć w gotówce w przypadku absorbujących płynność operacji.

Oferty można wycofać przed upływem ostatecznego terminu składania ofert. Oferty złożone po terminie określonym w ogłoszeniu przetargowym są nieważne. Dotrzymanie terminu jest stwierdzane przez krajowe banki centralne. Krajowe banki centralne odrzucają wszystkie oferty kontrahenta, jeżeli łączna wielkość oferty przekracza jakikolwiek maksymalny limit ofertowy ustanowiony przez EBC. Krajowe banki centralne również odrzucają każdą ofertę, która jest poniżej minimalnej wielkości oferty lub poniżej minimalnego lub powyżej maksymalnego przyjętego poziomu stopy procentowej/ceny/punktu swapowego. Oprócz tego krajowe banki centralne mogą odrzucić oferty, które są niekompletne lub które nie są zgodne z podanym wzorem. Jeżeli oferta zostanie odrzucona, dany krajowy bank centralny informuje kontrahenta o swojej decyzji przed rozstrzygnięciem przetargu.

5.1.5. Procedury rozstrzygania przetargów

a) Operacje przetargu kwotowego

W rozstrzygnięciu przetargu kwotowego dodaje się oferty otrzymane od kontrahentów. Jeżeli łączna wielkość ofert przekracza całkowitą wielkość płynności będącej przedmiotem przetargu, przedstawione oferty uznaje się proporcjonalnie, zgodnie ze współczynnikiem kwoty będącej przedmiotem przetargu do łącznej wielkości ofertowej (patrz rubryka 4). Kwota przydzielona każdemu kontrahentowi zostaje zaokrąglona co najbliższego całego euro. Jednakże EBC może zdecydować, aby przyznać każdemu oferentowi minimalną kwotę/współczynnik w przetargach kwotowych.

RUBRYKA 4	
Rozstrzygnięcie przetargów kwotowych	
gdzie:	
A:	całkowita przydzielona kwota
n:	całkowita liczba kontrahentów
a_i :	wielkość oferty kontrahenta i
all%:	procent przydziału
all_i :	całkowita kwota przydzielona kontrahentowi i-tego
Procent przydziału wynosi:	$all\% = \frac{A}{\sum_{i=1}^n a_i}$
Kwota przydzielona kontrahentowi i-tego wynosi:	$all_i = all\% \times (a_i)$

b) Przetargi procentowe w euro

W rozstrzygnięciu zapewniających płynność przetargów procentowych w euro oferty szereguje się według zmniejszającej się wielkości oferowanych stóp procentowych. Oferty o najwyższych poziomach stopy procentowej są zaspokajane w pierwszej kolejności, a następnie akceptowane są oferty o kolejno zmniejszających się stopach procentowych do wyczerpania całej będącej przedmiotem przetargu płynności. Jeżeli przy najniższym poziomie zaakceptowanej stopy procentowej (tzn. marginalnej stopie procentowej), łączna kwota ofertowa przekracza pozostającą do przydziału kwotę będącą przedmiotem przetargu, pozostała kwota rozdzielana jest proporcjonalnie między oferty zgodnie ze współczynnikiem pozostającej do przydziału kwoty do całkowitej kwoty ofertowej po marginalnej stopie procentowej (patrz rubryka 5). Kwotę przydzieloną poszczególnym kontrahentom zaokrągla się do najbliższego całego euro.

RUBRYKA 5

Rozstrzygnięcie przetargów procentowych w euro*(przykład dotyczy ofert kwotowanych w formie stóp procentowych)*

gdzie:

A: całkowita przydzielona kwota

 r_s : oferta stopy procentowej s-tego złożona przez kontrahentów

n: całkowita liczba kontrahentów

 $a(r_s)_i$: wielkość oferty przy stopie procentowej s-tego (r_s) złożona przez kontrahenta i-tego $a(r_s)$: całkowita wielkość oferty przy stopie procentowej s-tego (r_s)

$$a(r_s) = \sum_{i=1}^n a(r_s)_i$$

 r_m : marginalna stopa procentowa $r_1 \geq r_s \geq r_m$ dla przetargu zapewniającego płynność, $r_m \geq r_s \geq r_1$ dla przetargu absorbującego płynność r_{m-1} : stopa procentowa przed marginalną stopą procentową (ostatnia stopa procentowa przy której oferty są całkowicie zaspokojone), $r_{m-1} > r_m$ dla przetargu zapewniającego płynność, $r_m > r_{m-1}$ dla przetargu absorbującego płynność $all\%(r_m)$: procent przydziału po marginalnej stopie procentowej $all(r_s)_i$: przydział dla kontrahenta i-tego po stopie procentowej s-tego all_i : całkowita kwota przydzielona kontrahentowi i-tego

Procent przydziału po marginalnej stopie procentowej wynosi:

$$all\%(r_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)}{a(r_m)}$$

Przydział dla kontrahenta i-tego po marginalnej stopie procentowej wynosi:

$$all(r_m)_i = all\%(r_m) \times a(r_m)_i$$

Całkowita kwota przydzielona kontrahentowi i-tego wynosi:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)_i + all(r_m)_i$$

W rozstrzygnięciu absorbujących płynność przetargach procentowych (które mogą być wykorzystane do emisji certyfikatów dłużnych i przyjmowania lokat terminowych) oferty szereguje się według zwiększającej się wielkości oferowanych stóp procentowych (lub według zwiększających się oferowanych cen). Oferty o najniższych poziomach stopy procentowej (najwyższej cenie) zaspokajane w pierwszej kolejności, a następnie akceptowane są oferty o kolejno zwiększających się stopach procentowych do wyczerpania całej będącej przedmiotem przetargu płynności. Jeżeli przy najwyższym poziomie zaakceptowanej stopy łączna kwota ofertowa przekracza pozostającą do przydziału kwotę będącą przedmiotem przetargu, pozostała kwota rozdzielana jest proporcjonalnie między oferty zgodnie ze współczynnikiem pozostaje do przydziału kwoty do całkowitej kwoty ofertowej po marginalnej stopie procentowej/cenie (patrz rubryka 5). Dla emisji certyfikatów dłużnych kwotę przydzieloną poszczególnym kontrahentom

zaokrąglą się do najbliższej wielokrotności denominacji certyfikatów dłużnych. Dla innych absorbujących płynność operacji, kwotę przydzieloną poszczególnym kontrahentom zaokrąglą się do najbliższego całego euro.

EBC może zdecydować, aby przyznać minimalną kwotę każdemu wybranemu oferentowi przetargu procentowym.

c) Przetargi na swapy walutowe po zmiennym kursie

W rozstrzygnięciu zapewniających płynność przetargów na swapy walutowe o zmiennym kursie oferty szereguje się według zwiększającej się wielkości kwotowań punktu swapowego ⁽²⁹⁾. Oferty o najniższych kwotowaniach punktu swapowego są zaspokajane w pierwszej kolejności, a następnie akceptowane są kolejno wyższe kwotowania punktu swapowego do wyczerpania całej kwoty waluty będącej przedmiotem przetargu. Jeżeli przy najwyższym zaakceptowanym kwotowaniu punktu swapowego (tzn. marginalnym kwotowaniu punktu swapowego) łączna kwota ofertowa przekracza pozostającą do przydziału kwotę będącą przedmiotem przetargu, pozostała kwota rozdzielana jest proporcjonalnie między oferty zgodnie ze współczynnikiem pozostałej do przydziału kwoty do całkowitej kwoty ofertowej przy marginalnym kwotowaniu punktu swapowego (patrz rubryka 6). Kwotę przydzieloną poszczególnym kontrahentom zaokrąglą się do najbliższego całego euro.

RUBRYKA 6

Rozstrzygnięcie przetargów na swapy walutowe po zmiennym kursie

gdzie:

A: całkowita przydzielona kwota

Δ_s : kwotowanie punktu swapowego s-tego przez kontrahentów

n: całkowita liczba kontrahentów i

$a(\Delta_s)_i$: wielkość oferty przy kwotowaniu punktu swapowego s-tego ($EL\Delta\Delta E_s$) kontrahenta i-tego

$a(\Delta_s)$: całkowita wielkość oferty przy kwotowaniu punktu swapowego s-tego ($eL\Delta e\Delta_s$)

$$a(\Delta_s) = \sum_{i=1}^n a(\Delta_s)_i$$

Δ_m : marginalne kwotowanie punktu swapowego

$\Delta_m \geq \Delta_s \geq \Delta_1$ dla zapewniających płynność swapów walutowych

$\Delta_1 \geq \Delta_s \geq \Delta_m$ dla absorbujących płynność swapów walutowych

Δ_{m-1} : kwotowanie punktu swapowego przed marginalnym kwotowaniem punktu swapowego (kwotowanie punktu swapowego, przy którym oferty są całkowicie zaspokojone)

$\Delta_m > \Delta_{m-1}$ dla zapewniających płynność swapów walutowych

$\Delta_{m-1} > \Delta_m$ dla absorbujących płynność swapów walutowych

$all\%(\Delta_m)$: procent przydziału przy marginalnym kwotowaniu punktu swapowego

$all(\Delta_s)_i$: przydział dla kontrahenta i-tego przy kwotowaniu punktu swapowego s-tego

all_i : całkowita wielkość przydzielona kontrahentowi i-tego

⁽²⁹⁾ Kwotowania punktów swapowych szereguje się od najmniejszego do największego, biorąc pod uwagę znak kwotacji, który zależy od znaku różnicy kursu pomiędzy walutą obcą i euro. Jeżeli w terminie zapadalności swapu kurs waluty obcej jest wyższy niż odpowiadający mu kurs euro, kwotowanie punktu swapowego jest dodatnie (tzn. euro jest kwotowane z premią w stosunku do waluty obcej). Odwrotnie, jeżeli kurs waluty obcej jest niższy niż odpowiadający mu kurs euro, kwotowanie punktu swapowego jest ujemne (tzn. euro jest kwotowane z dyskontem w stosunku do waluty obcej).

Procent przydziału przy marginalnym kwotowaniu punktu swapowego wynosi:

$$all\%(\Delta_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)}{a(\Delta_m)}$$

Przydział dla kontrahenta i-tego przy marginalnym kwotowaniu punktu swapowego wynosi:

$$all(\Delta_m)_i = all\%(\Delta_m) \times a(\Delta_m)_i$$

Całkowita wielkość przydziału dla kontrahenta i-tego wynosi:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)_i + all(\Delta_m)_i$$

W rozstrzygnięciu absorbujących płynność przetargów na swapy walutowe o zmiennym kursie, oferty szereguje się według zmniejszającej się wielkości kwotowań punktu swapowego. Oferty o najwyższych kwotowaniach punktu swapowego są zaspokajane w pierwszej kolejności, a następnie akceptowane są kolejno niższe kwotowania punktu swapowego do wyczerpania całej kwoty waluty będącej przedmiotem przetargu. Jeżeli przy najniższym zaakceptowanym kwotowaniu punktu swapowego (tzn. marginalnym kwotowaniu punktu swapowego) łączna kwota ofertowa przekracza pozostającą do przydziału kwotę będącą przedmiotem przetargu, pozostała kwota rozdzielana jest proporcjonalnie między oferty zgodnie ze współczynnikiem pozostającej do przydziału kwoty do całkowitej kwoty ofertowej przy marginalnym kwotowaniu punktu swapowego (patrz rubryka 6). Kwotę przydzieloną poszczególnym kontrahentom zaokrągla się do najbliższego całego euro.

d) Rodzaj przetargu

Dla przetargów procentowych Eurosystem może stosować procedury przetargowe o jednej lub wielu stopach. W przetargu o jednolitej stopie (przetarg holenderski) przydział stopy procentowej/ceny/punktu swapowego dla wszystkich zaspokojonych ofert równa się marginalnej stopie procentowej/cenie/punktowi swapowemu (tzn. przy którym cały przydział zostaje wyczerpany). W przetargu o wielu stopach (przetarg amerykański) przydział stopy procentowej/ceny/punktu swapowego równa się stopie procentowej/cenie/punktowi swapowemu oferowanym dla każdej poszczególnej oferty.

5.1.6. Ogłoszenie wyników przetargu

Wyniki przetargów standardowych i szybkich są ogłaszane publicznie za pośrednictwem serwisów agencyjnych. Ponadto krajowe banki centralne mogą poinformować o wynikach przydziału bezpośrednio kontrahentów nieposiadających dostępu do serwisów agencyjnych. Publiczne ogłoszenia wyników przetargów zazwyczaj zawierają następujące informacje:

- numer referencyjny operacji przetargowej,
- dzień przeprowadzenia operacji przetargowej,
- rodzaj operacji,
- termin zapadalności operacji,
- całkowita wielkość ofert złożonych przez kontrahentów Eurosystemu,
- liczba oferentów,
- waluty będące przedmiotem przetargu (w przypadku swapów walutowych),
- całkowita wielkość przydziału,
- procent przydziału (w przypadku przetargu kwotowego),

- kurs kasowy (w przypadku swapów walutowych),
- marginalna zaakceptowana stopa procentowa/cena/punkt swapowy i procent przydziału przy marginalnej stopie procentowej/cenie/punkcie swapowym (w przypadku przetargu procentowego),
- minimalna stopa ofertowa, maksymalna stopa ofertowa i średnia ważona stopy przydziału (w przypadku przetargów o wielu stopach),
- termin rozpoczęcia i termin zapadalności daty operacji (jeżeli dotyczy) lub dzień waluty i termin zapadalności instrumentu (w przypadku emisji certyfikatów dłużnych),
- minimalna indywidualna wielkość przydziału (jeżeli dotyczy),
- minimalny współczynnik przydziału (jeżeli dotyczy),
- denominacja certyfikatów (w przypadku emisji certyfikatów dłużnych),
- kod ISIN emisji (w przypadku emisji certyfikatów dłużnych).

Krajowe banki centralne bezpośrednio potwierdzają indywidualny wynik przydziału zaakceptowanym kontrahentom.

5.2. Procedury dla operacji dwustronnych

a) Charakterystyka ogólna

Krajowe banki centralne mogą wykonywać operacje na podstawie procedur dwustronnych⁽³⁰⁾. Procedury te można wykorzystać w operacjach dostosowawczych otwartego rynku i prostych operacjach strukturalnych. Definiuje się je w szerokim znaczeniu jako wszelkie procedury przeprowadzania transakcji przez Eurosystem z jednym lub kilkoma kontrahentami bez przetargu. Pod tym względem można wyróżnić dwa różne rodzaje procedur dwustronnych: operacje, w których Eurosystem bezpośrednio kontaktuje się z kontrahentami i operacje wykonywane poprzez giełdy i agentów rynkowych.

b) Bezpośredni kontakt z kontrahentami

W ramach tej procedury krajowe banki centralne bezpośrednio kontaktują się z jednym lub kilkoma kontrahentami, których wybiera się zgodnie z kryteriami określonymi w ppkt 2.2. Zgodnie z dokładnymi instrukcjami wydanymi przez EBC, krajowe banki centralne decydują, czy przeprowadzać transakcję z kontrahentami. Transakcje rozliczane są przez krajowe banki centralne.

Jeżeli Rada Prezesów EBC zadecyduje, że w wyjątkowych okolicznościach operacje dwustronne mogą być również wykonywane przez EBC (lub przez jeden lub kilka krajowych banków centralnych działających w imieniu EBC), procedury dla takich operacji zostaną odpowiednio zaadaptowane. W tym przypadku EBC (lub krajowy bank centralny działający w imieniu EBC) bezpośrednio skontaktuje się z jednym lub kilkoma kontrahentami w strefie euro, wybranymi zgodnie z kryteriami określonymi w ppkt 2.2. EBC (lub krajowy bank centralny działający w imieniu EBC) decyduje, czy przeprowadzać transakcję z tymi kontrahentami. Transakcje będą jednakże rozliczane w sposób zdecentralizowany przez krajowe banki centralne.

Operacje dwustronne poprzez bezpośredni kontakt z kontrahentami można stosować w transakcjach warunkowych, transakcjach bezpośrednich, swapach walutowych i przyjmowaniu lokat terminowych.

c) Operacje wykonywane poprzez giełdy i agentów rynkowych

Krajowe banki centralne mogą wykonywać transakcje bezpośrednio poprzez giełdy i agentów rynkowych. Dla tych operacji grupa kontrahentów nie jest z góry ograniczona i procedury są dostosowywane do konwencji rynkowych dla instrumentów dłużnych będących przedmiotem transakcji. Rada Prezesów

⁽³⁰⁾ Rada Prezesów EBC decyduje czy, w wyjątkowych okolicznościach, dwustronne operacje dostosowawcze mogą być również wykonywane przez EBC.

EBC zdecyduje, czy w wyjątkowych okolicznościach EBC (lub jeden lub kilka krajowych banków centralnych działających w imieniu EBC) może wykonywać bezpośrednie operacje dostosowawcze poprzez giełdy i agentów rynkowych.

d) Ogłoszenie operacji dwustronnych

Operacji dwustronnych zazwyczaj nie ogłasza się publicznie z wyprzedzeniem. Ponadto EBC może zdecydować, że wyniki operacji dwustronnych nie będą publicznie ogłoszone.

e) Dni operacyjne

EBC może zdecydować, że dwustronne operacje dostosowawcze będą przeprowadzane każdego dnia roboczego Eurosystemu. W takich operacjach uczestniczą wyłącznie krajowe banki centralne Państw Członkowskich, gdzie dzień handlowy, dzień rozliczenia i dzień płatności są dniami roboczymi KBC.

Bezpośrednie operacje dwustronne do celów strukturalnych są zazwyczaj wyłącznie przeprowadzane i rozliczane w dniach będących dniami roboczymi KBC we wszystkich Państwach Członkowskich.

5.3. Procedury rozliczeń

5.3.1. Charakterystyka ogólna

Transakcje pieniężne związane z wykorzystaniem kredytów i lokat oferowanych w Eurosystemie lub udziałem w operacjach otwartego rynku są rozliczane na kontach kontrahentów w krajowych bankach centralnych (lub na kontach banków rozliczeniowych uczestniczących w systemie TARGET). Transakcje pieniężne są rozliczane wyłącznie po (lub w czasie) ostatecznym przekazaniu aktywów będących podstawą operacji. Oznacza to, że aktywa podstawowe muszą być albo uprzednio zdeponowane na rachunku depozytowym w krajowych bankach centralnych lub rozliczane w ciągu dnia na zasadach wykonania po zapłaceniu ze wspomnianymi krajowymi bankami centralnymi. Transfer aktywów podstawowych dokonywany jest za pośrednictwem rachunków rozliczeń papierów wartościowych kontrahentów w systemach SSS spełniających minimalne standardy EBC ⁽³¹⁾. Kontrahenci nieposiadający rachunków depozytowych w krajowym banku centralnym lub rachunku rozliczenia papierów wartościowych w systemie SSS spełniającego minimalne standardy EBC mogą rozliczać transakcje aktywami podstawowymi poprzez rachunek rozliczenia papierów wartościowych lub rachunek depozytowy instytucji kredytowej będącej ich korespondentem.

Dalsze przepisy dotyczące procedur rozliczeń są określone w ustaleniach umownych stosowanych przez krajowe banki centralne (lub EBC) dla konkretnych instrumentów polityki pieniężnej. Procedury rozliczeń mogą nieco różnić się dla poszczególnych krajowych banków centralnych z powodu różnic w prawie krajowym i praktyce operacyjnej.

5.3.2. Rozliczenie operacji otwartego rynku

Operacje otwartego rynku oparte na przetargach standardowych (tzn. główne operacje refinansowe, średniookresowe operacje refinansowe i operacje strukturalne) rozlicza się zazwyczaj pierwszego dnia następującego po dniu handlowym, w którym działają wszystkie odpowiednie krajowe systemy RTGS i SSS. Z zasady Eurosystem dąży do rozliczenia transakcji związanych z jego operacjami otwartego rynku w tym samym czasie we wszystkich Państwach Członkowskich ze wszystkimi kontrahentami, którzy dostarczyli wystarczające aktywa podstawowe. Jednakże z powodu ograniczeń operacyjnych i właściwości technicznych SSS, czas rozliczenia w ciągu dnia operacji otwartego rynku może być różny dla strefy euro. Czas rozliczenia głównych i średniookresowych operacji refinansowych zazwyczaj zbiega się z czasem płatności w ramach poprzedniej operacji o zbieżnym terminie zapadalności.

Eurosystem dąży do rozliczenia operacji otwartego rynku opartych na szybkich przetargach i procedurach dwustronnych w trakcie dnia handlowego. Jednakże z powodów operacyjnych Eurosystem może okazjonalnie stosować inne terminy rozliczenia tych operacji, w szczególności transakcji bezpośrednich (dostosowawczych i strukturalnych) i swapów walutowych (patrz tabela 3).

⁽³¹⁾ Opis standardów wykorzystania kwalifikujących się systemów SSS w strefie euro i uaktualniony wykaz kwalifikujących się powiązań między tymi systemami można znaleźć na stronie internetowej EBC (www.ecb.int).

TABELA 3
Normalne terminy rozliczenia operacji otwartego rynku Eurosystemu ⁽¹⁾

Instrument polityki pieniężnej	Termin rozliczenia transakcji dla operacji opartych o przetargi standardowe	Termin rozliczenia transakcji dla operacji opartych o szybkie przetargi lub procedury dwustronne
Transakcje warunkowe	T+1 ⁽¹⁾	T
Transakcje bezpośrednie	—	Zgodnie konwencją rynkową dla aktywów podstawowych
Emisja certyfikatów dłużnych	T+1	—
Swapy walutowe	—	T, T+1 lub T+2
Przyjmowanie lokat terminowych	—	T

⁽¹⁾ T odnosi się do dnia handlowego. Termin rozliczenia transakcji odnosi się do dni roboczych Eurosystemu.

⁽²⁾ Jeżeli normalny termin rozliczenia transakcji dla głównych lub średniookresowych operacji refinansowych przypada w dniu wolnym od pracy, EBC może podjąć decyzję o zastosowaniu innego terminu rozliczenia transakcji, z opcją rozliczenia w tym samym dniu. Terminy rozliczenia dla głównych lub średniookresowych operacji refinansowych są z góry określone w kalendarzu operacji przetargowych Eurosystemu (patrz ppkt 5.1.2).

5.3.3. Procedury końca dnia

Procedury końca dnia są określone w dokumentacji dotyczącej krajowych systemów RTGS i systemu TARGET system. Z zasady, czas zamknięcia systemu TARGET to godzina 18.00 czasu EBC (CET). Po czasie zamknięcia nie są przyjmowane żadne dalsze zlecenia do realizacji w krajowych systemach RTGS, chociaż pozostałe zlecenia płatnicze przyjęte przed zamknięciem są realizowane. Zlecenia kontrahentów dotyczące dostępu do kredytu marginalnego lub lokat muszą zostać złożone w odpowiednim krajowym banku centralnym najpóźniej 30 minut po faktycznym zamknięciu systemu TARGET ⁽³²⁾.

Wszelkie ujemne salda na rachunkach rozliczeń (w krajowych systemach RTGS) kwalifikowanych kontrahentów pozostałe po sfinalizowaniu procedur kontrolnych końca dnia automatycznie uważa się za zlecenie udzielenia kredytu marginalnego (patrz ppkt 4.1).

ROZDZIAŁ 6

6. KWALIFIKOWANE AKTYWA

6.1. Charakterystyka ogólna

Artykuł 18.1 Statutu ESBC zezwala EBC i krajowym bankom centralnym na prowadzenie transakcji na rynkach finansowych poprzez kupno i sprzedaż aktywów podstawowych bezpośrednio lub na podstawie umów odkupu i wymaga, aby wszystkie operacje kredytowe Eurosystemu posiadały odpowiednie zabezpieczenie. Co za tym idzie, wszystkie zapewniające płynność operacje Eurosystemu opierają się na aktywach podstawowych dostarczonych przez kontrahentów w formie cesji własności aktywów (w przypadku transakcji bezpośrednich lub umów odkupu) lub w formie zastawu udzielonego na danych aktywach (w przypadku zabezpieczonych kredytów) ⁽³³⁾.

⁽³²⁾ Ostateczny termin składania zleceń na dostęp do kredytów i lokat Eurosystemu na koniec jest odroczone o dodatkowe 30 minut ostatniego dnia roboczego Eurosystemu okresu utrzymywania rezerwy obowiązkowej.

⁽³³⁾ Absorbujące płynność bezpośrednie i odwrócone operacje otwartego rynku są również oparte na aktywach podstawowych. Dla aktywów podstawowych wykorzystywanych w absorbujących płynność odwróconych operacjach otwartego rynku, kryteria kwalifikujące są identyczne jak stosowane do aktywów podstawowych wykorzystywanych w zapewniających płynność odwróconych operacjach otwartego rynku. Jednakże w absorbujących płynność operacjach nie stosuje się depozytów początkowych ani cięć w wycenie.

W celu zabezpieczenia Eurosystemu przed ponoszeniem strat w jego operacjach polityki pieniężnej, zapewnienia równości traktowania kontrahentów i zwiększenia efektywności operacyjnej, aktywa podstawowe muszą spełnić pewne kryteria w celu kwalifikowania się do wykorzystania w operacjach polityki pieniężnej Eurosystemu.

Uznaje się, że harmonizacja kryteriów kwalifikujących w całej strefie euro przyczyniłaby się do zapewnienia równości traktowania i efektywności operacyjnej. Jednocześnie należy zwrócić odpowiednią uwagę na istniejące różnice w strukturze finansowej w różnych Państwach Członkowskich. Dlatego rozróżnia się — zasadniczo dla wewnętrznych celów Eurosystemu — dwie kategorie aktywów kwalifikowanych do wykorzystania w operacjach polityki pieniężnej Eurosystemu. Te dwie kategorie określane są odpowiednio jako poziom 1 i poziom 2:

- poziom 1 obejmuje zbywalne instrumenty dłużne spełniające określone przez EBC kryteria kwalifikujące jednolite dla całej strefy euro,
- poziom 2 obejmuje aktywa dodatkowe, zbywalne i niezbywalne, które mają szczególne znaczenie dla krajowych rynków finansowych i systemów bankowych, i dla których kryteria kwalifikujące są ustanawiane przez krajowe banki centralne, z zastrzeżeniem minimalnych kryteriów kwalifikujących ustanowionych przez EBC. Konkretnie kryteria kwalifikujące dla poziomu 2 stosowane przed odpowiednie krajowe banki centralne podlegają zatwierdzeniu przez EBC.

Nie wprowadza się żadnego rozróżnienia między obydwojma poziomami jeżeli chodzi o jakość aktywów i ich kwalifikowanie się do wykorzystania w różnych rodzajach operacji polityki pieniężnej Eurosystemu (z wyjątkiem faktu, że aktywa poziomu 2 nie są zazwyczaj wykorzystywane przez Eurosystem w transakcjach bezpośrednich). Aktywa kwalifikujące się do wykorzystania w operacjach polityki pieniężnej Eurosystemu można również wykorzystać jako aktywa podstawowe dla kredytu spłacanego w ciągu dnia ⁽³⁴⁾.

Aktywa poziomu 1 i poziomu 2 podlegają środkom kontroli ryzyka określonym w ppkt 6.4.

Kontrahenci Eurosystemu mogą wykorzystać kwalifikujące się aktywa w transakcjach ponadgranicznych, tzn. mogą uzyskać środki z krajowego banku centralnego Państwa Członkowskiego, w którym są ustanowieni, wykorzystując aktywa znajdujące się w innym Państwie Członkowskim (patrz ppkt 6.6).

6.2. Aktywa poziomu 1

EBC sporządza i prowadzi wykaz aktywów poziomu 1. Wykaz jest dostępny publicznie ⁽³⁵⁾.

Certyfikaty dłużne wyemitowane przez EBC są notowane jako aktywa poziomu 1. Certyfikaty dłużne wyemitowane przez krajowe banki centralne przed przyjęciem euro w ich odpowiednich Państwach Członkowskich również objęte są wykazem aktywów poziomu 1.

Do innych aktywów poziomu 1 stosuje się następujące kryteria kwalifikujące (patrz również tabela 4):

- muszą to być instrumenty dłużne posiadające: a) określony z góry nominal i b) kupon, który nie może doprowadzić do ujemnego przepływu środków pieniężnych. Rozróżnia się następujące rodzaje kuponów: i) kupon zerowy; ii) kupon stałoodsetkowy; lub iii) kupon zmiennoodsetkowy powiązany z referencyjną stopą procentową. Kupon może być powiązany ze zmianą ratingu samego emitenta. Ponadto kwalifikują się obligacje indeksowane według inflacji. Te właściwości muszą być zachowane do momentu wykupu obligacji ⁽³⁶⁾,
- muszą spełniać wysokie standardy kredytowe. W ocenie standardu kredytowego instrumentu dłużnego EBC bierze pod uwagę, między innymi, dostępne ratingi agencji rynkowych, gwarancje ⁽³⁷⁾ udzielone przez gwarantów posiadających dobrą sytuację finansową ⁽³⁸⁾, jak również pewne kryteria instytucjonalne, które zapewniają szczególnie wysoki poziom ochrony posiadaczy instrumentu ⁽³⁹⁾,

⁽³⁴⁾ Ponadto EBC może zezwolić krajowym bankom centralnym na uznanie za kwalifikujące się do kredytu spłacanego w ciągu dnia pewnych rodzajów aktywów, które nie kwalifikują się jako aktywa podstawowe do operacji polityki pieniężnej Eurosystemu (patrz przypis 19 w niniejszym rozdziale).

⁽³⁵⁾ Wykaz jest publikowany i uaktualniany codziennie na stronie internetowej EBC (www.EBC.int).

⁽³⁶⁾ Instrumenty dłużne dające prawa do sumy nominalu i/lub odsetek, które są podporządkowane prawom posiadaczy innych instrumentów dłużnych tego samego emitenta (lub, w ramach emisji strukturalnej, podporządkowane innym transzom tej samej emisji) są wyłączone z wykazu aktywów poziomu 1.

⁽³⁷⁾ Kwalifikujące się gwarancje muszą być bezwarunkowe i wymagalne na pierwsze żądanie. Muszą być skuteczne na mocy prawa, któremu podlega gwarancja i wykonalne na mocy prawa kraju strefy euro.

⁽³⁸⁾ Gwarant musi prowadzić działalność gospodarczą w EOG.

⁽³⁹⁾ Instrumenty dłużne wyemitowane przez instytucje kredytowe niespełniające ściśle kryteriów określonych w art. 22 ust. 4 dyrektywy UCITS (dyrektywa 88/220/EWG zmieniająca dyrektywę 85/611/EWG) są akceptowane jako aktywa poziomu 1 wyłącznie, jeżeli każda emisja ma przypisany rating (przez agencję ratingową) wskazujący z punktu widzenia Eurosystemu, że instrument dłużny spełnia wysokie standardy kredytowe. Kwalifikowanie się instrumentów dłużnych emitowanych w ramach programu emisji ocenia się na podstawie indywidualnego ratingu każdej emisji w ramach tego programu. Kwalifikowanie się instrumentów dłużnych wyemitowanych w ramach programu emisyjnego ocenia się na podstawie indywidualnego ratingu dla poszczególnych emisji w ramach tego programu.

- muszą być przenoszalne w postaci zapisu księgowego,
- muszą być zdeponowane/zarejestrowane (wyemitowane) w EOG w banku centralnym lub centralnym depozycie papierów wartościowych (CSD), który spełnia minimalne normy ustanowione przez EBC. Muszą być rozliczane w strefie euro poprzez rachunek w Eurosystemie lub w SSS, spełniający normy ustanowione przez EBC (realizacja podlega prawu kraju strefy EUR). Jeżeli CSD, gdzie aktywa są emitowane, i SSS, gdzie aktywa się znajdują, nie są tożsame, wówczas obie instytucje muszą posiadać powiązanie zatwierdzone przez EBC ⁽⁴⁰⁾.
- muszą być denominowane w euro ⁽⁴¹⁾,
- muszą być wyemitowane (lub gwarantowane) przez podmioty ustanowione w EOG ⁽⁴²⁾,
- muszą być notowane lub kwotowane na rynku regulowanym określonym w dyrektywie dotyczącej usług inwestycyjnych ⁽⁴³⁾, albo być notowane, kwotowane lub być przedmiotem obrotu na pewnych rynkach nieregulowanych określonych przez EBC ⁽⁴⁴⁾. Ponadto przy ocenie kwalifikacji poszczególnych instrumentów dłużnych EBC może wziąć pod uwagę ich płynność rynkową.

Pomimo włączenia do wykazu aktywów poziomu 1 kontrahent nie może przedstawić jako aktywów podstawowych instrumentów dłużnych emitowanych lub gwarantowanych przez kontrahenta lub przez jakikolwiek inny podmiot blisko powiązany z kontrahentem ⁽⁴⁵⁾, zgodnie z dyrektywą 2000/12/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe ⁽⁴⁶⁾ ⁽⁴⁷⁾.

Pomimo włączenia do wykazu aktywów poziomu 1, krajowe banki centralne mogą podjąć decyzję o nieakceptowaniu następujących instrumentów jako aktywów podstawowych:

- instrumenty dłużne przypadające do wykupu przed terminem zapadalności operacji polityki pieniężnej, w której wykorzystane są jako aktywa podstawowe ⁽⁴⁸⁾, i
- instrumenty dłużne o strumieniach dochodu (np. płatność kuponu) przypadającym w okresie przed terminem zapadalności operacji polityki pieniężnej, w której wykorzystane są jako aktywa podstawowe.

Wszystkie aktywa poziomu 1 można wykorzystać w kontekście ponadgranicznym, co oznacza, że kontrahent może otrzymać kredyt z krajowego banku centralnego Państwa Członkowskiego, w którym kontrahent jest ustanowiony, poprzez wykorzystanie instrumentów poziomu 1 znajdujących się w innym Państwie Członkowskim (patrz ppkt 6.6).

Aktywa poziomu 1 kwalifikują się do wszystkich operacji polityki pieniężnej opartych na aktywach podstawowych, tzn. transakcji warunkowych i bezpośrednich transakcji otwartego rynku i kredytu marginalnego.

⁽⁴⁰⁾ Opis standardów wykorzystania kwalifikujących się systemów SSS w strefie euro i uaktualniony wykaz kwalifikujących się powiązań pomiędzy tymi systemami można znaleźć na stronie internetowej EBC (www.ebc.int).

⁽⁴¹⁾ Wyrażone jako takie albo w krajowych denominacjach euro.

⁽⁴²⁾ Wymóg ustanowienia w EOG nie dotyczy instytucji międzynarodowych i ponadnarodowych.

⁽⁴³⁾ Dyrektywa Rady 93/22/EWG z dnia 10 maja 1993 r. w sprawie usług inwestycyjnych w zakresie papierów wartościowych (Dz.U. L 141 z 11.6.1993, str. 27).

⁽⁴⁴⁾ Instrumenty dłużne wyemitowane przez instytucje kredytowe niespełniające ściśle kryteriów określonych w art. 22 ust. 4 dyrektywy UCITS (dyrektywa 88/220/EWG zmieniająca dyrektywę 85/611/EWG) są akceptowane jako aktywa poziomu 1 wyłącznie jeżeli są notowane lub kwotowane na rynku regulowanym, określonym w dyrektywie dotyczącej usług inwestycyjnych (dyrektywa 93/22/EWG) i spełniają wymogi dyrektywy dotyczącej prospektów emisyjnych (dyrektywa 89/298/EWG).

⁽⁴⁵⁾ W przypadku wykorzystania przez kontrahenta aktywów, których ze względu na tożsamość z emitentem/gwarantem lub istnienie ścisłych powiązań nie może wykorzystywać na zabezpieczenie niespłaconego kredytu, jest on zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia o tym odpowiedniego krajowego banku centralnego. Aktywa są wyceniane jako zero w następnym terminie wyceny i aktywowane może zostać wezwanie do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego (patrz załącznik 6).

⁽⁴⁶⁾ Artykuł 1 ust. 26 dyrektywy 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000 w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz.U. L 126 z 26.5.2000, str. 1), brzmi jak następuje:

„Bliskie powiązania oznaczają sytuację, w której dwie lub więcej osoby fizyczne lub prawne są ze sobą związane przez:

- a) udział kapitałowy, który oznacza posiadany bezpośrednio lub za pomocą stosunku kontroli udział dający prawo do ponad 20 % głosów lub kapitału przedsiębiorstwu, lub
- b) kontrolę, która oznacza związek zachodzący między przedsiębiorstwem dominującym i jego przedsiębiorstwem zależnym we wszystkich przypadkach określonych w art. 1 ust. 1 i 2 dyrektywy 83/349/EWG, bądź też podobny związek między jakąkolwiek osobą fizyczną lub prawną i przedsiębiorstwem; wszelkie przedsiębiorstwa zależne danego przedsiębiorstwa zależnego będą również uważane za przedsiębiorstwa zależne przedsiębiorstwa dominującego najwyższego szczebla. Sytuacja, w której dwie lub więcej osób fizycznych lub prawnych jest trwale związanych z jedną i tą samą osobą przez stosunek kontroli, również uważa się za bliskie powiązanie tych osób.”

⁽⁴⁷⁾ Przepisu tego nie stosuje się do: i) bliskich powiązań pomiędzy kontrahentem i władzami publicznymi krajów EOG; ii) weksli handlowych, w ramach których poza kontrahentem zobowiązany jest jeszcze jeden podmiot (inny niż instytucja kredytowa); iii) instrumentów dłużnych spełniających ściśle kryteria określone w art. 22 ust. 4 dyrektywy UCITS (dyrektywa 88/220/EWG zmieniająca dyrektywę 85/611/EWG); lub iv) przypadków, w których instrumenty dłużne są chronione szczególnymi prawnymi środkami zabezpieczającymi porównywalnymi z ppkt iii).

⁽⁴⁸⁾ Jeżeli krajowe banki centralne zezwolą na wykorzystanie instrumentów o terminie zapadalności krótszym niż termin zapadalności operacji polityki pieniężnej, dla których służą jako aktywa podstawowe, od kontrahentów żądać się będzie zastąpienia takich aktywów w terminie zapadalności lub za wyprzedzeniem.

6.3. Aktywa poziomu 2 ⁽⁴⁹⁾

Poza instrumentami dłużnymi spełniającymi kryteria kwalifikujące do poziomu 1, krajowe banki centralne mogą uznać za kwalifikowane inne aktywa, aktywa poziomu 2, które mają szczególne znaczenie dla swoich krajowych rynków finansowych i systemów bankowych. Kryteria kwalifikujące dla aktywów poziomu 2 ustanawiają krajowe banki centralne zgodnie z minimalnymi kryteriami kwalifikującymi przedstawionymi poniżej. Konkretnie krajowe kryteria kwalifikujące dla aktywów poziomu 2 podlegają zatwierdzeniu przez EBC. Krajowe banki centralne sporządzają i prowadzi krajowe wykazy kwalifikowanych aktywów poziomu 2. Te wykazy są dostępne publicznie ⁽⁵⁰⁾.

Aktywa poziomu 2 muszą spełniać następujące minimalne kryteria kwalifikujące (patrz również tabela 4):

- mogą to być instrumenty dłużne posiadające: a) określony z góry nominal; i b) kupon, który nie może doprowadzić do ujemnego przepływu środków pieniężnych. Rozróżnia się następujące rodzaje kuponów: i) kupon zerowy; ii) kupon stałoodsetkowy; lub iii) kupon zmiennoodsetkowy powiązany z referencyjną stopą procentową. Kupon może być powiązany ze zmianą ratingu samego emitenta. Ponadto kwalifikowane obligacje indeksowane są według inflacji. Te właściwości muszą być zachowane do momentu wykupu obligacji. Mogą to być również akcje będące przedmiotem obrotu na rynku regulowanym, określonym w dyrektywie dotyczącej usług inwestycyjnych ⁽⁵¹⁾. Akcje emitowane przez instytucje kredytowe i instrumenty dłużne emitowane przez instytucje kredytowe, które nie spełniają ściśle kryteriów określonych w art. 22 ust. 4 dyrektywy UCITS, zazwyczaj nie kwalifikują się do włączenia do wykazów aktywów poziomu 2. Jednakże EBC może zezwolić krajowym bankom centralnym na włączenie takich aktywów do ich wykazów aktywów poziomu 2 z zastrzeżeniem pewnych warunków i ograniczeń.

TABELA 4

Aktywa kwalifikowane do wykorzystania w operacjach polityki pieniężnej Eurosystemu

Kryteria	Poziom 1	Poziom 2
Rodzaj aktywów	<ul style="list-style-type: none"> — Certyfikaty dłużne EBC — Inne zbywalne instrumenty dłużne ⁽¹⁾ ⁽²⁾ 	<ul style="list-style-type: none"> — Zbywalne instrumenty dłużne ⁽¹⁾ — Niezbywalne instrumenty dłużne — Akcje będące przedmiotem obrotu na rynku regulowanym
Procedury rozliczeń	Instrumenty muszą być zdeponowane centralnie w postaci zapisu księgowego w krajowych bankach centralnych lub systemie SSS spełniającym minimalne standardy EBC	Aktywa muszą być łatwo dostępne dla krajowego banku centralnego, który włączył je do swojego wykazu aktywów poziomu 2
Rodzaj emitenta	<ul style="list-style-type: none"> — Banki centralne — Sektor publiczny — Sektor prywatny ⁽³⁾ — Instytucje międzynarodowe i ponadnarodowe 	<ul style="list-style-type: none"> — Sektor publiczny — Sektor prywatny ⁽⁴⁾

⁽⁴⁹⁾ Poza aktywami poziomu 2 kwalifikującymi się do operacji polityki pieniężnej Eurosystemu, EBC może zezwolić krajowym bankom centralnym na udzielanie kredytu spłacanego w ciągu dnia zabezpieczonych instrumentami dłużnymi, które uważane są za kwalifikujące się do kredytu spłacanego w ciągu dnia przez nieuczestniczące banki centralne UE i które: i) znajdują się w krajach EOG poza strefą euro; ii) zostały wyemitowane przez podmioty ustanowione w krajach EOG poza strefą euro; i iii) są denominowane w walutach EOG (lub walutach będących przedmiotem szerokiego obrotu). Wydanie zezwolenia EBC uzależnione jest zachowaniem efektywności operacyjnej i wykonywaniem właściwej kontroli w stosunku do szczególnego ryzyka prawnego dotyczącego takich instrumentów dłużnych. W strefie euro te instrumenty dłużne nie mogą być wykorzystywane na zasadach ponadgranicznych (tzn. kontrahenci mogą wykorzystywać te instrumenty dłużne wyłącznie dla uzyskania środków bezpośrednio z krajowego banku centralnego, który dostał zezwolenie EBC na udzielanie kredytu spłacanego w ciągu dnia zabezpieczonego tymi aktywami).

⁽⁵⁰⁾ Te wykazy są publikowane i uaktualniane codziennie na stronie internetowej EBC (www.ecb.int). W stosunku do niezbywalnych aktywów poziomu 2 i instrumentów dłużnych o ograniczonej płynności i szczególnych cechach, krajowe banki centralne mogą podjąć decyzję o nieujawnianiu informacji na temat poszczególnych emisji, emitentów/dłużników lub gwarantów publikując krajowe wykazy aktywów poziomu 2, ale podają alternatywne informacje mające zapewnić, że kontrahenci w całej strefie euro mogą z łatwością potwierdzić, czy konkretne aktywa kwalifikują się.

⁽⁵¹⁾ Dyrektywa Rady 93/22/EWG z dnia 10 maja 1993 r. w sprawie usług inwestycyjnych w zakresie papierów wartościowych (Dz.U. L 141 z 11.6.1993, str. 27).

Kryteria	Poziom 1	Poziom 2
Standard kredytowy	Aktywa muszą być uznane przez EBC za posiadające wysoką jakość kredytową (co może obejmować gwarancję gwaranta z EOG, który uznawany jest przez EBC za posiadającego dobrą sytuację finansową)	Aktywa muszą być uznane przez krajowy bank centralny, który włączył je do swojego wykazu aktywów poziomu 2 za posiadające wysoką jakość kredytową (co może obejmować gwarancję gwaranta ze strefy euro uznawanego przez krajowy bank centralny, który włączył je do swojego wykazu aktywów poziomu 2, za posiadające dobrą sytuację finansową)
Miejsce ustanowienia emitenta (lub gwaranta)	EOG ⁽⁵⁾	Strefa euro
Umiejscowienie aktywów	— Miejsce emisji: EOG — Miejsce rozliczenia: strefa EUR ⁽⁶⁾	Strefa euro ⁽⁶⁾
Waluta	Euro ⁽⁷⁾	Euro ⁽⁷⁾
Pozycja memorandum: Wykorzystanie ponadgraniczne	Tak	Tak

⁽¹⁾ Muszą posiadać zarówno: a) określony z góry nominal; jak i b) kupon, który nie może doprowadzić do ujemnego przepływu środków pieniężnych. Rozróżnia się następujące rodzaje kuponów: i) kupon zerowy; ii) kupon stałoodsetkowy lub iii) kupon zmiennoodsetkowy powiązany z referencyjną stopą procentową. Kupon może być powiązany ze zmianą ratingu samego emitenta. Ponadto kwalifikują się obligacje indeksowane według inflacji. Te właściwości muszą być utrzymywane do wykupu obligacji.

⁽²⁾ Instrumenty dłużne dające prawa do sumy nominalu i/lub odsetek, które są podporządkowane prawom posiadaczy innych instrumentów dłużnych tego samego emitenta (lub, w ramach emisji strukturalnej, podporządkowane innym transzom tej samej emisji) są wyłączone z wykazu aktywów poziomu 1.

⁽³⁾ Instrumenty dłużne wyemitowane przez instytucje kredytowe niespełniające ściśle kryteriów określonych w art. 22 ust. 4 UCITS (dyrektywa 88/220/EWG zmieniająca dyrektywę 85/611/EWG) są akceptowane jako aktywa poziomu 1 wyłącznie pod następującymi trzema warunkami. Po pierwsze, każda emisja powinna mieć przypisany rating (przez agencję ratingową) wskazujący, z punktu widzenia Eurosystemu, że instrument dłużny spełnia wysokie standardy kredytowe. Kwalifikowanie się instrumentów dłużnych emitowanych w ramach programu emisji ocenia się na podstawie indywidualnego ratingu każdej emisji w ramach tego programu. Po drugie, instrumenty dłużne muszą być notowane lub kwotowane na rynku regulowanym określonym w dyrektywie dotyczącej usług inwestycyjnych (dyrektywa 93/22/EWG). Po trzecie, instrumenty dłużne muszą spełniać wymogi dyrektywy dotyczącej prospektów emisyjnych (dyrektywa 89/298/EWG).

⁽⁴⁾ Akcje emitowane przez instytucje kredytowe i instrumenty dłużne emitowane przez instytucje kredytowe niespełniające ściśle kryteriów określonych w art. 22 ust. 4 dyrektywy UCITS nie kwalifikują się zazwyczaj do włączenia do wykazów aktywów poziomu 2. Jednakże EBC może zezwolić krajowym bankom centralnym na włączenie takich aktywów do ich wykazów aktywów poziomu 2 z zastrzeżeniem pewnych warunków i ograniczeń.

⁽⁵⁾ Wymóg ustanowienia w EOG podmiotu emitującego nie dotyczy instytucji międzynarodowych i ponadnarodowych.

⁽⁶⁾ Realizacja podlega prawu Państwa Członkowskiego strefy euro.

⁽⁷⁾ Realizacja podlega prawu Państwa Członkowskiego strefy euro.

- muszą to być zobowiązania dłużne wobec podmiotów lub akcje podmiotów (lub gwarantowane przez podmioty) ⁽³²⁾ uznawanych przez krajowy bank centralny, który włączył je do swojego wykazu aktywów poziomu 2, za posiadające dobrą sytuację finansową,
- muszą być łatwo dostępne dla krajowego banku centralnego, który włączył je do swojego wykazu aktywów poziomu 2,
- muszą być umiejscowione w strefie euro (realizacja podlega prawu kraju strefy euro),

⁽³²⁾ Kwalifikujące się gwarancje muszą być bezwarunkowe i wymagalne na pierwsze żądanie. Muszą być skuteczne na mocy prawa, któremu podlega gwarancja i wykonalne na mocy prawa kraju strefy euro.

- muszą być denominowane w euro ⁽⁵³⁾.
- muszą być wyemitowane (lub gwarantowane) przez podmioty ustanowione w strefie euro.

Pomimo włączenia do wykazu aktywów poziomu 2, kontrahent nie może przedstawić jako aktywów podstawowych instrumentów dłużnych emitowanych lub gwarantowanych przez kontrahenta lub przez jakikolwiek inny podmiot blisko powiązany z kontrahentem ⁽⁵⁴⁾, zgodnie z dyrektywą 2000/12/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe ⁽⁵⁵⁾ ⁽⁵⁶⁾.

Pomimo włączenia do wykazu aktywów poziomu 2, krajowe banki centralne mogą podjąć decyzję o nieakceptowaniu następujących instrumentów jako aktywów podstawowych:

- instrumenty dłużne przypadające do wykupu przed terminem zapadalności operacji polityki pieniężnej, w której wykorzystane są jako aktywa podstawowe ⁽⁵⁷⁾,
- instrumenty dłużne o strumieniu dochodu (np. płatność kuponu) przypadającym w okresie przed terminem zapadalności operacji polityki pieniężnej, w której wykorzystane są jako aktywa podstawowe, lub
- akcje z jakimkolwiek rodzajem płatności lub obciążone jakimkolwiek tytułem, który może mieć wpływ na ich kwalifikowanie się jako aktywa podstawowe w okresie do terminu zapadalności operacji polityki pieniężnej, w której wykorzystane są jako aktywa podstawowe.

Aktywa poziomu 2 kwalifikujące się do wykorzystania w operacjach polityki pieniężnej Eurosystemu można wykorzystywać w kontekście ponadgranicznym, co oznacza, że kontrahent może otrzymać kredyt z krajowego banku centralnego Państwa Członkowskiego, w którym kontrahent jest ustanowiony, poprzez wykorzystanie aktywów usytuowanych w innym Państwie Członkowskim. (patrz ppkt 6.6).

Aktywa poziomu 2 kwalifikują się do wykorzystania w warunkowych transakcjach otwartego rynku i kredytu marginalnego. Zazwyczaj nie są wykorzystywane w transakcjach bezpośrednich Eurosystemu.

6.4. Środki kontroli ryzyka

Środki kontroli ryzyka stosuje się do aktywów podstawowych wykorzystywanych w operacjach polityki pieniężnej Eurosystemu w celu ochrony Eurosystemu przed ryzykiem strat finansowych, jeżeli aktywa podstawowe muszą zostać zrealizowane z powodu niewywiązania się kontrahenta ze zobowiązań. Środki kontroli ryzyka w dyspozycji Eurosystemu przedstawione są w rubryce 7.

⁽⁵³⁾ Wyrażone jako takie albo w krajowych denominacjach euro.

⁽⁵⁴⁾ W przypadku wykorzystania przez kontrahenta aktywów, których ze względu na tożsamość z emitentem/gwarantem lub istnienie ścisłych powiązań nie może wykorzystywać na zabezpieczenie niespłaconego kredytu, jest on zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia o tym odpowiedniego krajowego banku centralnego. Aktywa są wyceniane jako zero w następnym terminie wyceny i aktywowane może zostać wezwanie do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego (patrz załącznik 6).

⁽⁵⁵⁾ Artykuł 1 ust. 26 dyrektywy 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz.U. L 126 z 26.5.2000, str. 1), brzmi jak następuje:

„Bliskie powiązania oznaczają sytuację, w której dwie lub więcej osoby fizyczne lub prawne są ze sobą związane przez:

- a) udział kapitałowy, który oznacza posiadany bezpośrednio lub za pomocą stosunku kontroli udział dający prawo do ponad 20 % głosów lub kapitału przedsiębiorstwu; lub
- b) kontrolę, która oznacza związek zachodzący między przedsiębiorstwem dominującym i jego przedsiębiorstwem zależnym we wszystkich przypadkach określonych w art. 1 ust. 1 i 2 dyrektywy 83/349/EWG, bądź też podobny związek między jakąkolwiek osobą fizyczną lub prawną i przedsiębiorstwem; wszelkie przedsiębiorstwa zależne danego przedsiębiorstwa zależnego będą również uważane za przedsiębiorstwa zależne przedsiębiorstwa dominującego najwyższego szczebla. Sytuacja, w której dwie lub więcej osób fizycznych lub prawnych jest trwale związanych z jedną i tą samą osobą przez stosunek kontroli, również uważa się za bliskie powiązanie tych osób.”.

⁽⁵⁶⁾ Przepisu tego nie stosuje się do: i) bliskich powiązań pomiędzy kontrahentem i władzami publicznymi krajów EOG; ii) weksli handlowych, w ramach których poza kontrahentem zobowiązany jest jeszcze jeden podmiot (inny niż instytucja kredytowa); iii) instrumenty dłużne spełniające ściśle kryteria określone w art. 22 ust. 4 dyrektywy UCITS (dyrektywa 88/220/EWG zmieniająca dyrektywę 85/611/EWG); lub iv) przypadki, w których instrumenty dłużne są chronione szczególnymi prawnymi środkami zabezpieczającymi porównywalnymi z iii).

⁽⁵⁷⁾ Jeżeli krajowe banki centralne zezwolą na wykorzystanie instrumentów o terminie zapadalności krótszym niż termin zapadalności operacji polityki pieniężnej, dla których służą jako aktywa podstawowe, od kontrahentów żądać się będzie zastąpienia takich aktywów w terminie zapadalności lub z wyprzedzeniem.

RUBRYKA 7

Środki kontroli ryzyka**— Depozyty początkowe**

Eurosystem stosuje depozyty początkowe w swoich zapewniających płynność transakcjach warunkowych. Oznacza to, że kontrahenci muszą przedstawić aktywa podstawowe o wartości co najmniej równej płynności zapewniającej przez Eurosystem plus wartość początkowego depozytu zabezpieczającego.

— Cięcia w wycenie

Eurosystem stosuje „cięcia” w wycenie aktywów podstawowe. Oznacza to, że wartość aktywów podstawowych oblicza się jako wartość rynkową aktywów pomniejszoną o pewien procent (cięcia).

— Depozyty zabezpieczające zmienne (według wyceny rynkowej)

Eurosystem wymaga utrzymywania określonego depozytu zabezpieczającego aktywa podstawowe wykorzystanych w jego zapewniających płynność transakcjach warunkowych. Oznacza to, że jeżeli mierzona regularnie wartość aktywów podstawowych spada poniżej pewnego poziomu, krajowy bank centralny zażąda od kontrahenta dostarczenia dodatkowych aktywów lub środków pieniężnych (tzn. wezwanie do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego). Podobnie, jeżeli wartość po rewaluacji aktywów podstawowych przekracza pewien poziom, bank centralny zwraca nadwyżkę aktywów lub środków pieniężnych kontrahentowi. (Obliczenia dotyczące wykonania wezwań do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego są przedstawione w rubryce 9).

— Limity w stosunku do emitentów/dłużników lub gwarantów

Eurosystem może stosować limity ryzyka w stosunku do emitentów/dłużników lub gwarantów.

— Dodatkowe gwarancje

W celu zaakceptowania pewnych aktywów Eurosystem może żądać dodatkowych gwarancji od podmiotów posiadających dobrą sytuację finansową.

— Wyłączenie

Eurosystem może wyłączyć pewne aktywa z wykorzystania w swoich operacjach polityki pieniężnej.

6.4.1. Depozyty początkowe

Eurosystem stosuje depozyty początkowe stanowiące pewien procent kwoty dostarczanej płynności, który zostaje dodany do wymaganej wartości aktywów podstawowych. Stosuje się dwa różne depozyty początkowe, biorąc pod uwagę czas ekspozycji Eurosystemu:

- depozyt w wysokości 1 % dla transakcji dokonywanych w ciągu dnia i dla transakcji overnight, oraz
- depozyt w wysokości 2 % dla transakcji o pierwotnym terminie zapadalności dłuższym niż jeden dzień roboczy.

W operacjach absorbujących płynność nie stosuje się depozytów początkowych.

6.4.2. Środki kontroli ryzyka dla aktywów poziomu 1

Poza depozytami początkowymi w stosunku do dostarczanej kwoty płynności Eurosystem stosuje szczególne środki kontroli ryzyka zgodnie z rodzajami aktywów podstawowych oferowanych przez kontrahenta. Właściwe środki kontroli ryzyka dla aktywów poziomu 1 ustala EBC, biorąc pod uwagę różnice w systemach prawnych Państw Członkowskich. Środki kontroli ryzyka dla aktywów poziomu 1 są zharmonizowane w całej strefie euro ⁽⁵⁸⁾. Ramy kontroli ryzyka dla aktywów poziomu 1 obejmują następujące główne elementy:

- poszczególne instrumenty dłużne podlegają szczególnym „cięciom w wycenie”. Cięcia stosuje się poprzez odjęcie pewnego procentu od wartości rynkowej aktywów podstawowych. Cięcia różnią się w zależności od rezydualnego terminu zapadalności i struktury kuponowej instrumentów dłużnych jak pokazano w rubryce 8,

RUBRYKA 8

Poziomy cięcie w wycenie stosowane wobec kwalifikowanych aktywów poziomu 1**Cięcia w wycenie stosowane do instrumentów o stałym oprocentowaniu ⁽¹⁾:**

- 0 % dla instrumentów o rezydualnym terminie zapadalności do jednego roku;
- 1,5 % dla instrumentów o rezydualnym terminie zapadalności ponad jeden rok i do trzech lat;
- 2 % dla instrumentów o rezydualnym terminie zapadalności ponad trzy lata i do siedmiu lat;
- 3 % dla kuponowych (obligacji o rezydualnym terminie zapadalności ponad siedem lat; i
- 5 % dla obligacji zerokuponowych i STRIPS o rezydualnym terminie zapadalności ponad siedem lat.

Cięcia w wycenie stosowane do instrumentów o zmiennym oprocentowaniu:

- 0 % dla instrumentów z dodanymi później kuponami.

Dla instrumentów z kuponami prefiksowanymi stosuje się te same cięcia w wycenie, co w stosunku do instrumentów o stałym oprocentowaniu. Jednakże dla takich instrumentów cięcia w wycenie ustala się w zależności od okresu czasu między ostatnim wartościowaniem kuponu i następnym przewartościowaniem kuponu.

Cięcia w wycenie stosowane do instrumentów warunkowych o zmiennym oprocentowaniu:

- 1,5 % dla instrumentów o rezydualnym terminie zapadalności do jednego roku;
- 4 % dla instrumentów o rezydualnym terminie zapadalności ponad jeden rok i do trzech lat;
- 8 % dla instrumentów o rezydualnym terminie zapadalności ponad trzy lata i do siedmiu lat; i
- 12 % dla instrumentów o rezydualnym terminie zapadalności ponad siedem lat.

⁽¹⁾ Te poziomy cięcie w wycenie stosują się również do instrumentów dłużnych, których kupon jest powiązany ze zmianą emitenta lub obligacji indeksowanych według inflacji.

- w absorbujących płynność operacjach nie stosuje się cięcie w wycenie,
- w zależności od jurysdykcji i krajowych systemów operacyjnych, krajowe banki centralne zezwalają na łączenie aktywów podstawowych i/lub wymagają deponowania aktywów wykorzystywanych w każdej poszczególnej transakcji. W systemach łączonych kontrahent udostępnia pulę wystarczających aktywów podstawowych bankowi centralnemu na pokrycie pokrewnych kredytów uzyskanych od banku central-

⁽⁵⁸⁾ Z powodu różnic operacyjnych w Państwach Członkowskich w odniesieniu do procedur dostarczania aktywów podstawowych przez kontrahentów do krajowych banków centralnych (w formie puli zabezpieczenia złożonej jako zastaw w krajowym banku centralnym lub jako umowy odkupu oparte na poszczególnych aktywach określonych dla każdej transakcji), mogą wystąpić niewielkie różnice w odniesieniu do terminu wyceny i innych cech operacyjnych depozytów zabezpieczających.

nego, co oznacza, że poszczególne aktywa nie są przypisane konkretnym operacjom kredytowym. W odwrotnym przypadku do każdej operacji kredytowej są przypisane konkretne, łatwe do zidentyfikowania aktywa,

- aktywa podlegają codziennej wycenie. Codziennie krajowe banki centralne przeliczają wymaganą wartość aktywów podstawowych, uwzględniając zmiany w wielkości kwoty pozostających do spłaty kredytów, zasady wyceny przedstawione w ppkt 6.5 oraz wymagane depozyty początkowe i cięcia w wycenie,
- jeżeli po wycenie aktywa podstawowe nie spełniają wymagań skalkulowanych na ten dzień, wykonywane są symetryczne wezwania do uzupełnienia depozytu. W celu zmniejszenia częstotliwości takich wezwań, krajowe banki centralne mogą stosować tzw. punkt aktywacji. W takim przypadku punkt aktywacji wynosi 1 % dostarczonej kwoty płynności. W zależności od jurysdykcji, krajowe banki centralne mogą wymagać, aby wezwania do uzupełnienia depozytów były wykonywane poprzez dostarczenie dodatkowych aktywów lub wpłatę środków pieniężnych. Oznacza to, że jeżeli wartość rynkowa aktywów podstawowych spada poniżej punktu aktywacji kontrahenci muszą dostarczyć dodatkowe aktywa (lub środki pieniężne). Podobnie, gdyby wartość rynkowa aktywów podstawowych, po ich rewaluacji, przekroczyła górny punkt aktywacji, krajowy bank centralny zwróciłby nadwyżkę aktywów (lub środków pieniężnych) kontrahentowi (patrz rubryka 9),

RUBRYKA 9

Kalkulacja depozytów początkowych i cięć w wycenie

Całkowitą wielkość kwalifikowanych aktywów J (dla $j = 1$ do J ; wartość $C_{j,t}$ w czasie t) jaką kontrahent musi dostarczyć na zabezpieczenie zestawu operacji zapewniających płynność I (dla $i = 1$ do I ; wielkość $L_{i,t}$ w czasie t) ustala się według następującego wzoru:

$$\sum_{i=1}^I (1 + m_i) L_{i,t} \leq \sum_{j=1}^J (1 - h_j) C_{j,t} \quad (1)$$

gdzie:

m_i : depozyt początkowy dla operacji i :

$m_i = 1\%$ dla operacji kredytu spłacanego w ciągu dnia i overnight i $m_i = 2\%$ dla operacji o terminie zapadalności przekraczającym jeden dzień roboczy;

h_j : cięcie wyceny w stosunku do kwalifikowanych aktywów j .

Niech τ będzie okresem między przeliczeniami. Podstawa wezwania do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego w czasie $t + \tau$ wynosi:

$$M_{t+\tau} = \sum_{i=1}^I (1 + m_i) L_{i,t+\tau} - \sum_{j=1}^J (1 - h_j) C_{j,t+\tau} \quad (2)$$

W zależności od cech operacyjnych systemów zarządzania zabezpieczeniami krajowych banków centralnych, w kalkulacji podstawy wezwania do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego krajowe banki centralne mogą również uwzględnić odsetki narosłe od dostarczonej płynności w nierozliczonych operacjach.

Wezwania do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego realizuje się wyłącznie wówczas, gdy podstawa wezwania do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego przekracza pewien poziom punktu aktywacji.

Niech $k = 1\%$ oznacza punkt aktywacji. W systemie indywidualnym ($I = 1$), wezwanie do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego realizuje się, kiedy:

$$M_{t+\tau} > k \cdot L_{i,t+\tau}$$

(kontrahent wpłaca depozyt uzupełniający do krajowego banku centralnego); lub

$$M_{t+\tau} < -k \cdot L_{i,t+\tau}$$

(krajowy bank centralny wypłaca depozyt kontrahentowi).

Systemie łącznym, kontrahent musi wnieść do puli dodatkowe aktywa gdy:

$$M_{t+\tau} > k \cdot \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau}$$

W odwróconym przypadku, wielkość kredytu spłacanego w ciągu dnia (IDC) dostępna dla kontrahenta systemie łącznym można wyrazić następująco:

$$IDC = \frac{-M_{t+\tau} + k \cdot \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau}}{1,01} \quad (\text{if positive})$$

Zarówno w systemie indywidualnym, jak i łącznym wezwania do uzupełnienia depozytów zapewniają, że stosunek przedstawiony w 1) powyżej zostaje przywrócony.

- w systemach łącznych, z definicji, kontrahenci mogą codziennie zastępować aktywa podstawowe,
- w systemach indywidualnych krajowe banki centralne mogą zezwolić na zastępowanie aktywów podstawowych,
- EBC może w każdym czasie podjąć decyzję usunięcia poszczególnych instrumentów dłużnych z wykazu kwalifikowanych instrumentów poziomu 1 ⁽⁵⁹⁾.

6.4.3. Środki kontroli ryzyka dla aktywów poziomu 2

Właściwe środki kontroli ryzyka dla aktywów poziomu 2 są określane przez krajowy bank centralny, który włączył dane aktywa do swojego wykazu kwalifikowanych aktywów poziomu 2. Stosowanie środków kontroli ryzyka przez krajowy bank centralny podlega zatwierdzeniu przez EBC. Ustanawiając właściwe środki kontroli ryzyka, Eurosystem zmierza do zapewnienia niedyskryminujących warunków dla aktywów poziomu 2 w całej strefie euro. W tych ramach cięcia w wycenie stosowane do aktywów poziomu 2 odzwierciedlają szczególnie ryzyko związane z tymi aktywami i są co najmniej tak ostre, jak cięcia w wycenie stosowane wobec aktywów poziomu 1. Aktywa poziomu 2 sklasyfikowane są w czterech różnych grupach cięć, odzwierciedlających różnice w wewnętrznych właściwościach i ich płynności (patrz rubryka 10). Środki kontroli ryzyka oparte są na zmienności stóp procentowych, poziomie stóp procentowych, zakładanym horyzoncie likwidacji i odpowiednim terminie zapadalności aktywów.

RUBRYKA 10

Poziomy cięć w wycenie stosowane wobec kwalifikowanych aktywów poziomu 2

1. Cięcia w wycenie stosowane do akcji:

Cięcie powinno opierać się na maksymalnie dwudniowych ujemnych ruchach cenowych każdego poszczególnego aktywu od dnia 1 stycznia 1987 r., przy maksymalnym cięciu 20 %.

2. Cięcia w wycenie stosowane do zbywalnych instrumentów dłużnych o ograniczonej płynności ⁽¹⁾:

1 % dla instrumentów o rezydualnym terminie zapadalności do jednego roku;

2,5 % dla instrumentów o rezydualnym terminie zapadalności ponad jeden rok i do trzech lat;

5 % dla instrumentów o rezydualnym terminie zapadalności ponad trzy lata i do siedmiu lat; i

7 % dla instrumentów o rezydualnym terminie zapadalności ponad siedem lat.

⁽⁵⁹⁾ Jeżeli w momencie wykreślenia z wykazu aktywów poziomu 1 instrument dłużny wykorzystywany jest w operacjach kredytowych Eurosystemu, będzie musiał zostać wycofany w ciągu 20 dni roboczych, licząc od dnia wykreślenia z wykazu.

Dodatkowe cięcia stosowane do instrumentów warunkowych poziomu 2 o zmiennym oprocentowaniu:

1 % dla instrumentów o rezydualnym terminie zapadalności do jednego roku;

2,5 % dla instrumentów o rezydualnym terminie zapadalności ponad jeden rok i do trzech lat;

5 % dla instrumentów o rezydualnym terminie zapadalności ponad trzy lata i do siedmiu lat;

7 % dla instrumentów o rezydualnym terminie zapadalności ponad siedem lat.

3. Cięcia w wycenie stosowane do instrumentów dłużnych o ograniczonej płynności i specjalnych cechach:

2 % dla instrumentów o rezydualnym terminie zapadalności do jednego roku;

6 % dla instrumentów o rezydualnym terminie zapadalności ponad jeden rok i do trzech lat;

13 % dla instrumentów o rezydualnym terminie zapadalności ponad trzy lata i do siedmiu lat; i

20 % dla instrumentów o rezydualnym terminie zapadalności ponad siedem lat.

4. Cięcia w wycenie stosowane do niezbywalnych instrumentów dłużnych:

Weksle kupieckie:

2 % dla instrumentów o rezydualnym terminie zapadalności do sześciu miesięcy.

Kredyty bankowe:

10 % dla kredytów o rezydualnym terminie zapadalności do sześciu miesięcy; i

20 % dla kredytów o rezydualnym terminie zapadalności między sześć miesięcy i dwa lata.

Skrypty dłużne zabezpieczone hipotecznie:

20 %.

(¹) Należy wspomnieć, że chociaż instrumenty dłużne emitowane przez instytucje kredytowe niespełniające ściśle kryteriów określonych w art. 22 ust. 4) dyrektywy UCITS zazwyczaj nie kwalifikują się do włączenia do wykazu aktywów poziomu 2, EBC może zezwolić krajowym bankom centralnym na włączenie takich aktywów do ich wykazów aktywów poziomu 2 z zastrzeżeniem niektórych warunków i ograniczeń. Dla takich instrumentów stosuje się dodatkowe cięcia 10 % do poziomu 2.

Włączenie aktywów poziomu 2 do jednej z następujących klas płynności proponują krajowe banki centralne i podlega ono zatwierdzeniu przez EBC.

1. Akcje
2. Zbywalne instrumenty dłużne o ograniczonej płynności

Większość aktywów poziomu 2 przypada na tę kategorię. Chociaż mogą występować pewne różnice w stopniu płynności, aktywa są generalnie podobne w tym, że mają niewielki rynek wtórny, ceny nie muszą być notowane codziennie i obrót normalnej wielkości może generować skutki cenowe.

3. Instrumenty dłużne o ograniczonej płynności i specjalnych cechach

Są to aktywa, które — chociaż posiadają pewne aspekty zbywalności — wymagają dodatkowego czasu w celu ich upłynnienia na rynku. Dotyczy to aktywów, które są generalnie niezbywalne, ale które posiadają specjalne cechy zapewniające pewną zbywalność, w tym procedury przetargów rynkowych (jeżeli występuje konieczność upłynnienia aktywów) i codzienne ustalanie ceny.

4. Niezbywalne instrumenty dłużne

Są to instrumenty w praktyce niezbywalne i dlatego mają niewielką lub żadną płynność.

Dla aktywów poziomu 2 o cechach ponownego ustalania stopy procentowej, gdzie ponownego ustalenia dokonuje się w sposób jednoznaczny i przejrzysty zgodnie z normami rynkowymi i z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez EBC, odpowiednim terminem zapadalności jest termin zapadalności dany poprzez ponowne ustalenie terminu zapadalności niezależnie od klasy płynności, w której mieszczą się aktywa.

Krajowe banki centralne stosują ten sam punkt aktywacji (jeżeli dotyczy) dla realizacji wezwań do uzupełnienia depozytów zabezpieczających dla aktywów poziomu 2 jak dla aktywów poziomu 1. Ponadto krajowe banki centralne mogą stosować ograniczenia swojej akceptacji aktywów poziomu 2, mogą żądać dodatkowych gwarancji i w każdym czasie mogą podjąć decyzję o usunięciu poszczególnych aktywów ze swoich wykazów aktywów poziomu 2.

6.5. Zasady wyceny dla aktywów podstawowych

Określając wartość aktywów podstawowych wykorzystanych w transakcjach warunkowych Eurosystem stosuje następujące zasady:

- dla poszczególnych zbywalnych kwalifikujących się aktywów poziomu 1 lub poziomu 2 Eurosystem określa jednolite źródło ceny referencyjnej. Oznacza to także, że dla aktywów notowanych, kwotowanych lub będących przedmiotem obrotu na więcej niż jednym rynku, wyłącznie jeden z tych rynków wykorzystywany jest jako źródło ceny danych aktywów,
- dla każdego rynku referencyjnego Eurosystem określa najbardziej reprezentatywną cenę stosowaną w obliczeniu wartości rynkowych. Jeżeli podawana jest więcej niż jedna cena, stosuje się najniższą z tych cen (zazwyczaj cenę ofertową),
- wartość zbywalnych aktywów oblicza się na podstawie najbardziej reprezentatywnej ceny w dniu roboczym poprzedzającym termin wyceny,
- przy braku ceny reprezentatywnej dla konkretnych aktywów w dniu roboczym poprzedzającym termin wyceny, stosuje się ostatnią cenę giełdową. Jeżeli niedostępna jest cena giełdowa, krajowy bank centralny określi cenę, z uwzględnieniem ostatniej ceny zidentyfikowanej dla tych aktywów na rynku referencyjnym,
- wartość rynkową instrumentu dłużnego oblicza się razem z narosłymi odsetkami,
- w zależności od różnic w krajowych systemach prawnych i praktyce operacyjnej, w podejściu do strumienia dochodu (np. płatności kuponów) związanych z aktywami, jakie otrzymuje się w okresie realizacji transakcji warunkowych mogą wystąpić różnice między krajowymi bankami centralnymi. Jeżeli strumień dochodu jest przekazywany kontrahentowi, krajowy bank centralny zapewnia, że odpowiednie operacje będą w dalszym ciągu pokryte wystarczającą ilością aktywów podstawowych zanim nastąpi transfer dochodu. Krajowe banki centralne zmagają się z zapewnieniem, że skutek ekonomiczny podejścia do strumienia dochodu jest równoważny sytuacji, w której dochód przekazywany jest kontrahentowi w terminie płatności ⁽⁶⁰⁾,
- dla niezbywalnych aktywów poziomu 2 krajowy bank centralny, który włączył te aktywa w swój wykaz aktywów poziomu 2, określa odrębne zasady wyceny,

⁽⁶⁰⁾ Krajowe banki centralne mogą podjąć decyzję o nieakceptowaniu jako aktywów podstawowych w transakcjach odwróconych instrumentów dłużnych o strumieniu dochodu (np. płatność kuponu) lub akcji o jakimkolwiek rodzaju płatności (lub z jakimkolwiek innym prawem, które może mieć wpływ na ich odpowiedniość jako aktywów podstawowych) przypadającym w okresie do terminu zapadalności operacji polityki pieniężnej (patrz sekcje 6.2 i 6.3).

6.6. Ponadgraniczne wykorzystanie kwalifikowanych aktywów

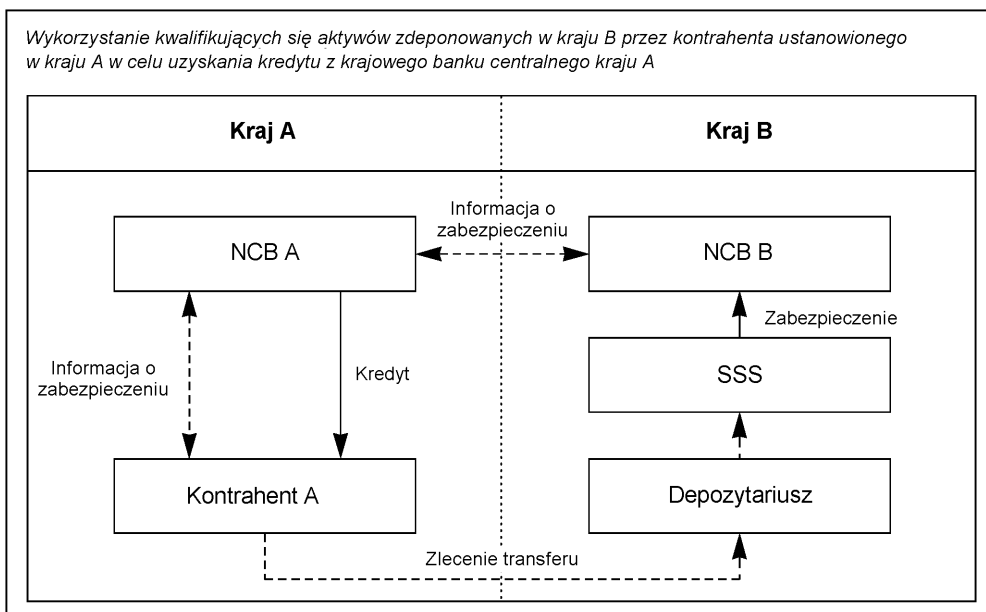
Kontrahenci Eurosystemu mogą wykorzystywać kwalifikujące się aktywa na zasadach ponadgranicznych, tzn. mogą uzyskiwać środki finansowe z krajowego banku centralnego Państwa Członkowskiego, w którym są ustanowieni poprzez wykorzystanie aktywów umiejscowionych w innym Państwie Członkowskim. Aktywa podstawowe można wykorzystywać na zasadach ponadgranicznych w rozliczeniu wszystkich rodzajów operacji, w ramach których Eurosystem zapewnia płynność w zamian za kwalifikujące się aktywa. Krajowe banki centralne (i EBC) wypracowały mechanizm zapewniający, że kwalifikujące się aktywa można wykorzystać na zasadach ponadgranicznych. Jest to model CCBM, w ramach którego krajowe banki centralne działają wzajemnie dla siebie (i dla EBC) jako depozytariusze („korespondenci”) w odniesieniu do aktywów akceptowanych przez ich lokalny system depozytowy lub rozliczeniowy. Model ten ma zastosowanie do wszystkich kwalifikowanych aktywów. Szczególne rozwiązania można zastosować do aktywów niezbywalnych lub aktywów poziomu 2 o ograniczonej płynności i szczególnych cechach, których nie można transferować poprzez SSS⁽⁶¹⁾. CCBM można wykorzystać do zabezpieczenia wszystkich rodzajów operacji kredytowych Eurosystemu⁽⁶²⁾. Oprócz CCBM, do celów ponadgranicznego transferu papierów wartościowych można wykorzystać kwalifikowane powiązania między systemami SSS⁽⁶³⁾.

6.6.1. Model ponadgranicznego wykorzystania zabezpieczenia w operacjach kredytowych w ramach Eurosystemu (CCBM)

Model ponadgranicznego wykorzystania zabezpieczenia w operacjach kredytowych w ramach Eurosystemu (CCBM) ilustruje wykres 3.

WYKRES 3

Model ponadgranicznego wykorzystania zabezpieczenia w operacjach kredytowych w ramach Eurosystemu (CCBM)

Wszystkie krajowe banki centralne prowadzą wzajemne rachunki papierów wartościowych do celów ponadgranicznego wykorzystania kwalifikowanych aktywów. Dokładna procedura CCBM zależy od tego, czy kwalifikowane aktywa przeznaczone są na zabezpieczenie poszczególnych transakcji, czy stanowią pulę aktywów podstawowych⁽⁶⁴⁾:

⁽⁶¹⁾ Szczegóły można znaleźć w „broszurze CCBM”, która jest dostępna na stronie internetowej EBC (www.ecb.int).

⁽⁶²⁾ EBC może zezwolić krajowym bankom centralnym na udzielanie kredytu spłacanego w ciągu dnia zabezpieczonych pewnymi rodzajami „zagranicznych” instrumentów dłużnych (patrz przypis 19 w niniejszym rozdziale). Jednakże w strefie euro takich instrumentów dłużnych nie można wykorzystać na zasadach ponadgranicznych.

⁽⁶³⁾ Kwalifikowane aktywa można wykorzystać poprzez rachunek banku centralnego w systemie SSS zlokalizowanego w innym kraju niż dany bank centralny, jeżeli Eurosystem zatwierdził korzystanie z takiego rachunku. Od sierpnia 2000 r. bank centralny Irlandii uzyskał zezwolenie na otwarcie takiego rachunku w systemie Euroclear. Z rachunku tego można korzystać dla wszystkich kwalifikowanych aktywów utrzymywanych w Euroclear, tzn. łącznie z kwalifikowanymi aktywami przekazanymi do Euroclear poprzez kwalifikujące się powiązania.

⁽⁶⁴⁾ Dalsze wyjaśnienia można znaleźć w „broszurze CCBM”.

- w systemie zabezpieczeń indywidualnych, bezpośrednio po zaakceptowaniu oferty przez krajowy bank centralny Państwa Członkowskiego, w którym kontrahent jest ustanowiony (tzn. „rodzimy bank centralny”), kontrahent przesyła zlecenie (w razie konieczności za pośrednictwem własnego depozytariusza) do systemu SSS w kraju, w którym znajdują się jego papiery wartościowe przekazania ich do banku centralnego tego kraju na rachunek rodzimego banku centralnego. W momencie poinformowania rodzimego banku centralnego przez bank centralny-korespondenta o otrzymaniu zabezpieczenia, przekazuje on środki kontrahentowi. Banki centralne nie przekazują środków finansowych dopóki nie upewnią się, że bank centralny-korespondent otrzymał papiery wartościowe kontrahentów. Jeżeli występuje konieczność dotrzymania ostatecznych terminów rozliczeń, kontrahenci mogą wstępnie zdeponować aktywa w bankach centralnych-korespondentach na rachunku ich rodzimego banku centralnego z wykorzystaniem procedur CCBM,
- w systemie zabezpieczeń łącznych, kontrahent w każdym czasie może przekazać papiery wartościowe do bank centralny-korespondenta na rachunek rodzimego banku centralnego. W momencie otrzymania informacji przez rodzimy bank centralny od banku centralnego-korespondenta o otrzymaniu papierów wartościowych, rodzimy bank centralny doda te papiery wartościowe do rachunku łącznego kontrahenta.

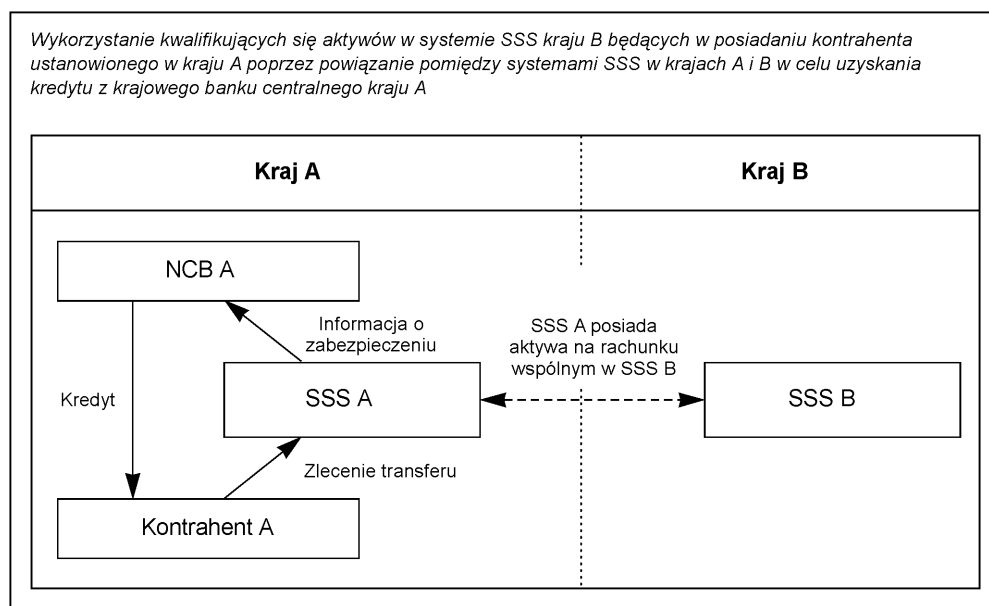
CCBM jest dostępny dla kontrahentów od godziny 9.00 do 16.00 czasu EBC (CET) każdego dnia roboczego Eurosystemu. Kontrahent pragnący skorzystać z CCBM musi powiadomić o tym krajowy bank centralny, z którego pragnie otrzymać kredyt, tzn. swój rodzimy bank centralny, przed godziną 16.00 czasu EBC (CET). Oprócz tego, kontrahent musi zapewnić, że zabezpieczenie dla operacji polityki pieniężnej zostanie przekazane na rachunek banku centralnego-korespondenta najpóźniej do godziny 16.45 czasu EBC (CET). Zlecenia lub transfery nierespektujące tego ostatecznego terminu będą wyłącznie uznawane w stosunku do kredytu udzielonego następnego dnia roboczego. Kiedy kontrahenci przewidują potrzebę skorzystania z modelu CCBM w późniejszych godzinach, powinni, o ile to możliwe, dostarczyć aktywa z góry (tzn. wstępnie zdeponować aktywa). W wyjątkowych okolicznościach lub kiedy jest to uzasadnione względami polityki pieniężnej, EBC może podjąć decyzję o przedłużeniu czasu zamknięcia CCBM do czasu zamknięcia systemu TARGET.

6.6.2. Powiązania ponadgraniczne

Oprócz CCBM, do celów ponadgranicznego transferu papierów wartościowych można wykorzystać kwalifikowane powiązania między systemami SSS UE.

WYKRES 4

Powiązania między systemami rozliczeń papierów wartościowych

Powiązanie między dwoma systemami SSS umożliwia uczestnikowi jednego SSS posiadanie papierów wartościowych wyemitowanych w innym SSS bez konieczności bycia uczestnikiem tego innego SSS. Przed skorzystaniem z tych powiązań dla transferu zabezpieczenia z tytułu operacji kredytowych Eurosystemu, aktywa muszą być ocenione i zatwierdzone zgodnie ze standardami wykorzystania systemów SSS UE ⁽⁶⁵⁾ ⁽⁶⁶⁾.

⁽⁶⁵⁾ Uaktualnione wykazy kwalifikujących się powiązań można znaleźć na stronie internetowej EBC (www.ecb.int).

⁽⁶⁶⁾ Patrz „Standardy wykorzystania systemów rozliczeń papierów wartościowych UE w operacjach kredytowych ESBC”, styczeń 1998 r.

Z punktu widzenia Eurosystemu, CCBM i ponadgraniczne powiązania między systemami SSS UE pełnią tę samą rolę umożliwiania kontrahentom wykorzystania zabezpieczenia na zasadach ponadgranicznych, tzn. oba umożliwiają kontrahentom wykorzystanie zabezpieczenia do uzyskania kredytu z ich rodzimego banku centralnego, nawet jeżeli to zabezpieczenie zostało wyemitowane w SSS innego kraju. CCBM i powiązania ponadgraniczne spełniają tę funkcję w różny sposób. W CCBM, współpraca ponadgraniczna zachodzi między krajowymi bankami centralnymi, które wzajemnie wobec siebie działają jako depozytariusze.

Przy wykorzystaniu powiązań współpraca ponadgraniczna zachodzi między systemami SSS. Otwierają one wzajemnie rachunki wspólne. Aktywa zdeponowane w banku centralnym-korespondencie można wykorzystać wyłącznie do celów zabezpieczenia operacji kredytowych Eurosystemu. Aktywa posiadane poprzez powiązania można wykorzystać dla operacji kredytowych Eurosystemu, jak również dla innych celów wybranych przez kontrahenta. Wykorzystując powiązania ponadgraniczne, kontrahenci posiadają aktywa na własnych rachunkach w swoich rodzimych systemach SSS i nie potrzebują depozytariusza.

ROZDZIAŁ 7

7. REZERWY OBOWIĄZKOWE ⁽⁶⁷⁾

7.1. Charakterystyka ogólna

EBC wymaga od instytucji kredytowych utrzymywania rezerw obowiązkowych na rachunkach w krajowych bankach centralnych w ramach systemu rezerw obowiązkowych Eurosystemu. Ramy prawne tego systemu są ustanowione w art. 19 Statutu ESBC, rozporządzeniu Rady (WE) dotyczącym stosowania rezerw obowiązkowych przez Europejski Bank Centralny i rozporządzeniu EBC dotyczącym stosowania rezerw obowiązkowych. Stosowanie rozporządzenia EBC w sprawie rezerw obowiązkowych zapewnia, że zasady i warunki systemu rezerw obowiązkowych Eurosystemu są jednolite w całej strefie euro.

Wielkość rezerw obowiązkowych, jaka ma być utrzymywana przez poszczególne instytucje, ustala się w stosunku do ich bazy. System rezerw obowiązkowych Eurosystemu umożliwia kontrahentom wykorzystanie możliwości uśredniania, co oznacza, że zgodność z wymogami dotyczącymi rezerw ustala się na podstawie przeciętnych sald na koniec dnia kalendarzowego na rachunkach rezerwowych kontrahentów w okresie jednego miesiąca. Rezerwy obowiązkowe utrzymywane przez instytucje są oprocentowane według stopy procentowej stosowanej w głównych operacjach refinansowych Eurosystemu.

System rezerw obowiązkowych Eurosystemu przede wszystkim spełnia następujące funkcje monetarne:

— *Stabilizacja stóp procentowych rynku pieniężnego*

Przepisy uśredniające systemu rezerw obowiązkowych Eurosystemu ma na celu stabilizację stóp procentowych na rynku pieniężnym, stanowiąc bodziec dla instytucji do łagodzenia skutków przejściowych wahań płynności.

— *Tworzenie lub zwiększanie strukturalnego niedoboru płynności*

System rezerw obowiązkowych Eurosystemu tworzy lub zwiększa strukturalny niedobór płynności. Może to być pomocne w celu poprawy możliwości Eurosystemu do efektywnego działania jako dostawca płynności.

Stosując rezerwy obowiązkowe, EBC jest zobowiązany działać zgodnie z celami Eurosystemu określonymi w art. 105 ust. 1 Traktatu i art. 2 Statutu ESBC, co oznacza, między innymi, zasadę niewymuszania znaczącego, niepożądanego przemieszczania lub odpływu zasobów pieniężnych z instytucji na niezorganizowany rynek.

7.2. Instytucje podlegające systemowi rezerw obowiązkowych

Na podstawie art. 19.1 Statutu ESBC, EBC wymaga od instytucji kredytowych ustanowionych w Państwach Członkowskich utrzymywania rezerw obowiązkowych. Oznacza to, że oddziały działające w strefie euro podmiotów nieposiadających zarejestrowanej siedziby w strefie euro również podlegają systemowi rezerw obowiązkowych Eurosystemu. Jednakże oddziały zlokalizowane poza strefą euro instytucji kredytowych ustanowionych w strefie euro nie podlegają temu systemowi.

⁽⁶⁷⁾ Właściwe ramy prawne dla stosowania rezerw obowiązkowych przez EBC tworzą rozporządzenie Rady (WE) nr 2531/98 z dnia 23 listopada 1998 r. i rozporządzenie EBC z grudnia 1998 r. w sprawie stosowania rezerw obowiązkowych (EBC/1998/15) (ze zmianami). Treść niniejszego rozdziału podana jest wyłącznie w celach informacyjnych.

Institucje będą automatycznie zwolnione z wymogów dotyczących rezerw od rozpoczęcia okresu utrzymywania, w którym ich zezwolenia na działalność zostają odebrane lub oddane, lub w których organ sądowy lub inny właściwy organ uczestniczącego Państwa Członkowskiego podejmuje decyzję o wszczęciu postępowania likwidacyjnego wobec instytucji. Zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) dotyczącym stosowania rezerw obowiązkowych przez Europejski Bank Centralny i rozporządzeniem EBC w sprawie rezerw obowiązkowych, EBC może również zwolnić pewne kategorie innych instytucji z zobowiązań w ramach systemu rezerw obowiązkowych Eurosystemu na zasadach niedyskryminacyjnych, jeżeli cele tego systemu nie byłyby spełnione poprzez nałożenie tych zobowiązań na te konkretne instytucje. W decyzjach dotyczących zwolnień EBC każdorazowo bierze pod uwagę następujące kryteria:

- instytucja spełnia funkcje specjalne,
- instytucja nie wykonuje aktywnie czynności bankowych w konkurencji do innych instytucji kredytowych, i/lub
- wszystkie depozyty instytucji są przeznaczone na cele związane z regionalną i/lub międzynarodową pomocą rozwojową.

EBC sporządza i prowadzi wykaz instytucji podlegających systemowi rezerw obowiązkowych Eurosystemu. EBC również udostępnia publicznie wykazy wszystkich instytucji zwolnionych z zobowiązań w ramach systemu z powodów innych niż reorganizacja⁽⁶⁸⁾. Kontrahenci mogą korzystać z tych wykazów przy ustalaniu, czy posiadają zobowiązania wobec innej instytucji, która sama podlega systemowi rezerw obowiązkowych. Wykazy udostępniane publicznie ostatniego dnia roboczego Eurosystemu każdego miesiąca kalendarzowego wykorzystuje się do obliczenia podstawy rezerwy na kolejny okres utrzymywania.

7.3. Określenie rezerw obowiązkowych

a) Podstawa i współczynniki rezerwy

Podstawę rezerwy instytucji określa się w odniesieniu do elementów jej zestawienia bilansowego. Dane bilansowe przekazywane są krajowym bankom centralnym w ogólnych ramach statystyki pieniężnej i bankowej EBC (patrz pkt 7.5.)⁽⁶⁹⁾. Dla instytucji podlegających wymogom pełnej sprawozdawczości, do ustalenia podstawy rezerwy na okres utrzymywania rozpoczynający się w następnym miesiącu kalendarzowym wykorzystuje się dane bilansowe na koniec bieżącego miesiąca kalendarzowego.

Ramy sprawozdawcze dla statystyki pieniężnej i bankowej EBC obejmują możliwość zwolnienia małych instytucji z pewnych obowiązków sprawozdawczych. Instytucje, do których stosuje się ten przepis muszą tylko przekazywać ograniczony zestaw danych bilansowych co kwartał (dane kwartalne) w terminie, który jest dłuższy niż termin przewidziany dla większych instytucji. Dla tych instytucji dane bilansowe za konkretny kwartał wykorzystuje się do ustalenia, z miesięcznym poślizgiem, podstawy rezerwy na kolejne trzy miesięczne okresy utrzymywania rezerwy.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) dotyczącym stosowania rezerw obowiązkowych przez Europejski Bank Centralny, EBC może włączyć do podstawy rezerwy pasywa wynikające z zaakceptowania środków razem z pasywami wynikającymi z pozycji pozabilansowych. W systemie rezerw obowiązkowych Eurosystemu faktycznie włączone w podstawę rezerwy są takie kategorie pasywów, jak „lokaty”, „wyemitowane dłużne papiery wartościowe” i „papiery wartościowe rynku pieniężnego” (patrz rubryka 11)⁽⁷⁰⁾.

Zobowiązania wobec innych instytucji znajdujących się w wykazie instytucji podlegających systemowi rezerw obowiązkowych Eurosystemu i zobowiązania wobec EBC i krajowych banków centralnych nie wchodzi do podstawy rezerwy. W tym zakresie, dla kategorii pasywów „wyemitowane dłużne papiery wartościowe” i „papiery wartościowe rynku pieniężnego”, emitent musi być w stanie udowodnić faktyczną ilość tych instrumentów znajdujących się w posiadaniu innych instytucji podlegających systemowi rezerw obowiązkowych Eurosystemu w celu uzyskania możliwości odpisania ich od podstawy rezerwy. Jeżeli nie można przedstawić takiego dowodu, emitenci mogą stosować znormalizowane odpisy w ustalonej wielkości procentowej⁽⁷¹⁾ w stosunku do każdej z tych pozycji bilansowych.

⁽⁶⁸⁾ Wykazy są dostępne publicznie na stronie internetowej EBC (www.ebc.int).

⁽⁶⁹⁾ Ramy sprawozdawcze dla statystyki pieniężnej i bankowej EBC przedstawiono w załączniku 4.

⁽⁷⁰⁾ Należy zauważyć, że kategoria pasywów „papiery wartościowe rynku pieniężnego” zostanie połączona z kategorią „wyemitowane dłużne papiery wartościowe” w ramach sprawozdawczych statystyki pieniężnej i bankowej EBC zgodnie z rozporządzeniem Europejskiego Banku Centralnego z dnia 22 listopada 2001 r. dotyczącego skonsolidowanego zestawienia bilansowego dla sektora pieniężnych instytucji finansowych (EBC/2001/13). Pierwsze sprawozdania złożone zgodnie z nowym rozporządzeniem będą dotyczyć danych miesięcznych za styczeń 2003 r. (patrz załącznik 4). W tym celu przedstawiające sprawozdania instytucje będą musiały rozbić kategorię pasywów „papiery wartościowe rynku pieniężnego” według tych samych punktów odcięcia pierwotnego terminu zapadalności wymaganych dla dłużnych papierów wartościowych i przydzielić je do kategorii „wyemitowane dłużne papiery wartościowe”. W związku z tym, odniesienia w niniejszej publikacji do podstawy rezerwy jako obejmującej kategorie pasywów „lokaty”, „wyemitowane dłużne papiery wartościowe” i „papiery wartościowe rynku pieniężnego” należy rozumieć jako obejmujące wyłącznie kategorie pasywów „lokaty” i „wyemitowane dłużne papiery wartościowe” od danych miesięcznych za styczeń 2003 r.

⁽⁷¹⁾ Patrz rozporządzenie EBC z dnia 1 grudnia 1998 r. w sprawie stosowania stopy rezerw obowiązkowych (EBC/1998/15). Dalsze informacje na temat standardowego współczynnika odpisów można znaleźć na stronie internetowej EBC (www.ebc.int); patrz również strony internetowe Eurosystemu (załącznik 5).

Współczynniki rezerwy ustala EBC przy uwzględnieniu maksymalnego limitu określonego w rozporządzeniu Rady (WE) dotyczącym stosowania rezerw obowiązkowych przez Europejski Bank Centralny. EBC stosuje jednolity niezerowy współczynnik rezerwy do większości pozycji zaliczonych do podstawy rezerwy. Ten współczynnik rezerwy jest określony w rozporządzeniu EBC w sprawie rezerw obowiązkowych. EBC ustala zerowy współczynnik rezerwy w stosunku do następujących kategorii pasywów: „lokaty o uzgodnionym terminie zapadalności ponad dwa lata”, „lokaty zwrotne na żądanie na żądanie ponad dwa lata”, „umowy typu repo” i „dłużne papiery wartościowe o uzgodnionym terminie zapadalności ponad dwa lata” (patrz rubryka 11). EBC może w każdym czasie zmienić współczynnik rezerwy. Zmiany współczynników rezerwy są ogłaszane przez EBC z wyprzedzeniem przed pierwszym okresem utrzymywania rezerw, w którym zmiana będzie obowiązywać.

RUBRYKA 11

Podstawa i współczynniki rezerw

A. Pasywa objęte podstawą rezerwy, do których stosuje się dodatni współczynnik rezerwy

Lokaty

- Lokaty overnight
- Lokaty o uzgodnionym terminie zapadalności do dwóch lat
- Lokaty zwrotne na żądanie do dwóch lat

Wyemitowane dłużne papiery wartościowe

- Dłużne papiery wartościowe o uzgodnionym terminie zapadalności do dwóch lat

Papiery wartościowe rynku pieniężnego

- Papiery wartościowe rynku pieniężnego

B. Pasywa objęte podstawą rezerwy, do których stosuje się zerowy współczynnik rezerwy

Lokaty

- Lokaty o uzgodnionym terminie zapadalności ponad dwa lata
- Lokaty zwrotne na żądanie ponad dwa lata
- Umowy typu repo

Wyemitowane dłużne papiery wartościowe

- Dłużne papiery wartościowe o uzgodnionym terminie zapadalności ponad dwa lata

C. Pasywa wyłączone z podstawy rezerwy

- Zobowiązania wobec innych instytucji podlegających systemowi rezerw obowiązkowych Eurosystemu
- Zobowiązania wobec EBC i krajowych banków centralnych

b) Obliczanie rezerw obowiązkowych

Rezerwę obowiązkową dla poszczególnych instytucji oblicza się, stosując do kwalifikowanych pasywów współczynniki rezerwy dla danych kategorii pasywów.

Każda instytucja odlicza jednolitą, zryczałowaną wielkość od rezerwy obowiązkowej w każdym Państwie Członkowskim, w którym posiada zakład. Wielkość zryczałowanego odpisu określa rozporządzenie EBC w sprawie stopy rezerw obowiązkowych. Przyznanie takiego odpisu pozostaje bez uszczerbku dla prawnych zobowiązań instytucji podlegających systemowi rezerw obowiązkowych Eurosystemu ⁽⁷²⁾.

Wielkość rezerwy obowiązkowej dla każdego okresu utrzymywania zaokrągła się do najbliższego całego euro.

⁽⁷²⁾ Dla instytucji posiadających zezwolenie na przekazywanie danych statystycznych jako grupa na skonsolidowanych zasadach zgodnie postanowieniami dotyczącymi ram sprawozdawczych dla pieniężnej i bankowej EBC (patrz załącznik 4), udzielone zostanie tylko jedno takie zezwolenie dla grupy jako całości, chyba że instytucje przekazują dane na temat podstawy rezerw i stanu rezerw o wystarczającej szczegółowości umożliwiającej Eurosystemowi zweryfikowanie i poprawności i jakości oraz ustalenie odpowiedniej rezerwy obowiązkowej dla poszczególnych instytucji w grupie.

7.4. Utrzymywanie rezerw

a) Okres utrzymywania

Okres utrzymywania wynosi jeden miesiąc, od 24 dnia kalendarzowego każdego miesiąca do 23 dnia kalendarzowego następnego miesiąca.

b) Utrzymywanie rezerw

Każda instytucja musi utrzymywać swoje rezerwy obowiązkowe na jednym lub więcej rachunkach rezerw w krajowym banku centralnym w Państwie Członkowskim, w którym jest ustanowiona. Dla instytucji posiadających więcej jeden podmiot w Państwie Członkowskim, rzeczywista siedziba odpowiada za spełnienie łącznych wymogów w zakresie rezerwy obowiązkowej dla wszystkich krajowych podmiotów instytucji⁽⁷³⁾. Instytucja posiadająca zakłady w więcej niż jednym Państwie Członkowskim musi utrzymywać rezerwy obowiązkowe w krajowym banku centralnym każdego Państwa Członkowskiego, w którym posiada zakład w stosunku do swojej podstawy rezerwy w danym Państwie Członkowskim.

Rachunki rozliczeń instytucji w krajowych bankach centralnych można wykorzystać jako rachunki rezerw. Rezerwy utrzymywane na rachunkach rozliczeń można wykorzystać do celów rozliczeń w ciągu dnia. Dzienna wielkość utrzymywanej rezerwy instytucji jest obliczana jako saldo na koniec dnia na jej rachunku rezerw.

Instytucja może ubiegać się w krajowym banku centralnym w Państwie Członkowskim, w którym ta instytucja jest rezydentem, o zezwolenie na utrzymywanie wszystkich swoich rezerw obowiązkowych pośrednio przez pośrednika. Możliwość utrzymywania rezerw przez pośrednika zasadniczo ogranicza się do instytucji, które posiadają taką strukturę, że część działalności administracyjnej (np. zarządzanie skarbem) wykonywana jest zazwyczaj przez pośrednika (np. sieci banków oszczędnościowych i banki spółdzielcze mogą centralizować swoje rezerwy). Utrzymywanie rezerw obowiązkowych przez pośrednika podlega przepisom określonym w rozporządzeniu EBC w sprawie rezerw obowiązkowych.

c) Oprocentowanie rezerw

Rezerwy obowiązkowe oprocentowane są w okresie utrzymywania według przeciętnej stopy procentowej EBC (ważonej zgodnie z liczbą dni kalendarzowych) stosowanej w głównych operacjach refinansowych, obliczanej według wzoru określonego w rubryce 12. Rezerwy ponad obowiązkową wielkość nie są oprocentowane. Odsetki wypłacane są w drugim dniu roboczym KBC po zakończeniu okresu utrzymywania, za który naliczono odsetki.

RUBRYKA 12

Obliczanie odsetek od rezerw obowiązkowych

Rezerwy obowiązkowe oprocentowane są zgodnie z następującym wzorem:

$$R_t = \frac{H_t \cdot n_t \cdot r_t}{100 \cdot 360}$$

$$r_t = \sum_{i=1}^{n_t} \frac{MR_i}{n_t}$$

gdzie:

R_t = odsetki do wypłacenia od rezerw obowiązkowych za okres utrzymywania t .

H_t = przeciętna dzienna wielkość rezerw w okresie utrzymywania t .

n_t = liczba dni kalendarzowych w okresie utrzymywania t .

r_t = stopa oprocentowania rezerw obowiązkowych w okresie utrzymywania t . W przypadku stosowania dwóch cyfr po przecinku stopę zaokrągla się według obowiązujących standardów.

i = dzień kalendarzowy i w okresie utrzymywania t .

MR_i = krańcowa stopa procentowa dla ostatniej głównej operacji refinansowej rozliczonej przed dniem kalendarzowym i . Jeżeli przeprowadzono więcej niż jedną główną operację refinansową rozliczoną tego samego dnia, stosuje się średnią arytmetyczną stóp marginalnych przeprowadzanych równoległe operacji.

⁽⁷³⁾ Jeżeli instytucja nie posiada rzeczywistej siedziby w Państwie Członkowskim, w którym jest ustanowiona, musi wyznaczyć oddział główny, który będzie wówczas odpowiedzialny za spełnienie łącznych wymagań dotyczących rezerw obowiązkowych dla wszystkich zakładów tej instytucji działających w danym Państwie Członkowskim.

7.5. Sprawozdawczość i weryfikacja podstawy rezerw

W celu zastosowania rezerw obowiązkowych pozycje podstawy rezerw obliczane są przez same instytucje zobowiązane do utrzymywania rezerw obowiązkowych i przekazywane są krajowym bankom centralnym w ogólnych ramach statystyki pieniężnej i bankowej EBC (patrz załącznik 4). Art. 5 rozporządzenia EBC EBC/1998/15 określa procedury potwierdzania i, w wyjątkowych przypadkach, rewizji podstawy rezerwy i wielkości rezerwy obowiązkowej instytucji.

Dla instytucji, które posiadają zezwolenie na występowanie w charakterze pośredników dla utrzymywania rezerw obowiązkowych innych instytucji, specjalne wymagania w zakresie sprawozdawczości określa rozporządzenie EBC w sprawie rezerw obowiązkowych. Utrzymywanie rezerw przez pośrednika nie zmienia obowiązków w zakresie sprawozdawczości statystycznej instytucji utrzymującej rezerwy przez pośrednika.

EBC i krajowe banki centralne mają prawo, w zakresie rozporządzenia Rady (WE) dotyczącego stosowania rezerw obowiązkowych przez Europejski Bank Centralny, weryfikować dokładność i jakość zgromadzonych danych.

7.6. Niespełnienie wymagań związanych z utrzymywaniem rezerw obowiązkowych

Niespełnienie wymagań związanych z utrzymywaniem rezerw obowiązkowych powstaje, jeżeli przeciętne saldo na koniec dnia kalendarzowego na rachunku rezerw obowiązkowych instytucji w okresie utrzymywania jest niższe od wymaganej wielkości rezerwy obowiązkowej na ten okres utrzymywania.

Jeżeli instytucja nie spełnia wszystkich lub części wymogów w zakresie rezerwy obowiązkowej, EBC może, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) dotyczącym stosowania rezerw obowiązkowych przez Europejski Bank Centralny, nałożyć jedną z następujących sankcji:

- płatność w wysokości do 5 punktów procentowych powyżej krańcowej stopy kredytowej, naliczona od wielkości rezerwy obowiązkowej, której dana instytucja nie odprowadziła, lub
- płatność w wysokości do dwukrotnej wielkości krańcowej stopy kredytowej, naliczona od wielkości rezerwy obowiązkowej, której dana instytucja nie odprowadziła, lub
- zobowiązanie danej instytucji do złożenia nieoprocentowanej lokaty w EBC lub krajowych bankach centralnych do wysokości trzykrotności kwoty rezerw obowiązkowych, których dana instytucja nie odprowadziła. Termin zapadalności depozytu nie może przekraczać okresu, w którym instytucja nie utrzymywała rezerw obowiązkowych.

Jeżeli instytucja nie spełnia innych obowiązków przewidzianych w rozporządzeniach i decyzjach EBC dotyczących systemu rezerw obowiązkowych Eurosystemu (np. jeżeli nie przekazuje terminowo odpowiednich danych lub dane te nie są prawidłowe), EBC jest uprawniony do nałożenia sankcji zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 2532/98 z dnia 23 listopada 1998 r. dotyczącym uprawnień Europejskiego Banku Centralnego do nakładania sankcji i rozporządzeniem EBC z dnia 23 września 1999 r. w sprawie uprawnień EBC do nakładania sankcji (EBC/1999/4). Zarząd EBC może określić i opublikować kryteria, zgodnie z którymi będzie stosować sankcje przewidziane w art. 7 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 2531/98 z dnia 23 listopada 1998 r. dotyczącego stosowania stóp rezerw obowiązkowych przez Europejski Bank Centralny ⁽⁷⁴⁾.

Ponadto w przypadku poważnego naruszenia wymagań dotyczących rezerw obowiązkowych, Eurosystem może zawiesić udział kontrahentów w operacjach otwartego rynku.

⁽⁷⁴⁾ Te kryteria zostały przedstawione w informacji opublikowanej w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* w dniu 11 lutego 2000 r. zatytułowanej „Informacja Europejskiego Banku Centralnego w sprawie nakładania sankcji za naruszenie zobowiązania do utrzymywania rezerw obowiązkowych”.

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK 1

Przykłady operacji polityki pieniężnej i procedur

Wykaz przykładów

Przykład 1 Zapewniająca płynność transakcja warunkowa na podstawie przetargu kwotowego

Przykład 2 Zapewniająca płynność transakcja warunkowa na podstawie przetargu procentowego

Przykład 3 Emisja certyfikatów dłużnych EBC na podstawie przetargu procentowego

Przykład 4 Absorbujący płynność swap walutowy na podstawie przetargu procentowego

Przykład 5 Zapewniający płynność swap walutowy na podstawie przetargu procentowego

Przykład 6 Środki kontroli ryzyka

PRZYKŁAD 1

Zapewniająca płynność transakcja warunkowa na podstawie przetargu kwotowego

EBC podejmuje decyzję o zapewnieniu płynności na rynku za pomocą transakcji warunkowej przeprowadzonej na podstawie procedury przetargu kwotowego.

Trzech kontrahentów składa następujące oferty:

Kontrahent	Oferta (w milionach EUR)
Bank 1	30
Bank 2	40
Bank 3	70
Ogółem	140

EBC podejmuje decyzję o przydzieleniu 105 milionów EUR ogółem.

Procent przydziału wynosi:

$$\frac{105}{(30 + 40 + 70)} = 75 \%$$

Przydział kontrahentom wynosi:

Kontrahent	Oferta (w milionach EUR)	Przydział (w milionach EUR)
Bank 1	30	22,5
Bank 2	40	30,0
Bank 3	70	52,5
Ogółem	140	105,0

PRZYKŁAD 2

Zapewniająca płynność transakcja warunkowa na podstawie przetargu procentowego

EBC podejmuje decyzję o zapewnieniu płynności na rynku za pomocą transakcji typu warunkowe przeprowadzonej na podstawie procedury przetargu procentowego.

Trzech kontrahentów składa następujące oferty:

Stopa procentowa (%)	Kwota (w milionach EUR)				
	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Oferty ogółem	Łączne oferty
3,15				0	0
3,10		5	5	10	10
3,09		5	5	10	20
3,08		5	5	10	30
3,07	5	5	10	20	50
3,06	5	10	15	30	80
3,05	10	10	15	35	115
3,04	5	5	5	15	130
3,03	5		10	15	145
Ogółem	30	45	70	145	

EBC podejmuje decyzję o przydzieleniu 94 milionów EUR, nakładając krańcową stopę procentową w wysokości 3,05 %.

Wszystkie oferty powyżej 3,05 % (dla łącznej kwoty 80 milionów EUR) są całkowicie zaspokajane. Przy 3,05 % procent przydziału wynosi:

$$\frac{94 - 80}{35} = 40 \%$$

Przydział w odniesieniu do banku 1 przy marginalnej stopie procentowej wynosi na przykład:

$$0,4 \times 10 = 4$$

Całkowity przydział w odniesieniu do banku 1 wynosi:

$$5 + 5 + 4 = 14$$

Wyniki przydziału mogą być zestawione następująco:

Kontrahenci	Kwota (w milionach EUR)			
	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Ogółem
Oferty ogółem	30,0	45,0	70,0	145
Całkowity przydział	14,0	34,0	46,0	94

Jeżeli procedura przydziału stosuje jedną stawkę (przetarg holenderski), stopa procentowa zastosowana do kwot przydzielonych kontrahentom wynosi 3,05 %.

Jeżeli procedura przydziału stosuje wiele stawek (przetarg amerykański), żadna stopa procentowa nie ma zastosowania do kwot przydzielonych kontrahentom; na przykład bank 1 otrzymuje 5 milionów EUR przy 3,07 %, 5 milionów EUR przy 3,06 % oraz 4 miliony EUR przy 3,05 %.

PRZYKŁAD 3

Emisja certyfikatów dłużnych EBC na podstawie przetargu procentowego

EBC podejmuje decyzję o zaabsorbowaniu płynności z rynku poprzez wydanie certyfikatów dłużnych przy wykorzystaniu procedury przetargu procentowego.

Trzech kontrahentów składa następujące oferty:

Stopa procentowa (%)	Kwota (w milionach EUR)				Łączne oferty
	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Ogółem	
3,00				0	0
3,01	5		5	10	10
3,02	5	5	5	15	25
3,03	5	5	5	15	40
3,04	10	5	10	25	65
3,05	20	40	10	70	135
3,06	5	10	10	25	160
3,08	5		10	15	175
3,10		5		5	180
Ogółem	55	70	55	180	

EBC podejmuje decyzję o przydzieleniu 124,5 milionów EUR, nakładając krańcową stopę procentową w wysokości 3,05 %.

Wszystkie oferty poniżej 3,05 % (dla łącznej kwoty 65 milionów EUR) są całkowicie zaspokojone. Przy 3,05 % procent przydziału wynosi:

$$\frac{124,5 - 65}{70} = 85 \%$$

Przydział w odniesieniu do banku 1 przy marginalnej stopie procentowej wynosi na przykład:

$$0,85 \times 20 = 17$$

Całkowity przydział w odniesieniu do banku 1 wynosi:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 17 = 42$$

Wyniki przydziału mogą być zestawione następująco:

Kontrahenci	Kwota (w milionach EU)			
	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Ogółem
Oferty ogółem	55,0	70,0	55,0	180,0
Całkowity przydział	42,0	49,0	33,5	124,5

PRZYKŁAD 4

Absorbujący płynność swap walutowy na podstawie przetargu procentowego

EBC podejmuje decyzję o zaabsorbowaniu płynności z rynku, realizując swap walutowy w stopie EUR/USD za pomocą procedury przetargu procentowego. (Uwaga: Obrót EUR jest dokonywany przy premii w tym przypadku).

Trzech kontrahentów składa następujące oferty:

Punkty swap (× 10 000)	Kwota (w milionach EUR)				Łączne oferty
	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Ogółem	
6,84				0	0
6,80	5		5	10	10
6,76	5	5	5	15	25
6,71	5	5	5	15	40
6,67	10	10	5	25	65
6,63	25	35	40	100	165
6,58	10	20	10	40	205
6,54	5	10	10	25	230
6,49		5		5	235
Ogółem	65	90	80	235	

EBC podejmuje decyzję o przydzieleniu 158 milionów EUR, nakładając krańcowe punkty swap w wysokości 6,63. Wszystkie oferty powyżej 6,63 (dla łącznej kwoty 65 milionów EUR) są całkowicie zaspokojone. Przy 6,63 procent przydziału wynosi:

$$\frac{158 - 65}{100} = 93 \%$$

Przydział w odniesieniu do banku 1 przy krańcowych punktach swap wynosi na przykład:

$$0,93 \times 25 = 23,25$$

Całkowity przydział w odniesieniu do banku 1 wynosi:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 23,25 = 48,25$$

Wyniki przydziału mogą być zestawione następująco:

Kontrahenci	Kwota (w milionach EUR)			
	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Ogółem
Oferty ogółem	65,0	90,0	80,0	235,0
Całkowity przydział	48,25	52,55	57,20	158,0

EBC ustala punktowy kurs wymiany EUR/USD dla operacji w wysokości 1,1300.

Jeżeli procedura przydziału stosuje jedną stopę (przetarg holenderski), w dniu rozpoczęcia operacji Eurosystem skupuje 158 000 000 EUR oraz sprzedaje 178 540 000 USD. W dniu zapadalności operacji Eurosystem sprzedaje 158 000 000 EUR oraz skupuje 178 644 754 USD (stawka terminowa wynosi $1,130663 = 1,1300 + 0,000663$).

Jeżeli procedura przydziału stosuje wiele stop (przetarg amerykański), Eurosystem dokonuje wymiany kwot EUR oraz USD jak wskazano w następującej tabeli:

Transakcja punktowa			Transakcje terminowe		
Kurs wymiany	Skup EUR	Sprzedaż USD	Kurs wymiany	Sprzedaż EUR	Skup USD
1,1300			1,130684		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130680	10 000 000	11 306 800
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130676	15 000 000	16 960 140
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130671	15 000 000	16 960 065
1,1300	25 000 000	28 250 000	1,130667	25 000 000	28 266 675
1,1300	93 000 000	105 090 000	1,130663	93 000 000	105 151 659
1,1300			1,130658		
1,1300			1,130654		
1,1300			1,130649		
Ogółem	158 000 000	178 540 000		158 000 000	178 645 339

PRZYKŁAD 5

Zapewniający płynność swap walutowy na podstawie przetargu procentowego

EBC podejmuje decyzję o zapewnieniu płynności na rynku, realizując swap walutowy w stopie EUR/USD za pomocą procedury przetargu procentowego. (Uwaga: Obrót EUR jest dokonywany przy premii w niniejszym przypadku)

Trzech kontrahentów składa następujące oferty:

Punkty swap (× 10 000)	Kwota (w milionach EUR)				Łączne oferty
	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Ogółem	
6,23					
6,27	5		5	10	10
6,32	5		5	10	20
6,36	10	5	5	20	40
6,41	10	10	20	40	80
6,45	20	40	20	80	160
6,49	5	20	10	35	195
6,54	5	5	10	20	215
6,58		5		5	220
Ogółem	60	85	75	220	

EBC podejmuje decyzję o przydzieleniu 197 milionów EUR, nakładając marginalne punkty swap w wysokości 6,54. Wszystkie oferty poniżej 6,54 (dla łącznej kwoty 195 milionów EUR) są całkowicie zaspokojone. Przy 6,54 procent przydziału wynosi:

$$\frac{197 - 195}{20} = 10\%$$

Przydział w odniesieniu do banku 1 przy krańcowych punktach swap wynosi na przykład:

$$0,10 \times 5 = 0,5$$

Całkowity przydział w odniesieniu do banku 1 wynosi:

$$5 + 5 + 10 + 10 + 20 + 5 + 0,5 = 55,5$$

Wyniki przydziału mogą być zestawione następująco:

Kontrahenci	Kwota (w milionach EUR)			
	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Ogółem
Oferty ogółem	60,0	85,0	75,0	220
Całkowity przydział	55,5	75,5	66,0	197

EBC ustala punktowy kurs wymiany EUR/USD dla operacji w wysokości 1,1300.

Jeżeli procedura przydziału stosuje jedną stopę (przetarg holenderski), w dniu rozpoczęcia operacji Eurosystem skupuje 197 000 000 EUR oraz sprzedaje 222 610 000 USD. W dniu zapadalności operacji Eurosystem sprzedaje 197 000 000 EUR oraz skupuje 222 738 838 USD (terminowy kurs wymiany wynosi $1,130654 = 1,1300 + 0,000654$).

Jeżeli procedura przydziału stosuje wiele stop (przetarg amerykański), Eurosystem dokonuje wymiany kwot EUR oraz USD jak wskazano w następującej tabeli:

Transakcje punktowe			Transakcje terminowe		
Kurs wymiany	Sprzedaż EUR	Skup USD	Kurs wymiany	Skup EUR	Sprzedaż USD
1,1300			1,130623		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130627	10 000 000	11 306 270
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130632	10 000 000	11 306 320
1,1300	20 000 000	22 600 000	1,130636	20 000 000	22 612 720
1,1300	40 000 000	45 200 000	1,130641	40 000 000	45 225 640
1,1300	80 000 000	90 400 000	1,130645	80 000 000	90 451 600
1,1300	35 000 000	39 550 000	1,130649	35 000 000	39 572 715
1,1300	2 000 000	2 260 000	1,130654	2 000 000	2 261 308
1,1300			1,130658		
Ogółem	197 000 000	222 610 000		197 000 000	222 736 573

PRZYKŁAD 6

Środki kontroli ryzyka

Niniejszy przykład ilustruje ramy kontroli ryzyka stosowane do aktywów podstawowych wykorzystywanych w operacjach Eurosystemu zapewniających płynność ⁽¹⁾. Przykład jest oparty na domniemaniu, że kontrahent uczestniczy w następujących operacjach polityki pieniężnej Eurosystemu:

- główne operacje refinansowe rozpoczynające się dnia 28 czerwca 2000 r. a kończące się dnia 12 lipca 2000 r., w przypadku gdy kontrahentowi przydzielono 50 milionów EUR,
- średniokresowe operacje refinansowe rozpoczynające się dnia 29 czerwca 2000 r. a kończące się dnia 28 września 2000 r., w przypadku gdy kontrahentowi przydzielono 45 milionów EUR, oraz
- operacje refinansowe rozpoczynające się dnia 5 lipca 2000 r., a kończące się dnia 12 września 2000 r., w przypadku gdy kontrahentowi przydzielono 10 milionów EUR.

Cechy aktywów podstawowych poziomu 1 wykorzystywanych przez kontrahenta w celu pokrycia tych operacji jak określono w tabeli 1 poniżej.

Tabela 1 — Podstawowe aktywa poziomu 1 wykorzystywane w transakcjach

Cechy					
Nazwa	Termin zapadalności	Określenie kuponu	Częstotliwość kuponu	Końcowa zapadalność	Cięcie
Obligacja A	26.8.2002	Ustalone	6 miesięcy	2 lata	1,5 %
FRN B	15.11.2002	Uprzednio ustalane zmienne	12 miesięcy	2 lata	0,0 %
Obligacja C	5.5.2010	Kupon zerowy		10 lat	5,0 %

Ceny (w tym narosłe odsetki)					
28.6.2000	29.6.2000	30.6.2000	3.7.2000	4.7.2000	5.7.2000
102,63 %	101,98 %	100,57 %	101,42 %	100,76 %	101,21 %
	98,35 %	97,95 %	98,15 %	98,75 %	99,02 %
					55,125 %

Systemy indywidualne

Po pierwsze, zakłada się, że transakcje są realizowane z krajowym bankiem centralnym przy wykorzystaniu systemu, w którym podstawowe aktywa są zindywidualizowane dla każdej transakcji. W systemach indywidualnych wycena aktywów podstawowych jest prowadzona codziennie. Ramy kontroli ryzyka mogą być zatem opisane następująco (patrz również tabela 2):

1. Dla każdej transakcji zawartej przez kontrahenta pierwotny margines 2 % jest stosowany jeżeli termin zapadalności operacji przekracza jeden dzień roboczy.
2. Dnia 28 czerwca 2000 r. kontrahent zawiera transakcje odkupu z krajowym bankiem centralnym, który nabywa 50 milionów EUR obligacji A. Obligacja A jest stałą obligacją kuponową zapadalną dnia 26 sierpnia 2002 r. Ma zatem końcową zapadalność wynoszącą 2 lata, z tego powodu wymagająca cięcia w wycenie równą 1,5 %. Cena rynkowa obligacji A na jej rynku referencyjnym w tym dniu wynosi 102,63 %, co obejmuje narosłe odsetki na kuponie. Kontrahent jest zobowiązany do przedstawienia wartości obligacji A, która po potrąceniu cięcia w wycenie równej 1,5 % przekracza 51 milionów EUR (co odpowiada przydzielonej kwocie 50 milionów EUR plus pierwotny margines 2 %). Kontrahent zatem dostarcza obligację A dla wartości nominalnej 50,5 milionów EUR, której skorygowana wartość rynkowa wynosi w tym dniu 51 050 728 EUR.
3. Dnia 29 czerwca 2000 r. kontrahent zawiera transakcje odkupu z krajowym bankiem centralnym, który nabywa 21,5 miliona EUR obligacji A (cena rynkowa 101,98 %, cięcie w wycenie 1,5 %) oraz 25 milionów EUR aktywów B (cena rynkowa 98,35 %). Aktywa B są zmiennie oprocentowane (FRN) z roczną z góry ustaloną płatnością kuponu, do której 0 % cięcia w wycenie ma zastosowanie. Skorygowana wartość rynkowa obligacji A oraz FRN B w tym dniu wynosi 46 184 315 EUR, zatem przekracza wymaganą kwotę 45 900 000 EUR (45 milionów EUR plus pierwotny margines 2 %).

⁽¹⁾ Przykład opiera się na założeniu, że w kalkulacji konieczności wezwania do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego uwzględnione są narosłe odsetki w zakresie zapewnionej płynności i zastosowany jest punkt spustowy 1 % zapewnionej płynności.

Dnia 30 czerwca 2000 r. podstawowe aktywa są ponownie oceniane: cena rynkowa obligacji A wynosi 100,57 %, a cena rynkowa FRN B wynosi 97,95 %. Narosłe odsetki wynoszą 11 806 EUR w zakresie głównych operacji refinansowych rozpoczętych dnia 28 czerwca 2000 r. i 5 625 EUR w zakresie średniookresowych operacji refinansowych rozpoczętych dnia 29 czerwca 2000 r. Skutkiem tego, skorygowana wartość obligacji A w pierwszej transakcji spada poniżej marginalnej kwoty transakcji (zapewniona płynność plus narosłe odsetki plus pierwotny margines) do około 1 miliona EUR. Kontrahent przekazuje 1 milion EUR obligacji A w wartości nominalnej, która, po potrąceniu cięcia 1,5 % z wartości rynkowej opartej na cenie 100,57 %, rekonstruuje dostateczne dodatkowe pokrycie pieniężne ⁽¹⁾. Żadne wezwania do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego nie są konieczne przy drugiej transakcji, ponieważ skorygowana wartość rynkowa podstawowych aktywów wykorzystanych w tej transakcji (45 785 712 EUR), chociaż nieznacznie poniżej zdeponowanej kwoty (45 905 738 EUR), nie spada poniżej poziomu spustowego (zdeponowana kwota minus 1 %) 45 455 681 EUR ⁽²⁾.

4. W dniach 3 oraz 4 lipca 2000 r. podstawowe aktywa są ponownie wyceniane bez skutku w odniesieniu do jakiegokolwiek wezwania do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego dla transakcji zawartych w dniach 28 oraz 29 czerwca 2000 r. W dniu 4 lipca 2000 r. narosłe odsetki wynoszą 35 417 EUR oraz 28 125 EUR.
5. W dniu 5 lipca 2000 r. kontrahent zawiera transakcję odkupu z krajowym bankiem centralnym, który nabywa 10 milionów EUR obligacji C. Obligacja C jest obligacją kuponu zerowego o wartości rynkowej 55,125 % w tym dniu. Kontrahent przekazuje 19,5 miliona EUR obligacji C w wartości nominalnej. Obligacja kuponu zerowego ma termin zapadalności końcowej około 10 lat, a zatem wymaga cięcia w wycenie w wysokości 5 %.

System łączony

Po drugie, zakłada się, że transakcje są realizowane z krajowym bankiem centralnym przy wykorzystaniu systemu łączonego. Aktywa włączone w pulę aktywów wykorzystane przez kontrahenta nie są zindywidualizowane dla konkretnych transakcji.

Taka sama sekwencja transakcji jest wykorzystywana w niniejszym przykładzie jak w powyższym przykładzie ilustrującym system indywidualny. Główna różnica polega na tym, że terminy ponownej wyceny, skorygowana wartość rynkowa wszystkich aktywów w puli musi pokryć zdeponowane kwoty wszystkich nieuregulowanych operacji z krajowym bankiem centralnym. Skutkiem tego wezwanie do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego dokonane w dniu 30 czerwca 2000 r. jest nieznacznie wyższe (1 106 035 EUR) niż było wymagane w systemie indywidualnym, z powodu efektu spustowego w zakresie transakcji zawartych w dniu 29 czerwca 2000 r. Kontrahent przekazuje 1,15 miliona EUR obligacji A w wartości nominalnej, która, po potrąceniu cięcia 1,5 % z wartości rynkowej opartej na cenie 100,57 %, rekonstruuje dostateczne dodatkowe pokrycie pieniężne. Ponadto w dniu 12 lipca 2000 r., gdy główne operacje refinansowe zawarte dnia 28 czerwca 2000 r. stają się wymagalne, kontrahent może przechowywać aktywa na swoich rachunkach gwarancyjnych a zatem automatycznie korzystać z możliwości ponownego pożyczania w granicach punktów spustowych na zasadzie spłaty w ciągu dnia lub „overnight” (z pierwotnym marginesem 1 % zastosowanym do tych transakcji). Ramy kontroli ryzyka w systemie łączonym są opisane w tabeli 3.

⁽¹⁾ Krajowe banki centralne mogą dokonywać wezwań do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego raczej w gotówce niż w papierach wartościowych.

⁽²⁾ Jeżeli depozyt ma być wpłacony kontrahentowi przez krajowy bank centralny w odniesieniu do drugiej transakcji, takie depozyty mogą w niektórych przypadkach być odliczone w ramach depozytu płaconego krajowemu bankowi centralnemu przez kontrahenta w odniesieniu do pierwszej transakcji. Skutkiem tego wystąpiłoby tylko rozliczenie depozytu.

Tabela 2 — System indywidualny

Data	Nieuregulowane transakcje	Data rozpoczęcia	Data zakończenia	Stopa procentowa	Kwota	Narosłe odsetki
28.6.2000	Główne operacje refinansowe	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	0
29.6.2000	Główne operacje refinansowe	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	5 903
	Średniookresowe operacje refinansowe	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	
30.6.2000	Główne operacje refinansowe	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	11 806
	Średniookresowe operacje refinansowe	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	5 625
30.6.2000	Główne operacje refinansowe	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	11 806
	Średniookresowe operacje refinansowe	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	5 625
3.7.2000	Główne operacje refinansowe	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	29 514
	Średniookresowe operacje refinansowe	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	22 500
4.7.2000	Główne operacje refinansowe	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	35 417
	Średniookresowe operacje refinansowe	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	28 125
5.7.2000	Główne operacje refinansowe	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	41 319
	Średniookresowe operacje refinansowe	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	33 750
	Główne operacje refinansowe	5.7.2000	19.7.2000	4,25 %	10 000 000	0

Pierwotny margines	Kwota marginesu	Dolna kwota spustowa	Górna kwota spustowa	Skorygowana wartość rynkowa	Wezwanie do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego	Data
2 %	51 000 000	50 500 000	51 500 000	51 050 728	0	28.6.2000
2 %	51 006 021	50 505 962	51 506 080	50 727 402	0	29.6.2000
2 %	45 900 000	45 450 000	46 350 000	46 184 315	0	
2 %	51 012 042	50 511 924	51 512 160	50 026 032	- 986 009	30.6.2000
2 %	45 905 738	45 455 681	46 355 794	45 785 712	0	
2 %	51 012 042	50 511 924	51 512 160	51 016 647	0	30.6.2000
2 %	45 905 738	45 455 681	46 355 794	45 785 712	0	
2 %	51 030 104	50 529 809	51 530 399	51 447 831	0	3.7.2000
2 %	45 922 950	45 472 725	46 373 175	46 015 721	0	
2 %	51 036 125	50 535 771	51 536 479	51 113 029	0	4.7.2000
2 %	45 928 688	45 478 406	46 378 969	46 025 949	0	
2 %	51 042 146	50 541 733	51 542 559	51 341 303	0	5.7.2000
2 %	45 934 425	45 484 088	46 384 763	46 188 748	0	
2 %	10 200 000	10 100 000	10 300 000	10 211 906	0	

Tabela 3 — System łączony

Data	Nieuregulowane transakcje	Data rozpoczęcia	Data zakończenia	Stopa procentowa	Kwota	Narosłe odsetki
28.6.2000	Główne operacje refinansowe	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	0
29.6.2000	Główne operacje refinansowe	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	5 903
	Średniokresowe operacje refinansowe	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	
30.6.2000	Główne operacje refinansowe	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	11 806
	Średniokresowe operacje refinansowe	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	5 625
30.6.2000	Główne operacje refinansowe	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	11 806
	Średniokresowe operacje refinansowe	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	5 625
3.7.2000	Główne operacje refinansowe	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	29 514
	Średniokresowe operacje refinansowe	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	22 500
4.7.2000	Główne operacje refinansowe	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	35 417
	Średniokresowe operacje refinansowe	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	28 125
5.7.2000	Główne operacje refinansowe	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	41 319
	Średniokresowe operacje refinansowe	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	33 750
	Główne operacje refinansowe	5.7.2000	19.7.2000	4,25 %	10 000 000	0

Pierwotny margines	Kwota marginesu	Dolna kwota spustowa	Górna kwota spustowa	Skorygowana wartość rynkowa	Wezwanie do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego	Data
2 %	51 000 000	50 500 000	51 500 000	51 050 728	0	28.6.2000
2 %	96 906 021	95 955 962	97 856 080	96 911 716	0	29.6.2000
2 %	96 917 779	95 967 605	97 867 953	95 811 744	- 1 106 035	30.6.2000
2 %	96 917 779	95 967 605	97 867 953	96 802 358	0	30.6.2000
2 %	96 953 054	96 002 534	97 903 574	97 613 399	0	3.7.2000
2 %	96 964 813	96 014 177	97 915 448	97 287 850	0	4.7.2000
2 %	107 176 571	106 125 820	108 227 322	107 891 494	0	5.7.2000

ZAŁĄCZNIK 2

Glosariusz

Agent finansowy: podmiot, który podejmuje się przechowywania i administrowania papierami wartościowymi i innymi aktywami finansowymi na rzecz innych podmiotów.

Agent rozliczeniowy: instytucja, która prowadzi rozliczenia (np. ustalenie pozycji rozliczeniowej, monitorowanie wymiany rozliczeń itp.) dla systemów transferów lub innych uzgodnień wymagających rozliczenia.

Aktywa poziomu 1: zbywalne aktywa spełniające niektóre jednolite szerokie kryteria kwalifikujące obszaru euro określone przez EBC.

Aktywa poziomu 2: zbywalne lub niezbywalne aktywa, dla których kryteria kwalifikujące są ustalone przez krajowe banki centralne, podlegające zatwierdzeniu przez EBC.

Bankowość korespondencyjna: umowa, w ramach której jedna instytucja kredytowa zapewnia płatności i inne usługi dla drugiej instytucji kredytowej. Płatności przez korespondentów są często dokonywane poprzez rachunki wzajemne (rachunki *nostro* i *loro*), do których mogą być dołączone stałe linie kredytowe. Usługi bankowości korespondencyjnej są świadczone w skali międzynarodowej, ale są również znane jako powiązania agencyjne w niektórych przypadkach krajowych. Rachunek *loro* jest terminem stosowanym przez korespondenta dla określenia rachunku prowadzonego na rzecz zagranicznej instytucji kredytowej; zagraniczna instytucja kredytowa uważa z kolei ten rachunek jako jej rachunek *nostro*.

Bliskie powiązania: art. 1 ust. 26 dyrektywy 2000/12/WE Europejskiego Parlamentu i Rady z dnia 20 marca 2000 r. odnoszącej się do podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe brzmi jak następuje: „Bliskie powiązania oznaczają sytuację, w której dwie lub więcej osoby fizyczne lub prawne są ze sobą powiązane przez: a) udział kapitałowy, który oznacza posiadany bezpośrednio lub za pomocą stosunku kontroli udział dający prawo do ponad 20 % głosów lub kapitału przedsiębiorstwa; lub b) kontrolę, która oznacza związek zachodzący między przedsiębiorstwem dominującym i jego przedsiębiorstwem zależnym we wszystkich przypadkach określonych w art. 1 ust. 1 i 2 dyrektywy 83/349/EWG bądź też podobny związek między jakąkolwiek osobą fizyczną lub prawną i przedsiębiorstwem; wszelkie przedsiębiorstwa zależne danego przedsiębiorstwa zależnego będą również uważane za przedsiębiorstwa zależne przedsiębiorstwa dominującego najwyższego szczebla. Sytuacja, w której dwie lub więcej osób fizycznych lub prawnych jest trwale związanych z jedną i tą samą osobą przez stosunek kontroli również uważa się za bliskie powiązanie tych osób.”

Cena odkupu: cena, po której nabywca jest zobowiązany do odsprzedania aktywów w stosunku do transakcji w ramach umowy odkupu. Cena odkupu równa się sumie ceny nabycia i różnicy cenowej odpowiadającej oprocentowaniu rozszerzonej płynności w stosunku do terminu zapadalności danej transakcji.

Cena zakupu: cena, po której nabyte aktywa są sprzedane lub będą sprzedane nabywcy.

Centralny Depozyt Papierów Wartościowych (CDPW): instytucja, która prowadzi i administruje papierami wartościowymi lub innymi aktywami finansowymi, prowadzi rachunki emisyjne i umożliwia przetwarzanie transakcji w formie zapisów księgowych. Aktywa mogą występować albo fizycznie (ale blokowane przez CDPW) lub w formie zdemateryalizowanej (np. tylko jako zapisy elektroniczne).

Cięcie: patrz cięcia w wycenie.

Cięcia w wycenie: środek kontroli ryzyka stosowany w stosunku do aktywów podstawowych wykorzystywanych w transakcji warunkowej oznaczający, że bank centralny oblicza wartość podstawowych aktywów jako wartość rynkową aktywów pomniejszoną o pewien odsetek (cięcie). Eurosystem stosuje cięcia w wycenie celem odzwierciedlenia charakterystyki konkretnych aktywów, takich jak ostateczny termin zapadalności.

Czas EBC: czas miejsca, w którym jest zlokalizowany EBC.

Dematerializacja: wyeliminowanie fizycznych zaświadczeń lub dowodów własności, które reprezentują własność aktywów finansowych w taki sposób, aby aktywa finansowe występowały jedynie jako zapisy księgowe.

Depozytariusz: agent, którego główne zadanie polega na rejestrowaniu papierów wartościowych w sposób bezpośredni lub elektroniczny i prowadzeniu rejestru własności tych papierów wartościowych.

Depozyty umarżalne za wypowiedzeniem: rodzaj instrumentu składającego się z depozytów, których posiadacz musi respektować stały termin wypowiedzenia przed możliwością wycofania środków. W niektórych przypadkach istnieje możliwość wycofania pewnej stałej kwoty w określonym okresie lub wcześniejszego wycofania pod warunkiem zapłacenia kary.

Dzień handlowy (T): dzień, w którym wymiana handlowa (tj. umowa o transakcji finansowej między dwoma kontrahentami) dochodzi do skutku. Dzień handlowy może zbiec się z terminem rozliczenia transakcji (rozliczenie tego samego dnia) lub poprzedzać termin rozliczenia o określoną liczbę dni roboczych (termin rozliczenia jest określony jako T + przesunięcie rozliczenia w czasie).

Dzień roboczy Eurosystemu: dowolny dzień, w którym EBC i przynajmniej jeden krajowy bank centralny są otwarte dla prowadzenia operacji polityki pieniężnej Eurosystemu.

Dzień roboczy KBC: każdy dzień, w którym krajowy bank centralny poszczególnego Państwa Członkowskiego jest otwarty w celu prowadzenia operacji polityki pieniężnej Eurosystemu. W niektórych Państwach Członkowskich oddziały krajowego banku centralnego mogą być zamknięte w dniu roboczym KBC ze względu na lokalne lub regionalne święta. W takich przypadkach odpowiedni krajowy bank centralny jest zobowiązany informować z wyprzedzeniem kontrahentów o ustaleniach, jakie zostały poczynione dla transakcji dotyczących tych oddziałów.

Emitent: podmiot, który jest zobowiązany z tytułu papieru wartościowego lub innego instrumentu finansowego.

Europejski System Banków Centralnych: odnosi się do Europejskiego Banku Centralnego (EBC) i krajowych banków centralnych Państw Członkowskich UE. Należy zauważyć, że krajowe banki centralne Państw Członkowskich, które nie przyjęły jednej waluty zgodnie z Traktatem, zachowują swoje uprawnienia w zakresie polityki pieniężnej zgodnie z ustawodawstwem krajowym i w związku z tym nie uczestniczą w prowadzeniu polityki pieniężnej Eurosystemu.

Eurosystem: obejmuje Europejski Bank Centralny (EBC) i krajowe banki centralne Państw Członkowskich strefy EUR. Organami decyzyjnymi Eurosystemu są Rada Prezesów i Zarząd EBC.

Faktyczna stopa procentowa/360: stopa procentowa kredytu obliczana w stosunku dziennym, co oznacza, że stopa procentowa jest obliczana w stosunku do faktycznych dni kalendarzowych, na które dzielony jest kredyt, przyjmując, że rok ma 360 dni. Ta stopa procentowa kredytu obliczana w stosunku dziennym jest stosowana w operacjach polityki pieniężnej Eurosystemu.

Główna operacja refinansowa: regularna operacja otwartego rynku wykonywana przez Eurosystem w formie transakcji warunkowej. Główne operacje refinansowe, zazwyczaj z dwutygodniowym terminem zapadalności są realizowane w ramach cotygodniowych przetargów standardowych.

Instrument o stałym oprocentowaniu: instrument finansowy z kuponem ustalonym na cały okres trwania instrumentu.

Instrument odwrotnej zmiennej stopy procentowej: sekurytyzowany skrypt dłużny, w przypadku którego stopa procentowa płacona posiadaczowi skryptu zmienia się odwrotnym kierunku niż zmiany referencyjnej stopy procentowej.

Instrument o zmiennym oprocentowaniu: instrument finansowy z kuponem okresowo regulowanym w stosunku do wskaźnika odniesienia dla wykazania zmian średnio- i krótkoterminowych rynkowych stóp procentowych.

Institucja kredytowa: w tym dokumencie odnosi się do instytucji ujętej w definicji zawartej w art. 1. ust. 1 dyrektywy 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000 r. odnoszącej się do podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe, zmienionej dyrektywą 2000/28/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 września 2000 r. Tak więc instytucją kredytową jest: i) przedsiębiorstwo, którego działalność polega na przyjmowaniu depozytów lub innych funduszy podlegających zwrotowi od ludności oraz na przyznawaniu kredytów na swój własny rachunek; lub ii) przedsiębiorstwo lub inna osoba prawna niż wymienione w ppkt i), które emituje środki płatnicze w formie pieniądza elektronicznego. „Pieniądz elektroniczny” oznacza wartość pieniężną, jaką zawiera wierzycielność wobec emitenta, która jest: a) przechowywana w urządzeniu elektronicznym; b) emitowana po otrzymaniu środków pieniężnych w kwocie nie niższej wartościowo niż emitowana wartość pieniądza; i c) przyjęta jako środek płatniczy przez podmiot gospodarczy inne niż emitent.

Kontrahent: druga strona transakcji finansowej (np. każdej transakcji z bankiem centralnym).

Kraje EOG (Europejski Obszar Gospodarczy): Państwa Członkowskie UE oraz Islandia, Lichtenstein i Norwegia.

Krajowy bank centralny (KBC): w niniejszym dokumencie odnosi się do banku centralnego Państwa Członkowskiego UE, który przyjął jedną walutę zgodnie z Traktatem.

Krańcowa stopa procentowa: stopa procentowa, przy której następuje wyczerpanie ogólnego przydziału przetargowego.

Kredyt marginalny: kredyty i lokaty zaciągane w ramach Eurosystemu na koniec dnia, które kontrahenci mogą wykorzystać dla uzyskania jednodniowego kredytu z krajowego banku centralnego według z góry ustalonej stopy procentowej.

Kredyt zaciągany i spłacany w tym samym dniu: kredyt udzielany na okres krótszy niż jeden dzień roboczy. Może być udzielany przez banki centralne celem wyrównania niedopasowania w rozliczeniach płatności formie: i) zabezpieczonej traty; lub ii) zabezpieczonej operacji pożyczkowej lub umowy odkupu.

Kredyty i lokaty oferowane przez bank centralny na koniec dnia: kredyty i lokaty oferowane przez bank centralny kontrahentom z ich własnej inicjatywy. Eurosystem oferuje dwa jednodniowe kredyty i lokaty, kredyt marginalny i udogodnienie depozytowe.

Kupon dodany później: kupon na instrumencie o zmiennym oprocentowaniu określony na podstawie wartości pobranych ze wskaźnika odniesienia w określony terminie (lub terminach) w okresie naliczania kuponu.

Kupon prefiksowany: kupon na instrumencie o zmiennym oprocentowaniu określony na podstawie wartości pobranych ze wskaźnika odniesienia w określonym terminie (lub terminach) przed rozpoczęciem okresu naliczania kuponu.

Lokaty o uzgodnionym terminie zapadalności: rodzaj instrumentu składającego się głównie z lokat terminowych o danym terminie zapadalności które, w zależności od praktyki krajowej, mogą być albo niewymienialne przed terminem zapadalności lub wymienialne pod warunkiem zapłacenia kary finansowej. Kategoria ta obejmuje również niektóre niezbywalne instrumenty dłużne takie jak niezbywalne kwity depozytowe (nabywcy detaliczni).

Maksymalna stopa przetargowa: górny limit stopy procentowej, przy którym kontrahenci mogą składać oferty w przetargach procentowych. Odrzucane są oferty w cenie powyżej maksymalnej ceny przetargowej ogłaszanej przez EBC.

Maksymalny limit oferty: limit dla najwyższej możliwej do przyjęcia oferty składanej przez indywidualnego kontrahenta w operacji przetargowej. Eurosystem może narzucić maksymalne limity przetargowe w celu uniknięcia nieproporcjonalnie dużych ofert składanych przez kontrahentów indywidualnych.

Marginalne kwotowanie punktu swapowego: notowanie punktu swapowego, przy którym następuje wyczerpanie przydziału przetargowego.

Mechanizm płatniczy EBC: ustalenia płatnicze w ramach EBC i połączone z systemem TARGET w celu oddziaływania na: i) płatności między rachunkami prowadzonymi w EBC; i ii) płatności poprzez system TARGET między rachunkami prowadzonymi w EBC i rachunkami w krajowych bankach centralnych.

Mechanizm wzajemnego powiązania: w ramach systemu TARGET mechanizm wzajemnego powiązania zapewnia jednolite procedury i infrastrukturę, która pozwala na przekazywanie zleceń płatniczych z jednego krajowego systemu RTGS do drugiego.

Międzynarodowy Numer Identyfikacyjny Papierów Wartościowych: międzynarodowy kod identyfikacyjny przypisany do papierów wartościowych emitowanych na rynkach finansowych.

Minimalna kwota przydziału: niższy limit kwoty, jaką przydziela się indywidualnym kontrahentom w operacji przetargowej. Eurosystem może zdecydować o przyznaniu minimalnej kwoty dla każdego kontrahenta w jego operacjach przetargowych.

Minimalna stopa ofertowa: niższy limit dla stóp procentowych, przy którym kontrahenci mogą składać oferty w przetargach procentowych.

Minimalny współczynnik przydziału: niższy limit wyrażony w procentach współczynnika ofert przy krańcowej stopie procentowej, jaką przydziela się w operacji przetargowej, Eurosystem może zdecydować o zastosowaniu minimalnego współczynnika przydziału w jego operacjach przetargowych.

Model transgranicznego wykorzystania zabezpieczenia w operacjach kredytowych: mechanizm stworzony przez Europejski System Banków Centralnych w celu umożliwienia kontrahentom wykorzystania podstawowych aktywów w kontekście rozliczeń transgranicznych. W CCBM krajowe banki centralne spełniają funkcję agenta finansowego wobec siebie. Oznacza to, że każdy krajowy bank centralny prowadzi rachunek papierów wartościowych przez wydział ds. papierów wartościowych dla każdego krajowego banku centralnego (i dla ECB).

Obligacja zerokuponowa: papier wartościowy przynoszący tylko jeden przepływ środków pieniężnych w okresie jego trwania. Do celów niniejszego dokumentu obligacje zerokuponowe obejmują papiery wartościowe emitowane z dyskontem i papiery wartościowe, które zapewniają pojedynczy kupon w terminie zapadalności. Oddzielny obrót odsetkami i kapitałem stanowi specjalny rodzaj obligacji zerokuponowej.

Obszar euro: zbiorowe określenie Państw Członkowskich, które przyjęły euro jako ich jedną walutę zgodnie z Traktatem.

Oddzielny obrót odsetkami i kapitałem: obligacja zerokuponowa stworzona dla oddzielnego obrotu wierzytelnościami w odniesieniu do poszczególnych strumieni środków pieniężnych z tytułu papieru wartościowego i kapitału tego samego instrumentu.

Okres utrzymywania rezerwy: okres, dla którego oblicza się zgodność z wymogami w zakresie rezerw. Okres utrzymywania rezerw obowiązkowych Eurosystemu wynosi jeden miesiąc, poczynając od dwudziestego czwartego dnia kalendarzowego każdego miesiąca i kończąc na dwudziestym trzecim dniu kalendarzowym następnego miesiąca.

Operacja dostosowawcza: nieregularna operacja otwartego rynku realizowana przez Eurosystem głównie w celu przeciwdziałaniu nieoczekiwanym wahaniom płynności na rynku.

Operacja odkupu: transakcja warunkowa dla zapewnienia płynności oparta na umowie odkupu.

Operacje otwartego rynku: operacje prowadzone z inicjatywy banku centralnego na rynku finansowym. Z punktu widzenia ich celów, regularności i procedur operacje otwartego Eurosystemu można podzielić na cztery kategorie: główne operacje refinansowe, średniookresowe operacje refinansowe, operacje dostosowawcze i operacje strukturalne. Jeśli chodzi o stosowane instrumenty, głównym instrumentem są transakcje warunkowe Eurosystemu, które można stosować we wszystkich czterech kategoriach operacji. Ponadto emisja certyfikatów dłużnych i transakcje bezpośrednie mogą być wykorzystane w ramach operacji strukturalnych, natomiast transakcje bezpośrednie, walutowe transakcje swapowe i przyjmowanie lokat terminowych o stałym dochodzie mogą być wykorzystane w ramach prowadzenia operacji dostosowawczych.

Operacja strukturalna: operacja otwartego rynku prowadzona przez Eurosystem głównie w celu dopasowania pozycji strukturalnej płynności sektora finansowego wobec Eurosystemu.

Ostateczny transfer: nieodwołalny i bezwarunkowy transfer, który wpływa na spłatę zobowiązania dla dokonania transferu.

Państwo Członkowskie: w niniejszym dokumencie odnosi się do Państwa Członkowskiego UE, które przyjęło jedną walutę zgodnie w Traktatem.

Pieniężna instytucja finansowa (MIF): instytucje finansowe, które razem tworzą sektor kreacji pieniądza obszaru EUR. Obejmują one banki centralne, instytucje kredytowe posiadające status rezydenta określony w prawie wspólnotowym i wszelkie inne instytucje finansowe posiadające status rezydenta, których działalność polega na przyjmowaniu lokat i/lub zbliżonych substytutów lokat od podmiotów innych niż MIF i udzielanie, na własny rachunek, kredytów (co najmniej na warunkach ekonomicznych) i/lub inwestowanie w papiery wartościowe.

Podstawa rezerw: suma kwalifikowanych pozycji bilansowych, które stanowią podstawę obliczania wymogów w zakresie rezerw dla danej instytucji kredytowej.

Powiązanie między systemami rozliczeń papierów wartościowych: powiązanie obejmuje wszystkie procedury i ustalenia istniejące między dwoma systemami rozliczeń papierów wartościowych (SSS) dla transferu papierów wartościowych między dwoma danymi systemami SSS w procesie zapisów księgowych.

Procedura dwustronna: procedura, w ramach której bank centralny prowadzi transakcje bezpośrednio tylko z jednym lub kilkoma partnerami z pominięciem procedury przetargowej. Procedury dwustronne obejmują operacje wykonywane poprzez giełdy lub agentów rynkowych.

Procedura końca dnia: czas dnia roboczego (po zamknięciu systemu TARGET), w którym płatności przyjęte do realizacji w systemie TARGET są finalizowane w danym dniu.

Procedura przetargowa: procedura, w której bank centralny zapewnia płynność lub absorbuje płynność z rynku na podstawie ofert przetargowych składanych przez konkurujących ze sobą kontrahentów. Najbardziej konkurencyjne oferty są szeregowane według priorytetu do momentu wyczerpania ogólnej kwoty płynności, którą zapewnia lub wycofuje bank centralny.

Przetarg amerykański: patrz przetarg o wielu stopach.

Przetarg holenderski: patrz przetarg o jednolitej stopie.

Przetarg ilościowy: patrz przetarg kwotowy.

Przetarg kwotowy: procedura przetargowa, w której stopa procentowa jest określona z góry przez bank centralny, natomiast uczestniczący kontrahenci określają w ofercie kwotę środków pieniężnych, jaką chcą oferować przy stałej stopie procentowej.

Przetarg o wielu stopach (przetarg amerykański): przetarg, na którym stopa procentowa przydziału (lub punkt cenowy/swapowy) równa się oferowanej stopie procentowej w każdej indywidualnej ofercie.

Przetarg procentowy: procedura przetargowa na podstawie której kontrahenci składają oferty na kwotę środków pieniężnych jaka chcą, aby była przedmiotem transakcji z bankiem centralnym i oprocentowanie według którego chcą zawrzeć transakcję.

Przetarg o jednolitej stopie (przetarg holenderski): przetarg, w którym oprocentowanie przydziału (lub punkt cenowy/swapowy) stosowane dla wszystkich zaspokojonych ofert jest równe końcowej stopie procentowej.

Przetarg standardowy: procedura przetargowa stosowana przez Eurosystem w jego regularnych operacjach otwartego rynku. Przetargi standardowe są przeprowadzane w ramach czasowych 24 godzin. Wszyscy kontrahenci spełniający ogólne kryteria kwalifikujące mogą składać oferty przetargowe w przetargu standardowym.

Przyjmowanie lokat terminowych: instrument polityki pieniężnej, który może być stosowany w Eurosystemie do celów dostosowania w przypadku gdy Eurosystem oferuje odsetki od lokat terminowych posiadanych przez kontrahentów na rachunkach w krajowych bankach centralnych w celu zaabsorbowania płynności z rynku.

Punkt aktywacji: z góry określony poziom zapewnionej płynności, przy którym jest wykonane wezwanie do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego.

Punkt swapowy: różnica między kursem walutowym transakcji terminowej typu „forward” a kursem transakcji kaseowej w walutowej transakcji swapowej.

Rachunek depozytowy: rachunek papierów wartościowych prowadzony przez bank centralny, na którym instytucje kredytowe mogą lokować papiery wartościowe uważane za odpowiednie dla operacji banku centralnego.

Rachunek rezerw: rachunek w krajowym banku centralnym, na którym utrzymywane są zasoby rezerw kontrahenta. Rachunki rozliczeniowe kontrahentów w krajowych bankach centralnych mogą być wykorzystane jako rachunki rezerw.

Rachunek rozliczeniowy: rachunek bezpośredniego uczestnika krajowego systemu RTGS w banku centralnym dla realizacji płatności.

Rezerwa uśredniająca: rezerwa umożliwiająca kontrahentom spełnienie ich wymogów w zakresie rezerw na podstawie średnich zasobów rezerw w okresie utrzymywania. Rezerwa uśredniająca przyczynia się do stabilizacji stóp procentowych rynku pieniężnego, stwarzając instytucjom bodziec dla łagodzenia skutków przejściowych wahań płynności. System minimalnych rezerw Eurosystemu pozwala na stosowanie rezerw uśredniających

Rozliczenie brutto w czasie rzeczywistym: system rozliczeń, w którym realizacja zleceń i rozliczanie odbywa się na bazie kolejności zleceń (bez kompensowania pozycji) w czasie rzeczywistym (w sposób ciągły). Patrz również system TARGET.

Rozliczenia transgraniczne: rozliczenia, które mają miejsce w kraju innym niż kraj lub kraje, w których znajduje się jedna lub obie strony prowadzące transakcje handlowe.

Ryzyko ceny kapitału własnego: ryzyko straty wynikającej z ruchów cen kapitału własnego. Eurosystem jest narażony na ryzyko ceny kapitału własnego w jego operacjach polityki pieniężnej w stopniu, w jakim kapitały własne są uważane za kwalifikowane jako aktywa poziomu 2.

Ryzyko wypłacalności: ryzyko straty na skutek zaniechania (bankructwa) emitenta aktywów finansowych lub niewypłacalności kontrahenta.

Standardowy odpis: stały odsetek należnej kwoty dłużnych papierów wartościowych z uzgodnionym terminem zapadalności do dwóch lat i papierów wartościowych rynku pieniężnego, które mogą być odpisane z podstawy rezerw przez emitentów, którzy nie mogą przedstawić dowodu, że taka należna kwota jest utrzymywana przez inne instytucje podlegające systemowi minimalnych rezerw obowiązkowych Eurosystemu, EBC lub krajowego banku centralnego.

System łączny: patrz zabezpieczony system łączny.

System rozliczeń brutto: system transferów, w którym rozliczenie środków pieniężnych lub transfer papierów wartościowych jest dokonywany na zasadzie kolejności zleceń.

System rozliczeń papierów wartościowych: system, który pozwala na utrzymywanie i przekazywanie papierów wartościowych lub innych aktywów finansowych zarówno nieodpłatnie (FOP) lub za zapłatą (wydanie po zapłacie).

System zabezpieczeń indywidualnych: system zarządzania zabezpieczeniami banków centralnych w przypadku gdy płynność jest ustalana w stosunku do aktywów przeznaczonych na zabezpieczenie poszczególnych transakcji.

System zapisów księgowych: system rachunkowości pozwalający na transfer papierów wartościowych i innych aktywów finansowych bez fizycznego przekazywania dokumentów papierowych lub certyfikatów (np. elektroniczny transfer papierów wartościowych). Patrz również dematerializacja.

Szybki przetarg: procedura przetargowa stosowana przez Eurosystem dla operacji dostosowawczych, gdy jest ona uznana jako pożądana w celu szybkiego oddziaływania na sytuację w zakresie płynności na rynku. Szybkie przetargi są organizowane w ramach jednej godziny i są zastrzeżone dla ograniczonej grupy kontrahentów.

Średniookresowe operacje refinansowe: regularne operacje otwartego rynku prowadzone przez Eurosystem w formie transakcji warunkowej. Średniookresowe operacje refinansowe z trzymiesięcznym terminem zapadalności są realizowane w ramach miesięcznych przetargów standardowych.

TARGET (Transeuropejski automatyzowany system rozliczeń przelewów ekspresowych brutto w czasie rzeczywistym): system rozliczenia brutto w czasie rzeczywistym dla euro. Jest to system zdecentralizowany składający się z 15 systemów RTGS, mechanizmu płatniczego EBC i mechanizmu wzajemnego powiązania.

Termin nabycia: termin, w którym sprzedaż nabytych aktywów przez sprzedającego nabywcy staje się skuteczna.

Termin odkupu: termin, w którym nabywca jest zobowiązany do odsprzedania aktywów sprzedającemu w stosunku do transakcji dokonywanej w ramach umowy odkupu.

Termin rozliczenia: termin, w którym transakcja jest rozliczona. Rozliczenie może mieć miejsce w tym samym dniu, co dzień handlowy (rozliczenie tego samego dnia) lub w ciągu jednego lub kilku dni po dokonaniu transakcji (termin rozliczenia jest określony jako dzień handlowy (T) + przesunięcie rozliczenia w czasie).

Termin rozpoczęcia: termin, w którym rozliczony jest pierwszy etap operacji polityki pieniężnej. Termin rozpoczęcia odpowiada terminowi nabycia dla operacji opartej na umowie odkupu i walutowych transakcjach swapowych.

Termin wyceny: termin, w którym następuje wycena aktywów podstawowych dla operacji kredytowych.

Termin zapadalności: termin, w którym wygasa operacja polityki pieniężnej. W przypadku umowy odkupu lub swapowej, termin zapadalności odpowiada terminowi odkupu.

Traktat: Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (lub Traktat WE). Obejmuje on zmieniony pierwotny Traktat EWG (Traktaty Rzymskie).

Transakcja bezpośrednia: transakcja, w ramach której aktywa są nabywane i sprzedawane do ich terminu zapadalności (transakcje kasowe i terminowe typu „forward”).

Transakcja warunkowa: operacja, na podstawie której krajowy bank centralny kupuje lub sprzedaje aktywa w ramach umowy odkupu lub prowadzi zabezpieczone operacje kredytowe.

Udogodnienie depozytowe: kredyty i lokaty oferowane przez Eurosystemu na koniec dnia, które kontrahenci mogą wykorzystywać dla składnia lokat jednodniowych w krajowym banku centralnym, które przynoszą dochód według wcześniej ustalonej stopy procentowej.

Ulga ryczałtowa: stała kwota, którą instytucja odlicza przy obliczaniu wymogów w zakresie rezerw w ramach rezerwy obowiązkowej Eurosystemu.

Umowa odkupu: umowa, na podstawie której sprzedawane są aktywa, przy czym sprzedający uzyskuje jednocześnie prawo i zobowiązuje się do odkupu po określonej cenie w przyszłym terminie lub na żądanie. Takie porozumienie jest podobne do zabezpieczonego kredytu z taką różnicą, że prawo własności papierów wartościowych nie jest zachowane przez sprzedającego. Eurosystem stosuje w swoich transakcjach rezerwowych umowy odkupu o stałym terminie zapadalności.

Walutowa transakcja swapowa: jednoczesna kasowa transakcja zakupu/sprzedaży i terminowa transakcja typu „forward” sprzedaży/zakupu jednej waluty w zamian za inną. Eurosystem realizuje operacje polityki otwartego rynku w formie walutowych transakcji swapowych, w których krajowe banki centralne (lub EBC) kupują/sprzedają euro w transakcji kasowej za walutę i jednocześnie odsprzedają (lub kupują) w transakcji terminowej typu „forward”.

Wezwanie do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego: procedura odnosząca się do stosowania zmiennego depozytu zabezpieczającego oznaczająca, że jeżeli systematycznie mierzona wartość podstawowych aktywów spada poniżej określonego poziomu, banki centralne mogą zażądać od kontrahentów przekazania dodatkowych aktywów (lub środków pieniężnych). Podobnie, jeżeli wartość podstawowych aktywów w wyniku aktualizacji ich wyceny przekroczy wartość wykazywaną przez kontrahentów oraz zmienny depozyt zabezpieczający, bank centralny zwróci kontrahentowi nadwyżkę aktywów (lub środków pieniężnych).

Współczynnik rezerw: współczynnik określany przez bank centralny dla każdej kategorii kwalifikowanych pozycji bilansowych włączonych do podstawy rezerw. Współczynniki są stosowane do obliczania wymogów w zakresie rezerw.

Wstępny depozyt zabezpieczający: środek kontroli ryzyka oznaczający, iż wymagane zabezpieczenie dla transakcji jest równe kredytowi udzielonemu kontrahentowi oraz wartości wstępnego depozytu zabezpieczającego. Eurosystem stosuje wstępne depozyty zabezpieczające zróżnicowane zgodnie z okresem ryzyka Eurosystemu dla kontrahenta danej transakcji.

Wycena rynkowa: patrz zmienny depozyt zabezpieczający.

Wydanie po zapłacie lub system wydania po zapłacie: mechanizm w systemie rozliczeń wymiany za wartość który zapewnia, że ostateczne transfer aktywów (papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych) następuje jedynie i tylko wówczas, gdy ma miejsce transfer innego aktywów (lub innych aktywów).

Wymogi w zakresie rezerw: wymóg dla instytucji utrzymywania rezerw obowiązkowych w banku centralnym. W ramach rezerw obowiązkowych Eurosystemu, wymóg w zakresie rezerw dla instytucji finansowej jest obliczany przez pomnożenie współczynnika rezerw dla każdej kategorii pozycji w podstawie rezerw przez sumę tych pozycji w bilansie instytucji. Ponadto instytucje odpisują ulgę ryczałtową od ich wymogów w zakresie rezerw.

Wzór obliczania dni: wzór regulujący liczbę dni uwzględnianych w obliczaniu stopy procentowej od kredytu. Eurosystem stosuje wzór obliczania dni faktycznych/360 w operacjach polityki pieniężnej.

Zabezpieczony system łączny: system banku centralnego zarządzania zabezpieczeniem, w ramach którego kontrahenci otwierają łączny rachunek do deponowania aktywów na zabezpieczenie transakcji z bankiem centralnym. W systemie łącznym, w odróżnieniu od systemu indywidualnego, aktywa podstawowe nie są przeznaczone dla poszczególnych transakcji.

Zasoby rezerw: zasoby kontrahentów na ich rachunkach rezerwowych, które służą realizacji wymogów w zakresie rezerw.

Zmienny depozyt zabezpieczający (lub wycena rynkowa): Eurosystem wymaga utrzymywania określonego depozytu zabezpieczającego aktywa podstawowe wykorzystane w jego zapewniających płynność transakcjach warunkowych. Oznacza to, że jeżeli mierzona regularnie wartość aktywów podstawowych spada poniżej pewnego poziomu, kontrahenci muszą dostarczyć dodatkowe aktywa (lub środki pieniężne). Podobnie, jeżeli wartość podstawowych aktywów w wyniku aktualizacji ich wyceny, przekroczy wartość wykazywaną przez kontrahentów oraz zmienny depozyt zabezpieczający, bank centralny zwróci kontrahentowi nadwyżkę aktywów (lub środków pieniężnych).

ZAŁĄCZNIK 3

Wybór kontrahentów do walutowych operacji interwencyjnych i swapów walutowych do celów polityki pieniężnej

Wybór kontrahentów do interwencyjnych operacji walutowych i swapów walutowych do celów polityki pieniężnej dokonywany jest w jednolity sposób niezależnie od wybranej struktury organizacyjnej dla zewnętrznych operacji Eurosystemu. Polityka wyboru nie pociąga za sobą znaczącego odejścia od istniejących standardów rynkowych, jako że została sformułowana poprzez zharmonizowanie najlepszych praktyk krajowych banków centralnych. Wybór kontrahentów do interwencyjnych operacji walutowych Eurosystemu opiera się głównie na dwóch grupach kryteriów.

Pierwsza grupa kryteriów związana jest z zasadą ostrożności. Pierwszym kryterium ostrożnościowym jest zdolność kredytowa, którą ocenia się wykorzystując kombinację różnych metod (np. wykorzystując ratingi kredytowe udostępniane przez komercyjne agencje oraz wewnętrzną analizę współczynników wypłacalności i innych); drugim kryterium jest to, że Eurosystem wymaga, aby wszyscy potencjalni kontrahenci uczestniczący w interwencjach walutowych podlegali nadzorowi wykonywanemu przez uznaną organizację nadzoru; jako trzecie kryterium, wszyscy kontrahenci uczestniczący w interwencjach walutowych Eurosystemu muszą charakteryzować się wysokimi normami etycznymi i posiadać dobrą reputację.

Po spełnieniu minimalnego wymogu ostrożności stosuje się drugą grupę kryteriów związanych z efektywnością. Pierwsze kryterium efektywnościowe dotyczy konkurencyjnego zachowania cenowego i możliwości kontrahenta do obsługi dużych wolumenów transakcji, nawet w trudnych warunkach rynkowych. Jakość i zakres informacji dostarczanych przez kontrahentów to jedno z pozostałych kryteriów efektywnościowych.

Grupa potencjalnych kontrahentów uczestniczących w interwencjach walutowych jest wystarczająco duża i zróżnicowana, aby gwarantować niezbędną elastyczność w realizowaniu operacji interwencyjnych. Umożliwia to Eurosystemowi wybór między różnymi kanałami interwencji. W celu skutecznej interwencji w różnych lokalizacjach geograficznych i strefach czasowych, Eurosystem może wykorzystać kontrahentów w jakimkolwiek międzynarodowym centrum finansowym. Jednakże w praktyce, znaczna część kontrahentów zlokalizowana jest w strefie euro. Dla swapów walutowych wykonywanych do celów polityki pieniężnej, grupa kontrahentów obejmuje kontrahentów usytuowanych w strefie euro, którzy wybierani są do interwencyjnych operacji walutowych Eurosystemu.

Krajowe banki centralne mogą stosować systemy oparte na limitach w celu kontrolowania wielkości ryzyka kredytowego wobec poszczególnych kontrahentów w swapach walutowych prowadzonych do celów polityki pieniężnej.

ZAŁĄCZNIK 4

Ramy sprawozdawczości w zakresie statystyk pieniężnych i bankowych Europejskiego Banku Centralnego ⁽¹⁾

1. Wstęp

Rozporządzenie Rady (WE) nr 2533/98 z dnia 23 listopada 1998 r. dotyczące zbierania informacji statystycznych przez EBC określa osoby fizyczne i prawne, które podlegają wymogom sprawozdawczości, poufności i odpowiednim przepisom wykonawczym zgodnie z art. 5.4 Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego (Statut ESBC). Ponadto uprawnia EBC do wykorzystania swoich uprawnień regulacyjnych w celu określenia:

- podmiotów, od których wymagane jest składanie sprawozdań,
- wymogów EBC w zakresie sprawozdawczości statystycznej i ich zastosowania wobec podmiotów, od których wymagane jest składanie sprawozdań w uczestniczących Państwach Członkowskich, i
- warunków, na których EBC i krajowe banki centralne (KBC) mogą wykonywać uprawnienie do weryfikowania lub stosowania obowiązkowego gromadzenia informacji statystycznych.

2. Charakterystyka ogólna

Celem rozporządzenia (WE) nr 2819/98 Europejskiego Banku Centralnego z dnia 1 grudnia 1998 r. dotyczącego skonsolidowanych bilansów w sektorze monetarnych instytucji finansowych (EBC/1998/16) jest umożliwienie EBC i, zgodnie z art. 5.2 Statutu, KBC, które w największym możliwym zakresie wykonują tę pracę, zbierania materiałów statystycznych niezbędnych do wypełnienia zadań Europejskiego Systemu Banków Centralnych (ESBC) i, w szczególności, jego zadania określenia i realizacji polityki pieniężnej Wspólnoty zgodnie z art. 105 ust. 2 tiret pierwsze Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (Traktat). Informacje statystyczne zebrane zgodnie z rozporządzeniem EBC nr EBC/1998/16 wykorzystuje się do ustalenia skonsolidowanych bilansów w sektorze monetarnych instytucji finansowych (MFI), których celem zasadniczym jest dostarczenie EBC kompleksowego obrazu statystycznego rozwoju sytuacji monetarnej obejmującego zagregowane aktywa i pasywa MFI zlokalizowane w uczestniczących Państwach Członkowskich, które są traktowane jako jedno terytorium gospodarcze.

Należy zauważyć, że to rozporządzenie zostało w styczniu 2002 r. zastąpione rozporządzeniem (WE) nr 2423/2001 Europejskiego Banku Centralnego z dnia 22 listopada 2001 r. dotyczącym dotyczące skonsolidowanych bilansów w sektorze monetarnych instytucji finansowych (EBC/2001/13). Jednakże rozporządzenie EBC nr EBC/1998/16 pozostaje odniesieniem dla danych za rok 2002. Nowe rozporządzenie będzie po raz pierwszy zastosowane do danych miesięcznych za styczeń 2003 r. (danych kwartalnych za marzec 2003 r.). W związku z tym wszelkie odniesienia w niniejszej publikacji do uchylonego rozporządzenia należy rozumieć jako odniesienia do nowego rozporządzenia. Zmiany spowodowane przyjęciem nowego rozporządzenia dotyczą wyłącznie prezentacji, a nie struktury podstawy rezerwy. Zmiany te wyjaśniono poniżej.

Do celów statystycznych wymogi EBC w zakresie sprawozdawczości w kontekście skonsolidowanego bilansu MFI opierają się na trzech głównych przesłankach.

Po pierwsze, EBC musi otrzymywać porównywalne, wiarygodne i aktualne informacje statystyczne, które gromadzone są na porównywalnych zasadach i warunkach w całej strefie euro. Chociaż dane gromadzone są w sposób zdecentralizowany przez KBC zgodnie z art. 5.1 i 5.2 Statutu i, w razie konieczności, w powiązaniu z innymi wymaganiami statystycznymi do celów wspólnotowych lub krajowych, w świetle konieczności sporządzenia wiarygodnej bazy formułowania i prowadzenia jednolitej polityki pieniężnej niezbędny jest wystarczający stopień harmonizacji i spełnienia minimalnych standardów sprawozdawczości.

Po drugie, obowiązki w zakresie sprawozdawczości wymienione w rozporządzeniu EBC nr EBC/1998/16 muszą być zgodne z zasadami przejrzystości i pewności prawnej. Powodem tego jest to, iż rozporządzenie EBC nr EBC/1998/16 wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w całej strefie euro. Nakłada ono zobowiązania bezpośrednio na osoby fizyczne i prawne, w stosunku do których EBC może zastosować sankcje w każdym przypadku, gdy wymogi EBC w zakresie sprawozdawczości nie są spełnione (patrz art. 7 rozporządzenia Rady (WE) nr 2533/98). Zobowiązania w zakresie sprawozdawczości są dlatego wyraźnie określone i weryfikując lub obowiązkowo gromadząc informacje statystyczne EBC stosuje łatwe do zidentyfikowania zasady.

Po trzecie, EBC musi minimalizować obciążenia sprawozdawczością (patrz art. 3 lit. a) rozporządzenia Rady (WE) nr 2533/98). Dlatego materiał statystyczny zgromadzony przez KBC na mocy rozporządzenia nr EBC/1998/16 jest również wykorzystywany do obliczania podstawy rezerw zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 2818/98 Europejskiego Banku Centralnego z dnia 1 grudnia 1998 r. w sprawie stosowania stóp rezerw obowiązkowych (EBC/1998/15).

⁽¹⁾ Niniejszy załącznik ma cele wyłącznie informacyjne. Odpowiednie akty prawne dla celów sprawozdawczości w zakresie statystyki pieniężnej i bankowej to rozporządzenie Rady (WE) nr 2533/98 z dnia 23 listopada 1998 r. dotyczące zbierania informacji statystycznych przez EBC i rozporządzenie (WE) nr 2819/98 Europejskiego Banku Centralnego z dnia 1 grudnia 1998 r. dotyczące skonsolidowanych bilansów w sektorze monetarnych instytucji finansowych (EBC/1998/16) (zastąpione rozporządzeniem (WE) nr 2423/2001 Europejskiego Banku Centralnego z dnia 22 listopada 2001 r. dotyczącym skonsolidowanych bilansów w sektorze monetarnych instytucji finansowych (EBC/2001/13)).

Artykuły rozporządzenia EBC nr EBC/1998/16 ograniczają się do ogólnego określenia grupy instytucji zobowiązanych do składania sprawozdań, ich zobowiązań w zakresie sprawozdawczości i zasad, zgodnie z którymi EBC i KBC zazwyczaj wykonują swoje uprawnienia do weryfikowania lub obowiązkowego gromadzenia informacji statystycznych. Szczegóły informacji statystycznych, jakie mają być zawarte w sprawozdaniach w celu spełnienia wymogów EBC w zakresie sprawozdawczości statystycznej i minimalne standardy są określone w załącznikach I do IV do rozporządzenia EBC nr EBC/1998/16.

3. *Grupa instytucji zobowiązanych do składania sprawozdań; wykaz MFI do celów statystycznych*

MFI obejmują posiadające status rezydenta instytucje kredytowe określone w prawie wspólnotowym i oraz wszystkie inne posiadające status rezydenta instytucje finansowe, które prowadzą działalność w zakresie przyjmowania lokat i/lub bliskich substytutów lokat od podmiotów innych niż MFI, jak również udzielanie kredytów i/lub inwestowanie w papiery wartościowe na własny rachunek (przynajmniej w znaczeniu ekonomicznym). EBC sporządza i prowadzi wykaz instytucji zgodnie z tą definicją oraz kierując się zasadami klasyfikacji określonymi w załączniku I do rozporządzenia nr EBC EBC/1998/16. Właściwy do sporządzania i prowadzenia tego wykazu MFI do celów statystycznych jest Zarząd EBC. Grupa MFI posiadających status rezydenta w strefie EUR stanowi faktyczną grupę instytucji zobowiązanych do składania sprawozdań.

KBC są uprawnione do przyznawania wyłączeń w stosunku do małych MFI, jeżeli MFI uwzględniane w miesięcznych skonsolidowanych bilansach stanowią co najmniej 95 % całości bilansu MFI w każdym uczestniczącym Państwie Członkowskim. Te wyłączenia umożliwiają KBC stosowanie metody zmniejszania obciążeń.

4. *Zobowiązania w zakresie sprawozdawczości statystycznej*

W celu sporządzenia skonsolidowanego bilansu, faktyczna grupa posiadających status rezydenta musi składać informacje statystyczne związane z ich bilansem co miesiąc. Dalsze informacje wymagane są kwartalnie. Informacje statystyczne zawarte w sprawozdaniach są bardziej szczegółowo określone w załączniku I do rozporządzenia EBC nr EBC/1998/16.

Odpowiednie dane statystyczne są gromadzone przez KBC, które muszą określić stosowane procedury sprawozdawcze. Rozporządzenie EBC nr EBC/1998/16 nie zabrania KBC gromadzenia, od faktycznej grupy instytucji zobowiązanych do składania sprawozdań, informacji statystycznych niezbędnych do spełnienia wymogów statystycznych EBC w szerszych ramach sprawozdawczości statystycznej ustanowionych przez KBC w ramach własnej odpowiedzialności zgodnie z prawem wspólnotowym lub krajowym albo ustaloną praktyką, które służą innym celom statystycznym. Jednakże powinno to ujemnie wpływać na spełnianie wymogów statystycznych wymienionych w rozporządzeniu EBC nr EBC/1998/16. W szczególnych przypadkach EBC może wykorzystywać informacje statystyczne zgromadzone dla takich celów do spełnienia swoich wymogów.

Konsekwencją określonych powyżej wyłączeń przyznanych przez KBC jest to, że małe MFI podlegają zmniejszonym zobowiązaniom w zakresie sprawozdawczości (co oznacza, między innymi, wyłącznie sprawozdawczość kwartalną), które są obowiązkowe w kontekście rezerw obowiązkowych i są określone w załączniku II do rozporządzenia EBC nr EBC/1998/16. Wymogi dla tych małych MFI, które nie są instytucjami kredytowymi, są określone w załączniku III do rozporządzenia EBC nr EBC/1998/16. Jednakże MFI, którym przyznano wyłączenie, mają możliwość spełniania pełnych wymogów w zakresie sprawozdawczości.

5. *Wykorzystanie informacji statystycznych na mocy rozporządzenia EBC w sprawie rezerw obowiązkowych*

Aby zminimalizować obciążenia sprawozdawcze i uniknąć wszelkiego powielania w gromadzeniu informacji statystycznych, informacje statystyczne dotyczące zestawienia bilansowego przekazane przez MFI na mocy rozporządzenia EBC nr EBC/1998/16 są również wykorzystywane do obliczania podstawy rezerw na mocy rozporządzenia EBC nr EBC/1998/15.

Dane do celów statystycznych muszą być przekazywane odpowiednim KBC zgodnie z zawartością tabeli 1, która jest zawarta w załączniku I do rozporządzenia EBC nr EBC/1998/16. W tabeli 1, rubryki oznaczone „*” są wykorzystywane przez instytucje do obliczania swojej podstawy rezerw (patrz rubryka 11 w rozdziale 7 niniejszej publikacji).

W celu prawidłowego obliczenia podstawy rezerw, do której stosowany jest dodatni współczynnik rezerw, wymagana jest szczegółowa miesięczna struktura lokat z uzgodnionym terminem zapadalności powyżej dwóch lat, lokat płatnych na żądanie powyżej dwóch lat, zobowiązań warunkowe instytucji kredytowych wobec („krajowych” i „pochodzących z innych państw członkowskich Unii Walutowej”) „pieniężnych instytucji finansowych”, „instytucji kredytowych zobowiązanych do utrzymywania rezerwy obowiązkowej, EBC i krajowych banków centralnych” oraz „władz centralnych”, a także wobec „reszty świata”.

	A. Krajowe					B. Inne MUMS					C. Reszta świata	D. Nieprzydzielone
	MFI		Instytucje niebędące MFI			MFI (⁵)		Instytucje niebędące MFI				
		których Cls podlegają res. reqs., EBC i NCB	Administracja publiczna		Pozostali rezydenci		których Cls podlegają res. reqs., EBC i NCB	Administracja publiczna		Pozostali rezydenci		
			Władze centralne	Pozostała administracja publiczna				Władze centralne	Pozostała administracja publiczna			
a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)	h)	i)	j)	k)	l)	
11x	Waluty inne niż waluty MU											
	do 1 roku											*
	ponad 1 rok oraz do 2 lat											*
	ponad 2 lata											*
12	Papiery wartościowe rynku pieniężnego (³)											
	Euro											*
	Waluty inne niż waluty MU											*
13	Kapitał i rezerwy											
14	Pozostałe pasywa											
AKTYWA												
1	Gotówka (wszystkie waluty)											
1e	o/w EUR											
2	Pożyczki											
2e	o/w EUR											
3	Papiery wartościowe inne niż akcje i udziały											
3e	Euro											
	do 1 roku											
	ponad 1 rok oraz do 2 lat											
	ponad 2 lata											
3x	Waluty inne niż waluty MU											
	do 1 roku											
	ponad 1 rok oraz do 2 lat											
	ponad 2 lata											
4	Papiery wartościowe rynku pieniężnego (⁴)											
	Euro											
	Waluty inne niż waluty MU											
5	Akcje i inne udziały kapitałowe											
6	Aktywa trwałe											
7	Pozostałe aktywa											
<p>(¹) Włączając administracyjne regulowane lokaty.</p> <p>(²) Włączając niezbywalne lokaty oszczędnościowe a vista.</p> <p>(³) Określone jako papiery wartościowe rynku pieniężnego (MMP) wyemitowane przez MFI.</p> <p>(⁴) Określone jako pakiety MMP wyemitowane przez MFI. Tutaj MMP obejmuje udziały i jednostki wyemitowane przez fundusze rynku pieniężnego (MMF). Pakiety zbywalnych instrumentów, które mogą mieć te same cechy jak MMP, ale są wyemitowane przez instytucje niebędące MFI, powinny być zgłoszone jako „papiery wartościowe inne niż akcje lub udziały”.</p> <p>(⁵) Instytucje kredytowe mogą zgłaszać pozycje w stosunku do „MFI inne Cls podlegające minimalnym rezerwom, EBC i NCB” raczej niż w stosunku do „MFI” i „Cls podlegające minimalnym rezerwom, EBC oraz NCB”, pod warunkiem że nie powoduje to żadnej straty danych oraz nie wpływa to na pogrubione pozycje.</p> <p>(⁶) Sprawozdawczość dotycząca niniejszej pozycji jest nieobowiązkowa do chwili dalszego zgłoszenia.</p>												

Ponadto, w zależności od krajowych systemów gromadzenia danych oraz bez naruszenia pełnej zgodności z definicjami i zasadami klasyfikacji bilansu pieniężnych instytucji finansowych, określonych w niniejszym rozporządzeniu, instytucje kredytowe podlegające wymogom dotyczącym rezerw obowiązkowych mogą alternatywnie przekazywać dane konieczne do obliczenia podstawy rezerw (z wyjątkiem danych dotyczących instrumentów dopuszczonych do obrotu) zgodnie z tabelą 1 przypis 7 załącznika I, pod warunkiem że nie wpływa to na pozycje wydrukowane tym drukiem.

	Podstawa rezerwy (wyluczając instrumenty zbywalne) obliczona jako suma następujących kolumn w tabeli 1: a)-b)+c)+d)+e)+f)-g)+h)+i)+j)+k)
PASYWA (EUR oraz waluty inne niż waluty MU łącznie)	
LOKATY OGÓŁEM 9.1e + 9.1x 9.2e + 9.2x 9.3e + 9.3x 9.4e + 9.4x	
których: 9.2e + 9.2x o uzgodnionej zapadalności ponad dwa lata	
których: 9.3e + 9.3x płatne na żądanie ponad dwa lata	Sprawozdawczość nieobowiązkowa
których: 9.4e + 9.4x repo	

Należy zauważyć, że, w ramach pierwszego sprawozdania dostarczonego zgodnie z wyżej wspomnianym nowym rozporządzeniem, rozpoczynając od danych miesięcznych za styczeń 2003 r., kategoria pasywów „papiery wartościowe rynku pieniężnego” zostanie połączona z kategorią pasywów „wyemitowane dłużne papiery wartościowe” w ramach statystyki pieniężnej i bankowej EBC. Oznacza to, że rozpoczynając od danych miesięcznych na koniec stycznia 2003 r. (dane kwartalne na koniec marca 2003 r.), składające sprawozdania instytucje będą musiały rozbijać tę kategorię pasywów według tych samych punktów odjęcia pierwotnego terminu zapadalności, jakie wymagane są dla dłużnych papierów wartościowych i przydzielać je do kategorii pasywów „wyemitowane dłużne papiery wartościowe”.

Załącznik II do rozporządzenia EBC nr EBC/1998/16 zawiera szczególne i przejściowe przepisy oraz przepisy dotyczące łączenia instytucji kredytowych w odniesieniu do stosowania systemu rezerw obowiązkowych.

Załącznik II do rozporządzenia EBC nr EBC/1998/16 obejmuje, w szczególności, schemat sprawozdawczości dla instytucji kredytowych obciążonych zobowiązaniami. Instytucje kredytowe obciążone zobowiązaniami muszą jako minimum przedstawiać dane kwartalne niezbędne do obliczenia podstawy rezerwy zgodnie z tabelą 1a. Małe instytucje kredytowe zapewniają, że sprawozdawczość składana zgodnie z tabelą 1a jest w pełni zgodna z definicjami i zasadami klasyfikacji stosowanymi w tabeli 1. Dane dotyczące podstawy rezerwy małych instytucji za trzy (jednomiesięczne) okresy utrzymywania rezerw oparte są na danych według stanu na koniec kwartału, gromadzonych przez krajowe banki centralne (KBC), przy czym ostateczny termin ich przekazywania upływa 28 dnia roboczego po zakończeniu kwartału, którego dotyczą.

Załącznik zawiera również przepisy dotyczące sprawozdawczości skonsolidowanej. Z chwilą uzyskania stosownego zezwolenia Europejskiego Banku Centralnego (EBC), instytucje kredytowe zobowiązane do utrzymywania rezerwy obowiązkowej mogą składać ujednoczone sprawozdania statystyczne dla grupy instytucji kredytowych zobowiązanych do utrzymywania rezerwy obowiązkowej w granicach terytorium jednego państwa, pod warunkiem że zainteresowane instytucje zrezygnowały z korzystania z wszelkich ryczałtowych odliczeń od rezerw obowiązkowych. Z ryczałtowego odliczenia korzysta jednak grupa jako całość. Wszystkie zainteresowane instytucje są wyszczególnione odrębnie w wykazie monetarnych instytucji finansowych (MFI) EBC.

TABELA 1A

Dane wymagane od małych instytucji kredytowych, które mają być przekazywane z częstotliwością kwartalną w odniesieniu do minimalnych wymagań w zakresie rezerwy

	Podstawa rezerwy obliczona jako suma następujących kolumn w tabeli 1: a)-b)+c)+d)+e)+f)-g)+h)+i)+j)+k)
PASYWA ZWIĄZANE Z LOKATAMI (EUR oraz waluty inne niż waluty MU łącznie)	
9 LOKATY OGÓŁEM 9.1e + 9.1x 9.2e + 9.2x 9.3e + 9.3x 9.4e + 9.4x	
których: 9.2e + 9.2x o uzgodnionej zapadalności ponad dwa lata	
których: 9.3e + 9.3x płatne na żądanie ponad dwa lata	Sprawozdawczość nieobowiązkowa
których: 9.4e + 9.4x repo	
Pozycje nieuregulowane, kolumna (1) w tabeli 1	
INSTRUMENTY ZBYWALNE (EUR oraz waluty inne niż waluty MU łącznie)	
11 WYEMITOWANE DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCOWE 11e + 11x o uzgodnionej zapadalności do dwóch lat	
11 WYEMITOWANE DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCOWE 11e + 11x o uzgodnionej zapadalności ponad dwa lata	
12 PAPIERY WARTOŚCIOWE RYNKÓW PIENIĘŻNYCH	

Ponadto załącznik ten zawiera przepisy mające zastosowanie w przypadku łączenia instytucji kredytowych. W Załączniku terminy „łączenie się”, „łączące się instytucje” i „instytucja przejmująca” posiadają znaczenie ustalone w rozporządzeniu EBC nr EBC/1998/15. Dla okresu utrzymywania rezerw, w którym realizowane jest łączenie się, wymogi rezerwy obowiązkowe instytucji przejmującej oblicza się i muszą zostać spełnione zgodnie z art. 13 rozporządzenia EBC nr EBC/1998/15. Dla kolejnych okresów utrzymywania rezerw, rezerwy obowiązkowe instytucji przejmującej oblicza się według podstawy rezerw i informacji statystycznych zgodnie ze specjalnymi zasadami (patrz tabela w Dodatku do załącznika II do rozporządzenia EBC nr EBC/1998/16), jeżeli dotyczy. W przeciwnym razie obowiązują standardowe zasady dotyczące składania informacji statystycznych oraz obliczania rezerw obowiązkowych, określonych w art. 3 rozporządzenia Europejskiego Banku Centralnego (WE) nr 1998/15. Ponadto odpowiednie KBC mogą zezwolić instytucji przejmującej na wykonanie jej zobowiązania do przesłania informacji statystycznych poprzez procedury tymczasowe. To wyłączenie od normalnych procedur sprawozdawczych musi być ograniczone do możliwie najkrótszego okresu i w żadnym przypadku nie powinno trwać dłużej niż sześć miesięcy po wejściu łączenia się w życie. To wyłączenie nie narusza zobowiązania instytucji przejmującej do wykonania jej zobowiązań w zakresie sprawozdawczości zgodnie z rozporządzeniem EBC nr EBC/1998/16 i, jeżeli dotyczy, jego obowiązku do przyjęcia zobowiązań w zakresie sprawozdawczości łączących się instytucji. Instytucja przejmująca ma obowiązek poinformować odpowiednie KBC, po publicznym ogłoszeniu zamiaru połączenia się i w odpowiednim czasie przed wejściem łączenia się w życie, o procedurach, jakie zamierza realizować w celu wykonania swoich zobowiązań w zakresie sprawozdawczości statystycznej dotyczących określenia rezerw obowiązkowych.

6. *Weryfikacja i obowiązkowa sprawozdawczość*

EBC i KBC zazwyczaj wykonują uprawnienia do weryfikowania i obowiązkowego składania informacji statystycznych w każdym przypadku gdy nie są spełniane minimalne normy w zakresie przekazywania, dokładności, zasadniczej zgodności i rewizji. Te minimalne normy są wymienione w załączniku IV do rozporządzenia EBC nr EBC/1998/16.

7. *Państwa nieuczestniczące*

Ponieważ rozporządzenie na mocy art. 34.1 Statutu nie przyznaje żadnych praw ani nie nakłada żadnych zobowiązań w stosunku do Państw Członkowskich objętych derogacją (art. 43.1 Statutu) i Danii (art. 2 Protokołu w sprawie pewnych przepisów odnoszących się do Danii) i nie jest stosowane w Zjednoczonym Królestwie (art. 8 protokołu w sprawie pewnych przepisów odnoszących się do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej), rozporządzenie EBC nr EBC/1998/16 stosuje się wyłącznie w uczestniczących Państwach Członkowskich.

Jednakże art. 5 Statutu dotyczący kompetencji EBC i KBC dziedzinie statystyki i rozporządzenie Rady (WE) nr 2533/98 są stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich. Oznacza to również, razem z art. 10 (były art. 5) Traktatu, obowiązek dla nieuczestniczących Państw Członkowskich opracowania i wykonania na szczeblu krajowym wszystkich środków, jakie uznają za właściwe w celu zbierania informacji statystycznych niezbędnych do spełnienia wymogów EBC w zakresie sprawozdawczości statystycznej i terminowego przygotowania się w dziedzinie statystyki w celu zostania uczestniczącymi Państwami Członkowskimi. Ten obowiązek jest wyraźnie sformułowany w art. 4 i pkt 17 preambuły do rozporządzenia Rady (WE) nr 2533/98. Dla celów przejrzystości, ten specjalny obowiązek przypomniany jest w preambule do rozporządzenia EBC nr EBC/1998/16.

ZAŁĄCZNIK 5

Strony internetowe Eurosystemu

Bank centralny	Strona internetowa
European Central Bank	www.ecb.int
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique	www.nbb.be lub www.bnb.be
Deutsche Bundesbank	www.bundesbank.de
Bank of Greece	www.bankofgreece.gr
Banco de España	www.bde.es
Banque de France	www.banque-france.fr
Central Bank of Ireland	www.centralbank.ie
Banca d'Italia	www.bancaditalia.it
Banque centrale du Luxembourg	www.bcl.lu
De Nederlandsche Bank	www.dnb.nl
Österreichische Nationalbank	www.oenb.at
Banco de Portugal	www.bportugal.pt
Suomen Pankki — Finlands Bank	www.bof.fi

ZAŁĄCZNIK 6

Procedury i sankcje stosowane w przypadku niewywiązania się kontrahentów ze zobowiązań1. *Kary finansowe*

W przypadku naruszenia przez kontrahenta zasad przetargu ⁽¹⁾, zasad transakcji dwustronnej ⁽²⁾, zasad wykorzystania aktywów podstawowych ⁽³⁾ lub procedur końca dnia i warunków dostępu do kredytu marginalnego ⁽⁴⁾, Eurosystem stosuje następujące kary finansowe:

- i) za naruszenie zasad dotyczących operacji przetargowych, transakcji dwustronnych i wykorzystania aktywów podstawowych, za pierwsze i drugie naruszenie, które mają miejsce w okresie 12 miesięcy, kara finansowa jest stosowana do każdego naruszenia. Kary finansowe, jakie można stosować, oblicza się według stopy procentowej kredytu marginalnego plus 2,5 punktów procentowych,
  - za naruszenie zasad dotyczących operacji przetargowych i transakcji dwustronnych, kary finansowe oblicza się na podstawie wielkości zabezpieczenia lub środków pieniężnych, których kontrahent nie mógł rozliczyć, pomnożone przez współczynnik 7/360,
  - za naruszenie zasad dotyczących wykorzystania aktywów podstawowych, kary finansowe oblicza się na podstawie wielkości niekwalifikowanych aktywów (lub aktywów, których kontrahent nie może wykorzystać), które są: 1) dostarczone przez kontrahenta do krajowego banku centralnego lub EBC; lub 2) niewycofane przez kontrahenta po upływie 20 dni roboczych od wydarzenia, po którym kwalifikowane aktywa stają się aktywami niekwalifikowanymi lub nie mogą być już wykorzystywane przez kontrahenta, pomnożonych przez współczynnik 1/360;
- (ii) przy pierwszym naruszeniu zasad procedur końca dnia i dostępu do kredytu marginalnego, kary finansowe oblicza się z zastosowaniem 5 punktów procentowych. W przypadku powtórnych naruszeń, karna stopa procentowa zostaje zwiększona o dalsze 2,5 punktu procentowego za każde naruszenie, jakie ma miejsce w okresie 12 miesięcy, obliczona na podstawie wielkości nieautoryzowanego dostępu do kredytu marginalnego ⁽⁵⁾.

2. *Kary niefinansowe*

Eurosystem zawiesza kontrahenta za naruszenia zasad dotyczących operacji przetargowych, transakcji dwustronnych oraz zasad dla aktywów podstawowych jak określono poniżej:

- a) **zawieszenie za naruszenie zasad dotyczących operacji przetargowych, transakcji dwustronnych**

Jeżeli w ciągu okresu 12 miesięcy ma miejsce naruszenie tego samego rodzaju, oprócz kary finansowej obliczonej zgodnie z zasadami przedstawionymi w pkt 1 Eurosystem zawiesza udział kontrahentów w kolejnych operacjach otwartego rynku tego samego rodzaju i wykonywanych na podstawie tych samych procedur, inicjowanych w pewnym okresie. Zawieszenie będzie stosowane zgodnie z następującą skalą:

- i) jeżeli wielkość niedostarczonego zabezpieczenia lub środków pieniężnych wynosi do 40 % całkowitej wielkości zabezpieczenia lub środków pieniężnych, jakie należy dostarczyć przy okazji trzeciego naruszenia, stosuje się zawieszenie na jeden miesiąc;
- ii) jeżeli wielkość niedostarczonego zabezpieczenia lub środków pieniężnych wynosi między 40 % i 80 % całkowitej wielkości zabezpieczenia lub środków pieniężnych, jakie należy dostarczyć przy okazji trzeciego naruszenia, stosuje się zawieszenie na dwa miesiące; i

⁽¹⁾ Stosuje się, gdy kontrahent nie jest w stanie przelać wystarczającej ilości aktywów podstawowych do rozliczenia wielkości płynności, jaka została mu przyznana w ramach zapewniających płynność operacji lub nie jest w stanie dostarczyć wystarczającej ilości środków pieniężnych do rozliczenia wielkości płynności, jaka została mu przyznana w ramach absorbujących płynność operacji.

⁽²⁾ Stosuje się, jeżeli kontrahent nie jest w stanie dostarczyć wystarczającej ilości kwalifikowanych aktywów podstawowych lub nie jest w stanie dostarczyć wystarczającej ilości środków pieniężnych do rozliczenia wielkości uzgodnionej w ramach transakcji dwustronnych.

⁽³⁾ Stosuje się, gdy kontrahent wykorzystuje aktywa niekwalifikujące się (lub których nie może wykorzystać) do zabezpieczenia kwoty niespłaconego kredytu.

⁽⁴⁾ Stosuje się, gdy kontrahent posiada na koniec dnia ujemne saldo na rachunku rozliczeń i nie spełnia warunków dostępu do kredytu marginalnego.

⁽⁵⁾ Kary finansowe w przypadkach naruszenia zasad wykorzystania aktywów, które uznawane są za kwalifikujące się wyłącznie do celów kredytu przewidziane są wyłącznie w ramach prawnych systemu TARGET. Takie przypadki naruszeń nie są objęte zakresem niniejszej Wytocznicy.

- iii) jeżeli wielkość niedostarczonego zabezpieczenia lub środków pieniężnych wynosi między 80 % i 100 % całkowitej wielkości zabezpieczenia lub środków pieniężnych, jakie należy dostarczyć przy okazji trzeciego naruszenia, stosuje się zawieszenie na trzy miesiące.

Te kary finansowe i zawieszenie również stosuje się, bez uszczerbku dla lit. c), do każdego kolejnego naruszenia w okresie 12 miesięcy.

b) Zawieszenie za naruszenie zasad dla aktywów podstawowych

Jeżeli w ciągu okresu 12 miesięcy ma miejsce trzecie naruszenie, oprócz kary finansowej obliczonej zgodnie z zasadami przedstawionymi w pkt 1, Eurosystem zawiesza udział kontrahenta w kolejnych operacjach otwartego rynku.

Te kary finansowe i zawieszenie również stosuje się, bez uszczerbku dla lit. c), do każdego kolejnego naruszenia w każdym okresie 12 miesięcy.

c) Zawieszenie dostępu do wszystkich przyszłych operacji otwartego rynku na pewien okres w wyjątkowych wypadkach

W wyjątkowych wypadkach, jeżeli uzasadnione jest to powagą naruszenia i biorąc pod uwagę w szczególności wchodzące w grę wielkości, częstotliwość lub długotrwałość naruszenia, oprócz kary finansowej obliczonej zgodnie z pkt 1, można zawiesić dostęp kontrahenta do wszystkich przyszłych operacji polityki pieniężnej na okres trzech miesięcy.

d) Instytucje zlokalizowane w innych Państwach Członkowskich

Eurosystem może również podjąć decyzję, czy zawieszenie proponowane w wobec naruszającego kontrahenta powinno również odnosić się do oddziałów tej samej instytucji zlokalizowanych w innych Państwach Członkowskich.
